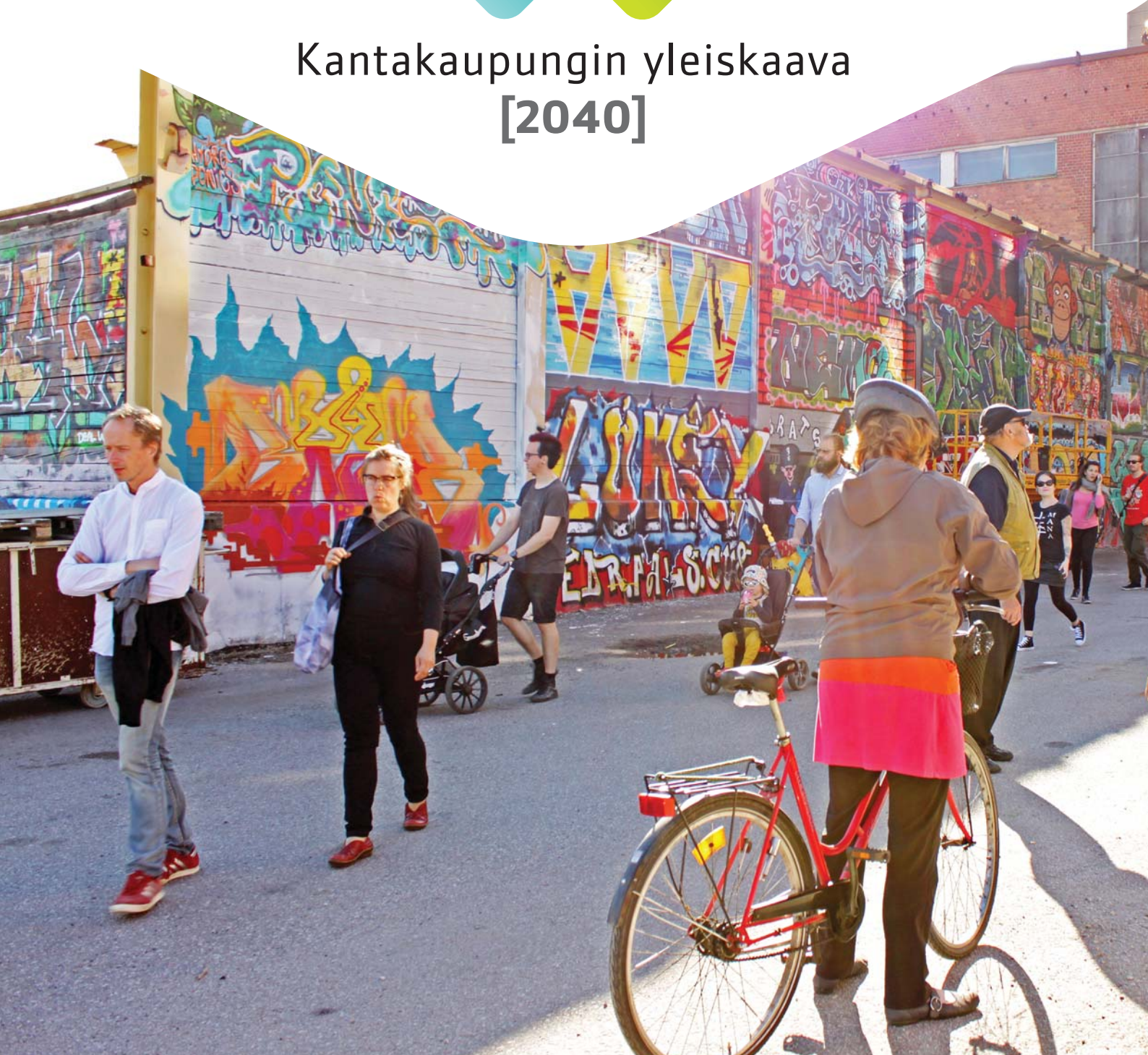

TAMPEREEN KAUPUNKI
YLEISKAAVOITUS

Kantakaupungin yleiskaava [2040]

Palaute kaavaehdotuksesta ja laaditut vastineet 2017

Lausuntojen ja muistutusten tiivistelmät sekä niihin laaditut vastineet sekä vuorovaikutus ehdotusvaiheessa

Tarkistettu 26.4.2017

Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön suunnittelu

Yleiskaavoitus

PL 487

33101 Tampere

www.tampere.fi/kaavatjakiinteistot/kaavoitus/yleiskaavoitus

Kannen kuva: Hanna Kirmanen

Sisällysluettelo

Johdanto	5
Ehdotusvaiheen vuorovaikutuksesta	6
Lausunnot	7
Muistutukset	33
Muistutus nähtävillä olon jälkeen ja siihen laadittu vastine	70
Asukas- ja yleisötilaisuudet	71
Asukastilaisuus Hervannassa elokuvateatteri Cinolassa 15.2.2017	71
Asukastilaisuus Lielahden kirjastossa 16.2.2017	71
Asukastilaisuus Leinolan koululla 21.2.2017	72
Asukastilaisuus keskustassa pääkirjasto Metsossa 22.2.2017	73
Asukastilaisuus Hatanpään koululla 22.2.2017	74

STOP

Tuulen nu 4,
11:10

MINUN TAMPERE 2040

Turunto, asettelu ja opiteta
urakamulla kyselyt

Johdanto

Tampereen kaupunki laatii yleiskaavaa kantakaupungin alueelle. Yleiskaavassa päätetään maankäytön aluevarauksista, liikenteen pääverkosta sekä periaatteet fyysisestä julkisten palveluiden verkosta. Yleiskaava osoittaa kasvun suunnat ja periaatteet uusien asukkaiden, palvelujen, työpaikkojen ja kasvavan liikenteen sovittamiseksi kantakaupunkiin nykyisten asukkaiden elinympäristön laatua heikentämättä. Kaavan tavoitevuosi on 2040.

Yleiskaavaehdotus oli nähtävillä 15.2. - 17.3.2017 välisenä aikana. Nähtävilläolon aikana kaavaehdotuksesta saatiin 71 muistutusta ja 19 lausuntoa. Muistutuksissa esille nousseet asiat liittyivät mm. liikenteellisiin ratkaisuihin, lähijunaliikenteeseen, yksittäisten aluevarausten tarkennuksiin ja osin ranta-alueiden käyttötarkoituksiin. Lausuntojen keskeiset kysymykset liittyivät mm. VAK-ratapihan maankäyttömerkintöihin, Myllypuron Natura-alueen huomioimiseen, keskusta-alueiden tarkennuksiin, Lielahden lähijuna-asemaan ja kaavan loma-asuntoalueita koskeviin ratkaisuihin. Lisäksi palautteessa esitettiin tarkistuksia kaavan määräyksiin ja vaikutusten arviointiin.

Yleiskaavaehdotusta on tarkistettu palautteen pohjalta. Muutokset ovat pääosin teknisiä, mistä syystä kaavaehdotusta ei ole tarvetta asettaa uudelleen nähtäville. Yleiskaava etenee hyväksymiskäsittelyihin kevään 2017 aikana.

Pia Hastio
yleiskaavapäällikkö

Ehdotusvaiheen vuorovaikutuksesta

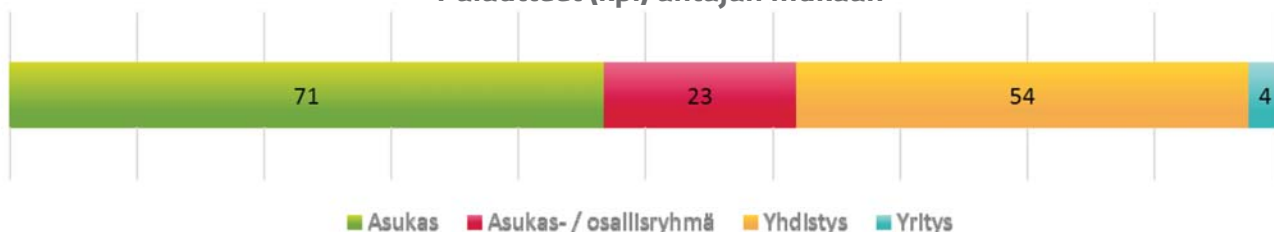
Tampereen kaupungin yhdyskuntalautakunta hyväksyi kokouksessaan 7.2.2017 kantakaupungin yleiskaava 2040 ehdotuksen asetettavaksi nähtäville. Aineisto oli nähtävillä 15.2. - 17.3.2017 välisen ajan Palvelupiste Frenckellissä ja kaupungin nettisivuilla.

Ehdotuksesta lähetettiin 50 lausuntopyyntöä. Lausuntoja saatiin yhteensä 19 kpl, mm. Liikennevirastolta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä useilta eri yhdistyksiltä.

Osallisilla oli mahdollisuus jättää muistutuksia kaupungin kirjaamoon. Yhteensä muistutuksia kaavaehdotuksesta saatiin 71 osalliselta. Nähtävillä olon aikana pidettiin 5 saman sisältöistä asukas- ja yleisötilaisuutta eri puolilla kaupunkia ja niihin osallistui yhteensä n. 95 asukasta.

Paikannettu palaute lukuina (yhdeksi osalliselta useita kohteita)

Palautteet (kpl) antajan mukaan

Palautteet (kpl) tyyppin mukaan

Palautteet (kpl) kartoittain

Lausunnot

1. Tampereen Sähkölaitos Oy	7	11. Tampereen kaupunki / Ympäristönsuojelu	11
2. Pirkkalan kunta	7	12. Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry, Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry	12
3. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes	7	13. Museovirasto	15
4. Kangasalan kunta	7	14. Oriveden kaupunki	15
5. Fingrid Oyj	8	15. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	15
6. Puolustusvoimat / 2. Logistiikkarykmentti	8	16. Tampereen polkupyöräilijät ry	25
7. Tampereen kaupunki / Ympäristöterveys	8	17. Pirkanmaan maakuntamuseo	28
8. Liikennevirasto	9	18. Tampereen Vesi	31
9. Pirkanmaan pelastuslaitos	10	19. Pirkanmaan liitto	32
10. VR-Yhtymä Oy	10		

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

1. Tampereen Sähkölaitos Oy

Tampereen Sähkölaitos Oy:llä ei ole lausuttavaa kanta-
kaupungin yleiskaava 2040 ehdotuksesta.

Merkitään tiedoksi.

2. Pirkkalan kunta

Pirkkalan kunta ei jätä lausuntoa Tampereen kantakaupungin yleiskaavaehdotuksesta.

Merkitään tiedoksi.

3. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Tukes ei anna lausuntoa yleiskaavaehdotuksesta. Tukes huomauttaa, että Tukesilta tulee pyytää lausunto myöhemmässä vaiheessa, kun suunnitellaan asemakaava- tai maankäytön muutoksia Tukesin valvonnassa olevien kemikaali- ja varastointilaitosten konsultaatiovyöhykkeille.

Merkitään tiedoksi.

4. Kangasalan kunta

Kangasalan kunta pitää tärkeänä, että Tampereen kantakaupungin aluetta kehitetään määrätietoisesti ja kokonaisvaltaisesti. Kehittämislinjauksia on tuotu esiin strategisilla merkinnöillä. Kangasala pitää myönteisenä sitä, että yleiskaava on vahvasti kytketty kaupunkistrategiaan siten, että sitä pidetään jatkuvasti työstettävänä kaupungin kehittämissasiakirjana.

Kantakaupungin yleiskaava luo osaltaan hyvät edellytykset Kangasalan ja Tampereen yhteistyön jatkamiselle.

Merkitään tiedoksi.

Joukkoliikenteen korkeimman palvelutason vyöhykkeitä ovat kaavaehdotuksessa raitiotien ohella kasvun vyöhykkeet sekä erilliset laatuikäytäväosuudet. Näin kuvattuna joukkoliikennejärjestelmä ei kaavassa hahmotu tie- ja katuverkon lailla selkeänä kokonaisuutena.

Yleiskaavassa on esitetty joukkoliikenteen voimassaolevan palvelutasomäärittelyn mukaiset palvelutason vyöhykkeet. Palvelutasomäärittely tehdään kaupunkiseudulle noin viiden vuoden välein. Palvelutasomäärittely on aikajänteeltään yleiskaavasta poikkeava eikä siinä oteta kantaa linjojen reitteihin tie- tai katuverkolla. Palvelutaso määritellään alueellisesti. Tämän johdosta myöskään yleiskaavassa ei joukkoliikenteen palvelutasoa voida esittää nykyistä tarkemmalla tasolla.

Vihaverkon ja virkistysyhteyksien tarkastelussa on hyödyllistä kuvata tarvittaessa verkoston jatkuvuutta kuntarajan ylitse. Pyöräilyn pääreittiä Kangasala-Hervanta-Lempäälä ei ole kuvattu kaavassa. Pyöräilyreittien ja virkistysyhteyksien osalta karttapalvelun ja pdf-karttojen osalta on pieniä ristiriitaisuuksia.

Kangasala-Hervanta-Lempäälä- yhteys lisätään kaavaan luonnosvaiheessa esitetyn mukaisesti. Karttapalvelun ja pdf-karttojen väliset ristiriidat on tarkastettu ja korjattu.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

5. Fingrid Oyj

Yleiskaava-alueella sijaitsee 110 kV voimajohdot Tikinmaa-Multisilta ja Multisilta-Melo. Fingrid Oyj omistaa Multisillan muuntoaseman kiinteistön. Kaavoituksen täytyy mahdollistaa valtakunnallisesti merkittävän voimansiirtoyhteyksien ylläpito ja kehittäminen. Alueita ei saa suunnitella siten, että ne olisivat ristiriidassa Fingrid Oyj:lle lunastetun käyttöoikeuden supistuksen tai yleisten turvallisuusmääräysten kanssa. Voimajohdot ja muuntoasema on huomioitava tarkemmassa kaavoituksessa.

Merkittään tiedoksi.

Voimajohdot ja sähköasemat on merkitty asianmukaisesti kaavakartalle 4. Ko. kartalta puuttui Multisillan ja Rautaharkon välinen suunniteltu sähkökaapeli (Tampereen Sähköverkon hanke)

Kaavakartalla ei osoiteta olemassa olevia eikä suunniteltuja maakaapelilinjoja.

6. Puolustusvoimat / 2. Logistiikkarykmentti

Logistiikkarykmentti puolustusvoimien alueellisenä edunvalvojana esittää, että vaara-alue säilytetään kaavaehdotuksen rajauksen mukaisena ja määräyksen tulee olla seuraava:

Suojavyöhyke sv-1: Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. Rakentamismääräys: Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen ja puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa koulua tai asutustaajamaa eikä sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.

Suunnittelumääräys: Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.

Suojavyöhykkeen rajaus ja määräyksen sisältö siirretään Vuoreksen osayleiskaavasta ja vahvistetaan sellaiseen.

7. Tampereen kaupunki / Ympäristöterveys

Kaavoitettaessa toimintoja asuinalueiden sekä palvelutalojen, päiväkotien, vanhainkotien ja vastaavien tilojen läheisyyteen, huomioidaan toiminnoista aiheutuva mahdollinen melu. Toimintojen oikealla sijoittelulla melukuormaa voidaan pienentää.

Kokonaismelun osalta asuinalueilla tulee huomioida Finavian toiminnasta aiheutuva lentomelu sekä muusta liikennöinnistä syntyvä liikenne- ja raidemelu. Maaperän soveltuvuudesta tulee varmistua ja suunnitella kaavoituksen yhteydessä toimintojen tarkempi sijoittelu tontilla sekä selvittää maaperän laatu asuin- ja pitkäaikaisen oleskelukäytön alueilla. PIMA-kohteiden kunnostustarvetta pohtiessa on otettava huomioon maankäyttö, joitakin riskejä voidaan hallita ilman yksityiskohtaista riskinarviointia.

Suunniteltaessa vanhoihin kiinteistöihin asuin-, palvelukoti-, päiväkoti-, koulu-, vanhainkoti- tai muuta vastaavia -tiloja, tulee varmistua, ettei jätetä vanhoja ja vaurioituneita rakenteita, joista voi aiheutua mahdollista terveyshaittaa käyttäjille.

Merkittään tiedoksi. Asioita ei ratkaista yleiskaavassa, vaan ne koskevat tarkempaa suunnittelua, asemakaavoitusta ja rakennusvalvontaa.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

8. Liikennevirasto

Liikennevirasto viittaa luonnosvaiheessa 29.9.2016 antamaansa lausuntoon. Liikennevirasto ei näe edellytyksiä Tampereen järjestelyratapihan alueen osoittamiselle yleiskaavassa muuhun kuin rautatiekäyttöön.

Järjestelyratapihan osalta yleiskaavassa on jätetty huomioimatta rautateitä koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joiden mukaan alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet. Tavoitteiden mukaan varaudutaan kehittämään ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkoja.

Lielahden lähijunapysäkillä ei ole edellytyksiä. Esitetty uusi lähijunapysäkki ei perustu riittäviin liikenteellisiin selvityksiin.

Lakalaivan-Rautaharkon uuden henkilöliikennettä palvelevan rautatieaseman toteuttamisedellytyksiä ei ole selvitetty millään tasolla. Liikennevirastossa on käynnissä Riihimäki-Tampere -rataosan tarveselvitys, jonka yhteydessä selvitetään myös uuden aseman tarvetta ja toteuttamisedellytyksiä. Selvityksen tuloksista ei ole vielä saatavissa tietoa. Aseman määräystä tulee täydentää: "Uuden aseman yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rataverkon toimivuuden ja kehittämismahdollisuuksien turvaamiseen."

Lakalaivan keskustatoimintojen alue tukeutuu uuteen henkilöliikenteen asemaan, jonka toteuttamisedellytykset eivät ole vielä tiedossa. Alueen suunnittelussa tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa VAK-ratapihasta alueelle aiheutuvat riskit. Alueen kehittämisen tarkastelujen lähtökohtana tulisi olla, että tavaraliikenteen järjestelyratapiha toimintoinen sijoittuu nykyiselle paikalleen. Mikäli aluetta ei osoiteta selvitysalueeksi, tulee kaavamääräystä täydentää: "Rautaharkko-Lakalaivan keskustatoimintojen alueen toteutus tulee suunnitella ja vaiheistaa siten, ettei vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä tavaraliikenteen järjestelyratapihalla aiheudu merkittävää haittaa tai vaaraa alueelle."

Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimukseen on kirjattu kaupunkiseutua koskevien kehittämishankkeiden edistäminen. Yhtenä valituista kohteista on mm. Tampereen VAK -ratapiha-alueen toimintojen siirron selvittäminen Lempäälän pohjoisosiin. Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa, jonka tavoitevuosi on 2040, huomioidaan kaupunkiseudulla yhteisesti sovitut seudun kehittämisperiaatteet.

VAK-ratapihaa koskevassa määräyksessä on esitetty rakentamisen ajoitusta koskeva ehto: Alueen maankäytön muutos on mahdollinen sen jälkeen kun suuronnettomuusriskin aiheuttavat toiminnot poistuvat alueelta.

Lielahden lähijunapysäkin, joka rakennesuunnitelmassa on nimetty Sellun seisakkeeksi, toteuttamistarve ja -mahdollisuudet kytkeytyvät hyvin tiiviisti Tampereen Hiedanrannan alueen käyttötarkoituksen muutokseen tulevana vuosikymmeninä. Tampereen kaupunki on järjestänyt Hiedanrannan alueesta suunnittelukilpailun, joka ratkaistiin alkuvuodesta 2017. Hiedanrannan alue rakennetaan raitiotiehen tukeutuen. Alueesta on ajateltu muodostuvan Tampereen läntisten osien keskus, jonne sijoittuu merkittävä määrä asumista, palveluja ja työpaikkoja. Mikäli Hiedanrannan alueelle, tarpeeksi lähelle mahdollista Lielahden lähijunapysäkkiä, eli Sellun seisaketta, suunnitellaan sellaisia maankäyttötoimintoja, kuten työpaikkoja ja palveluita, jotka edellyttävät hyvää seudullista saavutettavuutta, on Lielahden lähijunapysäkin jatkosuunnittelua edistettävä. Jatkosuunnittelussa etsitään seisakkeelle sellainen ratkaisu, jossa se palvelee mahdollisimman hyvin maankäytöstä syntyviä matkustustarpeita, eikä estä rautateiden tai maanteiden kaukoliikenteen toimintoja.

Aseman toteuttaminen ulottuu kaavan tavoitevuoden 2040 lähelle tai sen jälkeen. Toteuttamisen edellytysten selvittäminen pohjautuu maankäytön kehittämisen visioon, jotka on osoitettu maakuntakaavaehdotuksessa ja yleiskaavassa.

Yleiskaavakartan määräystä täsmennetään lausunnotsa esitetyllä tavalla.

VAK-ratapihaa koskevassa määräyksessä on esitetty rakentamisen ajoitusta koskeva ehto: *Alueen maankäytön muutos on mahdollinen sen jälkeen kun suuronnettomuusriskin aiheuttavat toiminnot poistuvat alueelta.*

Alueen osoittaminen selvitysalueeksi ei ole perusteltua, sillä alueen kehittämisen pitkän aikavälin tavoite on tiedossa. Tavoite esitetään kaavakartalla maankäyttö- ja kehittämisperiaattemerkinnöillä. Alueen muutos edellyttää toteutusedellytysten selvittämistä asemakaavamuutosten yhteydessä. Lakalaiva-Rautaharkko -alueen C-alueen koskevaa määräystä täydennetään lausunnossa esitetyllä tavalla.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Rataosilla Tampere-Riihimäki, Tampere-Lielahdi, Lielahdi-Seinäjoki sekä Lielahdi-Kokemäki on pitkällä aikavälillä varauduttava lisäraiteisiin. Sijoittumista ja tilantarvetta on alustavasti selvitetty Liikenneviraston aluevarausselektioissa. Rataosat tulee yleiskaavassa osoittaa merkinnällä kehitettävä rautatie tai vastaavalla merkinnällä.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kaavaselistusta täydennetään raideliikennettä koskevien valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden osalta. Kaavakartalle on osoitettu uusi läntinen ratayhteys ohjeellisenä.

Olemassa olevin rataosuuksien kehittäminen on mahdollista nykyisten tilavarausten puitteissa. Tarkemmat uudet aluevaraukset rataverkon kehittämiseksi tutkitaan seuraavalla yleiskaavakierroksella.

9. Pirkanmaan pelastuslaitos

Kehitettävät alueet sijoittuvat pääosin alueelle, jossa pelastuslaitoksella on nykyisellä ja lähiaikoina uudistuvalla paloasemaverkostolla I-riskiluokan alueilta vaadittava toimintavalmius. Peltolampi-Multisilta akselilla pelastustoimen toimintavalmius täyttää II-riskiluokan alueilta vaadittavan toimintavalmiuden. Toimintavalmiutta on eteläisillä alueilla tarkasteltava tulevina vuosina mahdollisen täydennysrakentamisen johdosta I-riskiluokan alueeksi.

Merkittään tiedoksi.

Kaavaa valmisteltaessa on tunnistettu keskeiset kaavoitukseen vaikuttavat suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavat riskikohteet. Kemikaalilaitosten osalta merkintäpa on riittävä.

Järjestelyratapihan osalta kaavakartan merkintä on vain varsinaisen ratapihan alueella, eikä lähialuetta, jolle arvioidaan aiheutuvan kaavoitusrajoitteita, ole osoitettu kartalla. Pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan ratapihan riskien lähivaikutusalue tulisi epäselvyyksien välttämiseksi osoittaa kaavakartalla.

Kaavaselistukseen on lisätty kartta, jossa esitetään järjestelyratapihan toiminnoista aiheutuvat rajoitteet maankäytön kehittämiseksi. Menettelytapa on samanlainen kuin keskustan strategisessa osayleiskaavassa, jossa järjestelyratapihan riskien lähivaikutusalue ei osoitettu kaavakartalla, mutta kartta sisältyi kaavaselistukseen.

10. VR-Yhtymä Oy

VR-Yhtymä toistaa luonnosvaiheessa esittämänsä näkemykset Viinikka-Rautaharkko alueen kehittämisestä merkittävänä keskustan kaupunkirakenteen kehittämis- ja kasvusuuntana. Annetussa vastineessa todetaan alueen monipuolisemman ja tehokkaamman kehittämisen mahdollistuvan vasta kun aluekokonaisuuden VAK-suunnittelurajoitukset on purettu. Alueen kehittämismahdollisuudet osana keskustatoimintojen aluetta tulee kuitenkin huomioida jo tässä suunnitteluvaiheessa ja maankäyttömerkinnässä. Järjestelyratapihan alue on kaavaselistuksessa mainittu täydennysrakentamisen alueena. VAK-ratapiha -merkinnällä voidaan huolehtia, että vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä aiheutuva onnettomuusriski huomioidaan niin kauan kuin toiminnot säilyvät alueella. Tampereen valtatie eteläpuoliselle alueelle (pääradan ja Lempääläntien väli Nekalan teollisuusalueelle asti) tulisi osoittaa VAK-suunnittelurajoitteen jälkeiseksi toissijaiseksi merkinnäksi keskustatoimintojen alue (C).

Alueen kehittämismahdollisuudet huomioidaan maankäyttömerkinnässä. Alueiden tämän hetkistä kehittämistä rajoittaa alueella sijaitseva VAK-ratapiha. P/T-merkintä mahdollistaa nykyisen kehittämisen rajoitetusti työpaikkojen ja palvelujen alueena. Kehittäminen nykyistä maankäyttöä monipuolisempaan ja tehokkaampaan voidaan aloittaa vasta kun aluekokonaisuuden suunnittelurajoitteet on pääosin purettu.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

11. Tampereen kaupunki / Ympäristönsuojelu

Asumisen keskittäminen liikenteen välittömään yhteyteen vaikeuttaa viihtyisän, turvallisen ja terveellisen elinympäristön aikaansaamista. Yleiskaavassa ei esitetä enää suojaviheralueita suurten väylien varrelle, vaan liikenteen aiheuttamia ympäristöhäiriöitä esitetään torjuttavaksi teknisin ja rakenteellisin ratkaisuin. Nykyisillä suojaviheralueilla on todettu merkitystä myös ekologisten yhteyksien sekä luontoarvojen kannalta. Haasteeksi jatkossa muodostuu luontoarvojen ja rakennusmassoitellulla tapahtuvan meluntorjunnan yhteensovittaminen.

Kantakaupungin yleiskaava 2040 on esitystavaltaan yleispiirteinen. Näin ollen suhteellisen pienialaisia suojaviheralueita ei esitetä, vaan aluevaraus on korvattu kartalla 4 esitetyllä Melu- ja ilmanlaatuselvitystarpeen harkinta-alueella. Täydennysrakentamisen suunnittelussa luontoarvot selvitetään ja turvataan. Myös alueiden väliset viheryhteydet on tärkeä varmistaa. Uutta viherympäristöä on mahdollista säilyttämisen lisäksi luoda viherrakentamisen keinoin. Asemakaavoituksessa on kehitetty suojaviheralueiden merkintöjä huomioimaan paremmin alueiden merkityksen ekologisessa verkostossa: EVS-merkinnällä osoitetaan suojaviheralueita, joilla sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas ekologinen yhteys.

Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä tarkistetaan kuitenkin siten, että määräykseen tehdään lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

Kaavan yleispiirteisyydestä johtuen on kaavakartan aluevarauksista vaikea selvittää, milloin kyseessä on uusi rakentamiseen otettava alue. Kaava-aineistossa tulisi esittää tarkastelu, jossa kävisi ilmi nykyisen toteutuneen maankäytön suhde nyt kaavassa esitettyyn muutokseen.

Kaavan selostuksessa on käyty läpi kaavan tuottamat suurimmat muutokset kantakaupunkiin kaupungin osa-alueittain. Lisäksi kaava-alueella tapahtuu vuoteen 2040 mennessä muutoksia, joita tässä vaiheessa ei voida ennakoita.

Asumisen ja virkistykseen sekoittuneen alueen merkintä tarkoittaa käytännössä uusia asumisen alueita. Määräyksessä painotettuihin virkistykseen ja ekologien lähtökohtien huomiointiin ei ole tarvetta, koska nämä ovat asemakaavan lähtökohtia muutenkin. Mikäli on tarve korostaa alueiden suunnittelun keskeneräisyyttä, tulisi ne osoittaa selvitysalueina. Viheralueiden ottaminen rakentamiskäyttöön tulisi ilmetä alueen kaavamääräyksestä.

Alueille tavoiteltu muuttuva maankäyttö on tiedossa, mistä syystä alueiden osoittaminen selvitysalueina ei ole perusteltua. Yleiskaavan valmistelun yhteydessä on varmistettu, että yleiskaavan asumisen ja virkistykseen sekoittuneita alueita voidaan jossain määrin kehittää tuhoamatta alueen merkittäviä olemassa olevia arvoja. Rakentamattomille alueille sijoittuvat uudet asumisen alueet Vuoreksessa, Ojalassa ja Hervantajärven alueella on tutkittu osayleiskaavoilla, mistä syystä niiden osoittaminen asumisen alueina on perusteltua.

Vuoreksen ja Ojalan osayleiskaavojen kaavatyön yhteydessä tarkoin selvitetty viheraluevaraukset on syytä osoittaa Kantakaupungin yleiskaavan viheralueverkostoon, kuten on tehty Hervantajärven osayleiskaavan suhteen.

Keskuspuistoverkoston esitystarkkuus on samankaltainen joka puolella yleiskaava-alueella. Voimassa olevien osayleiskaavojen virkistysaluevaraukset on otettu huomioon rajausta tehtäessä.

Särkijärven ja Kaukajärven rannoilla ei tule osoittaa uusia rakentamisen alueita alueiden erinomaisen vedenlaadun ja herkän lajiston vuoksi.

Särkijärven ja Kaukajärven ranta-alueille ei osoiteta uusia maankäyttöalueita. Yleiskaavassa omarantaiset asumisen ja loma-asumisen alueet ovat jo nykyisin ympärivuotisen tai loma-asumisen käytössä. Ranta-alueiden maankäytön liittäminen kunnallisteknisiin verkostoihin ei aiheuta lisää haittaa veden laadulle.

Hiedanrannan kaavamerkinnässä määrätään että rakentaminen ei saa vaarantaa pohjavesialuetta. Vastaavalla tavalla tulee määrätä myös rakentamisen vaikutuksista Näsijärven vedenlaatuun.

Kartan 4. Kestävä vesitalous, ympäristöterveys ja yhdyskuntatekninen huolto valuma-alueita koskevassa määräyksessä on Näsijärven lähivaluma-alueen osalta todettu, että Näsijärven Lielahden tilaa tulee parantaa.

Ohjeellinen ekologinen yhteys -merkinnän määräyksen osalta liito-oravalle riittävien aluevarausten toteutuminen jatkosuunnittelussa jää epävarmaksi. Samoin esimerkiksi pääkäyttötarkoitukseltaan voimakkaasti maankäyttöä muokkaavien teollisuusvarausten alle Ruskossa jäävien liito-oravien elinympäristöjen huomioiminen ja säilyminen jatkossa on epävarmaa.

Tämä epävarmuus on tunnistettu. Ekologisen yhteyden ohjeellisuus sekä sen osoittaminen yksityisille tonteille tuo haastetta sekä tarkempaan suunnitteluun että lupaprosesseihin. Yleiskaavan viherverkoston toteutumista onkin tarkoitus seurata tulevia yleiskaavakierroksia varten ja tehdä seurannan pohjalta merkintöihin ja määräyksiin tarvittavia tarkennuksia. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain suojelmaa ja ne huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa.

12. Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry, Tampereen ympäristönsuojeluyhdistys ry

Pienehkö maapinta-ala ja Tampereen sijainti ahtaalla järvien välisellä kannaksella eivät mahdollista uusien alueiden ottamista rakentamiskäyttöön nykyisiä viherarvoja sekä viihtyisyyttä uhraamatta. Täydennysrakentaminen pitää tehdä niin, että viheralueiden määrää ei vähennetä lainkaan. Täydennysrakentamisessa pitää myös hyödyntää mahdollisuudet rakentaa ylöspäin ja korvata vanhaa tehotonta rakentamista uudella tehokkaammalla. Kuitenkin rakennussuojelun arvot tulee kaupungin rakentamisessa huomioida.

Yleiskaavan tavoitteena ei ole ollut kaupungin kasvun ohjaaminen viherverkolle vaan kaavaratkaisu perustuu Tampereen kaupunkistrategian linjaukseen suunnata kasvua keskuksiin, ratavyöhykkeelle sekä joukkoliikenteen runkolinjojen äärelle. Keskustojen täydentäminen perustuu ensisijaisesti kaupunkimaiseen rakentamiseen, jossa nykyistä kaupunkiympäristöä tiivistetään ja tehostetaan. Kaupungin ennakoitu kasvu (60 000 asukasta vuoteen 2040 mennessä) on yleiskaavaratkaisun mukaan mahdollista suunnata kokonaan edellä kuvattuihin sijainteihin. Kantakaupungin yleiskaavaan on sisällytetty alueita, jotka on muutettu maa- ja metsätalousalueesta asumisen alueeksi aiemmillä osayleiskaavoilla. Lisäksi kaavassa on tutkittu nykyisellä viherverkolla sijaitsevia, aiemmissa yleiskaavoissa tunnistettuja täydennysrakentamisen kohteita. Ainoa tässä yleiskaavassa määritelty täydennysrakentamisen kohde, joka sijaitsee kumoutuvan yleiskaavan viherverkolle, on Ruotulan golf-kentän alue, jonka kehittämisen taustalla vaikuttaa kaupunkistrategiassa määritelty tiivistämistavoite.

Yleiskaavan viheralueverkosto on mielestämme liian yleispiirteinen. Näin ollen päätökset varsinaisesta viheralueverkostosta siirtyvät asemakaavatasolle. Tämä ei vastaa MRL 39§:n sisältövaatimuksia. Viheralueverkosto pitäisi merkitä jo yleiskaavaan selvästi nykyistä tarkemmin ja on vaarana, että verkostoa pienennetään asemakaavoitusvaiheessa tapauskohtaisen harkinnan kautta. Yleiskaavan keskuspuistoverkostossa on esitetty vain laajimmat viheralueverkoston osat. Lisäksi verkostoon on merkitty epätarkkoja, ohjeellisia viherverkoston yhteystarvealueita sekä ohjeellisia ekologisia yhteyksiä. Ehdotusvaiheen täydennykset eivät myöskään ole riittäviä.

Esitämme, että ainakin tärkeimmät ekologiset yhteydet merkitään tarkempina aluevarauksina yleiskaavaan. On hyvä, että yleiskaavaehdotuksessa on tunnistettu esimerkiksi Kauppi-Niihaman ja Halimasjärven luonnonsuojelualueen välinen ekologinen yhteys VT 9:n yli. Yhteys pitäisi kuitenkin yleiskaavatasolla määritellä ja turvata tarkemmin.

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti. Kantakaupunkiin sijoittuu asemakaavoitettuja viheralueita paljon enemmän kuin mitä yleiskaavan keskuspuistoverkoston kokonaisuuteen on varattu. Suuri osa viheralueista sijoittuu yleiskaavan A- ja C -käyttötarkoitusten alueille. Asemakaavoitettuja virkistysalueita ei ole tarkoitus ottaa rakentamiseen.

Ohjeellisten ekologisten yhteyksien merkinnöillä osoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on tärkeä osa ekologista verkostoa. Ohjeelliset viherverkoston yhteystarvealueet sijaitsevat sellaisissa kaupunkirakenteen kohdissa, joissa viherverkko tällä hetkellä katkeaa. Yhteys on mahdollista tuottaa vain rakentamisen keinoin. Yleiskaavan merkintä on viesti kyseisten kohdealueiden tuleville suunnittelijoille huomioida alueelta puuttuvat viheryhteydet ja tutkia niiden toteuttamismahdollisuuksia. Yhteyden tarkka sijainti voidaan määritellä vasta, kun merkinnän kohdealueita kehitetään.

Yleiskaavan viherverkoston toteutumista on tarkoitus seurata tulevia yleiskaavakierroksia varten ja tehdä seurannan pohjalta merkintöihin ja määräyksiin tarvittavia tarkennuksia.

Esitämme, että yleiskaavaan lisätään ekologinen yhteys Peltolampi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueelta länteen, Pirkkalan puolen arvokkaille kohteille. Kyseessä on maakunnallisesti merkittävä yhteys. Ekologisen yhteyden vuoksi myös Pärrinmaalle suunniteltu teollisuusalue tulisi ottaa osaksi keskuspuistoverkostoa.

Peltolampi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueelta länteen jatkuu yhtenäinen keskuspuistoverkostoksi osoitettu viheralue Pirkkalan rajalle asti. Keskuspuistoverkoston sisälle ei ole merkitty ekologisia yhteyksiä. Keskuspuistoverkoston on osoitettu aluevarauksena kantakaupungin keskeiset, laajat ja yhtenäiset virkistys- ja viheralueet. Tampereen ja Pirkkalan puoleisten luontokohteiden muodostama kokonaisuus ja seudullisten virkistysreittien kehittämistarpeita tutkitaan tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Esitämme, että asumisen ja virkistyksen sekoittunutta aluetta pienennetään Ojalassa ja Lahdesjärven koillispuolella, koska alueilla on suojeluarvoja ja ekologisia yhteyksiä.

Ojalan alueen rajausta on osoitettu Ojalan osayleiskaavan selvitysalueen mukaisena. Lahdesjärven koillispuolen aluerajaus perustuu yleiskaavatöiden aikana tehtyyn tarkasteluun. Yleiskaavan rajaukset ovat yleispiirteisiä ja ne tarkentuvat tarkemman suunnittelun yhteydessä tehtävien selvitysten perusteella.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ	VASTINE JA TOIMENPITEET
Vaikka asumisen ja virkistyssekoittunut alue -merkintää on ehdotuksessa käytetty huomattavasti vähemmän kuin luonnoksessa, on sitä edelleen useissa paikoissa, joilla on merkitystä sekä luontoarvojen että ekologisten yhteyksien kannalta. Alueiden kautta kulkevia ekologisista yhteyksiä pitäisi kehittää eikä heikentää rakentamalla.	Asumisen ja virkistyssekoittuneita alueita kehitetään virkistyskäytön ja/tai alueen ekologisten yhteyksien lähtökohdista. Tarkemmassa suunnittelussa ratkaistaan ekologisten yhteyksien tarve, sijainti sekä huomioidaan ekologisiin yhteyksiin sijoittuvat arvokkaat luontokohteet.
Kauppi-Niihamassa keskuspuistoverkosto ylittää idässä Jyväskylätien asti, mikä on erittäin hyvä asia.	Merkitään tiedoksi.
Kauppi-Niihaman osalta esitämme, että Näsijärven ranta-alue Kaupinojalta itään Soukonvuoren pohjoispuoliselle alueelle asti turvataan nyky muodossaan, luonnonpimeänä ja rauhallisena. Nykyisiä polkuja voidaan parantaa, mutta valaistusta tai pyörätietä ei alueelle tulisi rakentaa. Esitämme, että alueen säilyttäminen luonnonpimeänä kirjataan ohjeellisen luonnon ydinalueen kaavamääräykseen.	Kauppi-Niihamaa koskeva kokonaiskehittämisen suunnittelu ja toteuttamisen ohjelmointityö käynnistyy yleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Työn tavoitteena on alueen nykyisten ja uusien toimintojen ja monipuolisten luonto- ja virkistysarvojen yhteensovittaminen. Kanta-kaupungin yleiskaavassa ei oteta kantaa yksittäisten reittien luonteeseen. Luonnon ydinalueilla tulee kaavamääräyksen mukaisesti kiinnittää erityistä huomiota hilaisten alueiden säilymiseen.
Esitämme, että Pohtolassa sijaitseva Miesmäen-Backmaninpuisto sisällytetään kokonaan yleiskaavan 2040:n keskuspuistoverkoston olevan yleiskaavan mukaisesti. Alue soveltuu liito-oravan elinympäristöksi ja sillä voi olla merkitystä myös lepakoalueena.	Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Keskuspuistoverkoston aluevarauksen alla on rakennettuja tontteja ja toisaalta eri maankäyttöaluevarausten alla on asemakaavoitettuja puistoja ja viheralueita. Lähivirkistysalueiden osalta yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa alueita rakentamiskäyttöön. Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohtolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmaninpuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnöillä tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus parane. Miesmäenpuiston kohdalla on vireillä asemakaava 8498, jossa ratkaistaan asuinalueiden virkistysalueiden määrä, tarkemmat rajaukset ja yksityiskohdat. Asemakaavoitus on käynnistynyt vuonna 2012. Asemakaavan yhtenä lähtökohdaksi on ollut alueen osoittaminen täydennyskohteeksi yhdyskuntarakenteen eheyttämishankkeessa (EHYT). Hankkeessa etsittiin asuntorakentamiseen soveltuvia alueita olevaa kaupunkirakennetta täydentäen ja jatkaen.
Liito-oravan elinympäristöt ja kulkuyhteydet pitää turvata yleiskaavaehdotuksessa esitettyä ratkaisua paremmin kaupungin teettämän Liito-oravaselvityksen mukaiseksi.	Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat suoraan luonnonsuojelulailla suojeltuja. Keskeisimmät liito-orava-alueet ja kulkureitit on huomioitu yleiskaavassa. Yleiskaavan vihervestoston toteutumista tullaan seuraamaan tulevia yleiskaavakierroksia varten.
Hervantajärven koillispuolelle suunniteltu asuinalue tulee kaavoittaa osaksi keskuspuistoverkostoa ja sille tulee lisätä luo-merkintä. Alue on tärkeä laajennus luonnonsuojeluohjelman luonnonsuojelulailla toteutettaviin kohteisiin 10 ja 50.	Kyseessä on Hervantajärven alue, jonka osayleiskaava tuli voimaan kaupunginhallituksen kuulutuksella 14.4.2014. Varhaisin merkintä alueen ottamisesta rakentamiskäyttöön on vuoden 1982 yleiskaavassa. Aluevarauksen osalta Kanta-kaupungin yleiskaava toteaa aiemmin tehdyn kaavatöiden ja sisällyttää sen taajamarakenteeseen asumisen alueena.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Ympäristönsuojeluyhdistys esittää, että liito-oravan elinympäristöt merkitään yleiskaavaan esimerkiksi luo-alueina. Myös kulkuyhteydet pitää määritellä tarkemmin eikä vain ohjeellisesti. Viheralueverkosto ja liito-oravan elinympäristöt tulisi yleiskaavassa käsitellä ehdotuksessa esitettyä tarkemmin, jotta asemakaavoitusvaiheeseen ei jäisi harkinnanvaraisuutta.

Yleiskaavasta puuttuvat pääsääntöisesti kokonaan ne luonnonsuojeluohjelman kohteet, jotka suojellaan osittain luonnonsuojelulailla.

Luonnonsuojeluohjelman kohteet: 27. Särkijärvi, Lahdenperä, 28. Vuores, Koukkujärvi sekä kohde 29. Lukonmäki, Pitkäähde tulisi merkitä yleiskaavaan SL-merkinnällä ainakin niiltä osin, kuin ne ollaan suojelemassa tai jo suojeltu luonnonsuojelulailla.

Luonnonsuojeluohjelman kohteet, jotka suojellaan kaavoituksen keinoin, on jätetty yleiskaavasta kokonaan pois. Ympäristönsuojeluyhdistys esittää, että kohteet tunnistetaan kartalle merkinnällä S (suojelualue), joka ei välttämättä tarkoita suojelua luonnonsuojelulailla.

Kauppi-Niihamassa Luonnonsuojeluohjelmassa mukana oleva Soukonvuoren pohjoispuolinen alue pitää sisällyttää luonnon ydinalueeseen kokonaisuudessaan Näsijärveen asti.

Ojalan alueella asumisen ja virkistystyksen sekoittunut alue on merkitty osin luonnonsuojeluohjelman kohteen 60. Kumpula, Ojala, päälle. Ko. merkintä tulee poistaa luonnonsuojeluohjelman kohteen päältä ja merkitä koko arvokas kohde S- tai luo-merkinnällä.

Esitämme uusiksi suojelualueiksi (SL tai S) seuraavia kohteita: Pyhäjärven Lehtisaari ja Saunasaari sekä Näsijärven Reuharinniemi ja -saari. Alueilla on merkittäviä metsäisiä luonnonarvoja. Aiemmin laaditussa luonnonsuojeluohjelmassa arvot ovat jääneet ohjelman puutteellisuuden vuoksi havaitsematta.

Ympäristönsuojeluyhdistys esittää, että yleiskaavassa valmistaudutaan Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamiseen luomalle tälle oma merkintä. Eteläpuiston tulee olla tässä rajauksessa mukana laajasti. Nähdäksemme se, että alue olisi valmiiksi varattu yleiskaavaan, vahvistaisi ympäristöministeriönkin käsitystä siitä, että Tampere haluaa kansallisen kaupunkipuiston. Kansallisen kaupunkipuiston toteuttamisen kannalta Eteläpuisto on kriittinen alue. Mikäli se kaavoitetaan ja rakennetaan asemakaavaehdotuksen mukaisesti, on mahdollista, että kaupunkipuisto kaatuu kokonaan.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Lajin esiintymisen dynaamisuudesta sekä koko kaava-alueen kattavan ja tasalaatuisen seurantatiedon puutteesta johtuen päädyttiin ratkaisuun, jossa Kanta-kaupungin liito-oravaselvityksessä tunnistetut keskeiset elinympäristöt ja kulkureitit on sisällytetty yleiskaavan keskuspuistoverkoston alueisiin sekä ohjeellisiin ekologiin yhteyksiin. Näin pystymme turvaamaan tärkeimmät liito-orava-alueet pitkällä aikavälillä sekä varmistamaan, että meillä on kehityksessä riittävästi lajille soveltuvia, potentiaalisia elinympäristöjä. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat suoraan luonnonsuojelulailla suojeltuja.

Yleiskaavan luonnonsuojelualueiksi osoitetaan luonnonsuojelulain mukaisella rajauspäätöksellä suojellut luonnonsuojelualueet ja ne Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaiset alueet tai kohteet, jotka on tavoitteena suojella luonnonsuojelulain nojalla. Kaavallisesti suojeltavia alueita tai kohteita ja osittain luonnonsuojelulailla rauhoitettavia kohteita ei osoiteta yleiskaavaan tarkkuustasosta johtuen.

Luonnon ydinalueen rajausta on tehty "Ekosysteemipalvelut ja viherrakenne Tampereella" -raportin mukaisesti.

Alueen tarkemmassa suunnittelussa otetaan huomioon luonnonsuojeluohjelman kohde. Kaavallisesti suojeltavia alueita tai kohteita ja osittain luonnonsuojelulailla rauhoitettavia kohteita ei osoiteta yleiskaavaan tarkkuustasosta johtuen.

Yleiskaavan luonnonsuojelualueiksi osoitetaan luonnonsuojelulain mukaisella rajauspäätöksellä suojellut luonnonsuojelualueet ja ne Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaiset alueet tai kohteet, jotka on tavoitteena suojella luonnonsuojelulain nojalla. Tampereen kaupungin ympäristönsuojelu vastaa luonnonsuojeluohjelman laadinnasta.

Kansallinen kaupunkipuisto voidaan osoittaa yleiskaavassa sen jälkeen kun ympäristöministeriö on tehnyt päätöksen Tampereen kansallisesta kaupunkipuiston perustamisesta. Työn alla oleva yleiskaava ei ole esteenä kansallisen kaupunkipuiston perustamiselle.

Eteläpuistossa jää voimaan Keskustan strateginen osayleiskaava, hyv. 18.1.2016, vahvistuspäätöksen jälkeen. Kantakaupungin yleiskaava 2040 ei kumoaa hyväksyttyä keskustan strategista osayleiskaavaa.

13. Museovirasto

Vedenalaisista kohteista kaavakarttaan 3 on osoitettu kohde nimeltä Santalahti hylly, SM20. Nimi pitäisi muuttaa: Näsijärvi-hylly. Kohde voidaan tutkia tiedon talteen saamiseksi ja sen jälkeen poistaa, mikäli kaupungin hankkeet sitä edellyttävät. Kohteeseen liittyvän tekstin voi kaavaselostuksessa muuttaa seuraavaan muotoon: "Mikäli hyllyn sijaintipaikalle rakennetaan siten, että hylly tulee tuhoutumaan, se tutkitaan muinaismuistolain mukaisesti riittävällä tavalla hankkeen toteuttajan kustantamana. Tutkimuksesta sovitaan Museoviraston kanssa ja hyllyn poistamiseen haetaan asianmukaiset luvat."

Kaksi muuta tunnettua hyllykohdetta, Särkänniemi 1 ja Särkänniemi 3 pitäisi merkitä kartalle, mikäli ne sijaitsevat yleiskaava 2040 -alueella. Huvilaelämään liittyneen laiturirakenteen jäännös Vihilahti Metsola tulisi lisätä kartalle kulttuuriperintökohteena, mikäli se sijaitsee yleiskaava 2040 -alueella.

Muinaistieteellinen toimikunta on korvattava nimellä Museovirasto.

Kohteen SM20 nimi muutetaan liitteeseen: Näsijärvi-hylly. Teksti muutetaan selostuksessa Museoviraston esittämään muotoon. Vihilahti Metsola lisätään kulttuuriperintökohteeksi. Särkänniemi 1 ja 3 sijaitsevat Keskustan strategisen osayleiskaavan alueella ja siksi niitä ei merkitä tähän kaavaan. Muinaistieteellinen toimikunta korvataan nimellä Museovirasto.

14. Oriveden kaupunki

Ei huomautettavaa

Merkitään tiedoksi.

15. Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Yleiskaavan oikeusvaikutukset

Esitystapansa perusteella yleiskaava voidaan katsoa ns. laaja-alaiseksi aluevarausyleiskaavaksi, johon sisältyy kehittämisperiaatemarkintöjä. Ohjausvaikutusta asemakaavatasolle on arvioitava esitysmittakaavan (1:58000) perusteella: Yleiskaava on suuntaa antava, mutta ei ohjaa asemakaavoitusta yksityiskohdissaan esimerkiksi käyttötarkoituserkinnöiltään erilaisten alueiden rajauksien osalta.

Strategisiin kehittämisperiaatemarkintoihin perustuva yleiskaava sekä em. laaja-alainen yleiskaava edellyttävät toteutuksen ohjaamiseksi yleensä tarkempaa kaavallista suunnittelua osayleiskaavatasolla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan osayleiskaavoja tullaan tarvitsemaan myös jatkossa muuttuvien maankäytön alueiden asemakaavoituksen ohjaukseen mm. alueiden toteutuksen pitkän aikajänteen vuoksi (esim. Lielähti-Hiedanranta).

Myös voimassa olevista osayleiskaavoista on perusteltua jättää voimaan ainakin lidesjärven (lajisuojelukysymykset) ja Ojalan (ylikunnalliset kysymykset) osayleiskaavat, joissa on asemakaavoituksen laadinnan kannalta yksityiskohtaisemmin tutkittu ja ratkaistu yhteensovittamista vaativat suunnittelukysymykset.

Kantakaupungin yleiskaavan maankäyttö on yleispiirteinen sekä sisältöjen että aluerajausten suhteen. Kaikkien aluevarausten alueille sijoittuu monipuolisesti myös muita kuin pääkäyttötarkoituksen mukaisia asemakaavoitettuja alueita ja tontteja.

Kaavakarttoja täydennetään likimääräisellä esitysmittakaavalluvulla. Mittakaavan esittäminen mittakaavajanan avulla on kuitenkin ainoa yksiselitteinen esitystapa eri paperikoossa tulostettavalla kartalla.

Strategista yleiskaavaa tarkennetaan tarvittavin osin yleissuunnitelma/kaavarunko -tasolla ennen asemakaavojen laatimista, mm. laajoilla maankäytön muutosalueilla. Kehittyville alueille ei ole tarkoituksenmukaista laatia sellaisia oikeusvaikutteisia kaavoja, joilla on riski vanhentua ennen alueiden toteutumista. Alueiden kehittämistä koskevia suunnitelmia ja selvityksiä voidaan laatia yleiskaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnitelmatasolla ja niissä voidaan joustavasti ottaa huomioon kehittyvistä tarpeista ja teknisistä ratkaisuista johtuvat muuttuvat lähtökohdat. Muutoksen toteutuminen perustuu pääosin yksityiseen hankekehittämiseen jolle on syytä jättää kehittämisen varaa varsinaisen asemakaavan laatimisen vaiheeseen.

Voimassa olevista osayleiskaavoista jää kantakaupungin yleiskaavaan voimaan sellaiset erityisominaisuusalueet ja kohteet jotka tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa ja joita ei ole vielä tarkemmalla suunnitelmatasolla ratkaistu.

Ojalan osayleiskaavan alueella ei ole sellaisia ylikunnallisia kysymyksiä joiden takia kaavan kokonaan voimaan jättäminen on perusteltua. Seudullinen viherverkko, hulevesikysymykset sekä kuntarajan ylittävä uusi kokoojakatu ovat kantakaupungin yleiskaavassa esitetty tarkemman osayleiskaavan mukaisesti. lidesjärven lajisuojelukysymykset kohdistuvat yleiskaavan SL-alueelle joka on saman laajuusena myös kantakaupungin yleiskaavassa.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Kaavaselostuksessa, joka ei ole oikeusvaikutteinen asiakirja, on aluevarauksia ja kaavamerkintöjä avattu tarkemmilla merkintöjen kuvauksilla ja suunnitteluohjeilla. Mikäli suunnitteluohjeet on tarkoitettu jatkosuunnittelua sitoviksi, ne tulee antaa varsinaisella kaavakartalla.

Kaavaselostuksessa on myös osa-alueittain osoitettu maankäytön uudet alueet sekä muuttuvat ja tehostuvat alueet. Aluerajaukset ovat ongelmallisia niiltä osin, kun ne eivät sisällä yhdyskuntarakenne -kartan kehittämisperiaatteiden mukaisiin vyöhykkeisiin. Osallisten ja kaavan oikeusvaikutusten kannalta jää epäselväksi, mitä selostukseen sisällytetyillä rajauksilla tarkoitetaan, kun niihin kohdistuvia maankäytön muutoksia ei ole käsitelty varsinaisella kaavakartalla.

Kaavaselostuksessa on tarpeen kuvata kootusti ne oikeusvaikutukset, jotka kaavalla muodostuvat, ja selkeyttää kaavakartalla osoitettujen ja selostuksessa esitettyjen muuttuvien ja tehostuvien alueiden rajauksen merkitystä jatkosuunnittelulle.

Suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Yleiskaavaehdotusta tulee täydentää sekä tavoitteiden asettelun, että kaavamääräysten osalta siten, että niissä huomioidaan seuraavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet. Kaavaselostuksessa ei ole käsitelty valtakunnallisen rataverkon kehittämisestä turvaamista Tampereen kantakaupungin alueella. Tavoite edellyttää erityisesti pääradan ja siihen liittyvien logististen toimintojen kehittämisestä turvaamista.

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot ja luonnonarvot säilyvät. Tavoitteen edistäminen edellyttää, että mm. valtakunnallisia kulttuuriympäristöjä koskevasta kaavamääräyksestä tulee ilmetä ensisijaisesti arvojen säilyttämistä koskeva tavoite.

Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kaavaselostukseen kirjatut suunnitteluohjeet kuvaavat kaavan tavoitteita ja ovat myös pohjana kaavan vaikutusarvioinnin toteutuneelle maankäytölle. Yleiskaavan strategisuudesta johtuen yksityiskohtaisia suunnitteluohjeita ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää kaavan määräyksiin. Yleiskaavan selostusta tarkistetaan siten, että selostuksessa kuvattua alueiden kehittämistavoitetta ei voi tulkita kaavan määräykseksi.

Yleiskaavan kehittämisperiaattemerkinnät ovat kaupunkistrategiasta johdettuja strategisia tavoitteita kantakaupungin kestävä ja elinvoimaisen yhdyskuntarakenteen toteutumiseksi. Kehittämisperiaatteiden soveltamista yleiskaavaselostuksessa kuvattua maankäyttövision pohjalta arvioidaan asemakaavahankkeita ja niiden kiireellisyyttä harkittaessa.

Kaavaselostusta täydennetään oikeusvaikutusten osalta. Lisäksi yleiskaavan selostusta tarkistetaan siten, että selostuksessa kuvattua alueiden kehittämistavoitetta ei voi tulkita kaavan määräykseksi.

Kaavaselostusta täydennetään valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden osalta. Raideliikenteen osalta yleiskaava esittää ratkaisuja tilanteessa jossa VAK-rata-piha on siirtymässä toisaalle. Kaavakartalle on osoitettu uusi läntinen ratayhteys ohjeellisenä. Muut pääratat koskevat kehittämistavoitteet kohdistuvat jo olemassa oleville rataosuuksille ja niiden kehittäminen on mahdollista nykyisten tilavarausten puitteissa.

Kulttuuriympäristöjen säilymisen tavoite on kuvattu kaavamääräyksissä.

Pohjavesien suojelu sekä hulevesien hallintatoimet on esitetty kaavakartalla. Pohjavesialueilla ei sallita uusia pohjavesiä vaarantavia toimintoja, alueilla jo toimivien laitosten kehittäminen on arvioitava tapauskohtaisesti.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Suhde maakuntakaavaan

Yleiskaavaa ohjaa oikeusvaikutteisena maakuntakaavana v. 2007 vahvistettu Pirkanmaan maakuntakaava. Yleiskaavassa ei voida nojautua tässä vaiheessa maakuntakaavaehdotuksen mukaisiin ratkaisuihin niiltä osin, kun niillä on ylikunnallisia vaikutuksia ja jotka edellyttävät maankäytöllisiä ratkaisuja muiden kuntien alueella. Merkittävin kysymys on maakuntakaavaehdotuksessa esitetty varautuminen valtakunnallisen raideliikenteen toiminnan kannalta keskeisen Tampereen järjestely- ja tavararatapihan siirtoon Lempäälän kunnan alueelle. Uutta keskustatoimintojen aluevarausta ei voida osoittaa ilman rakentamisen ajoitusta koskevaa kaavamääräystä alueelle, johon kohdistuu suuronnettomuusriski.

Liikenneverkko ja -järjestelmä

Uudet eritasoliittymät ja tieverkon kehittämismerkinnät valtateilla 3, 9 ja 12 mahdollistavat tieverkon kehittämisen ELY-keskuksen näkemysten mukaisesti. Taysin kohdalla tulisi liikenneselvitysten perusteella esittää varautuminen eritasoliittymään.

Liikenneverkon ja maankäytön kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä. Liikenneverkon kehittämisen osalta noudatetaan pääsääntöisesti hyötyjä maksaa -periaatetta. Maankäyttöä palvelevien ja pelkästään maankäytön takia kehitettävien eritasoliittymien toteutusvastuu on kaupungilla. Liittymiä kehitettäessä tulee ottaa huomioon seudullisen ja valtakunnallisen liikenteen riittävä toimivuus.

Raitiotien ja maanteiden risteämiset on suunniteltava siten, että liikennettä ja kehittämismahdollisuuksia ei heikennetä. Ohjeelliset raitiotien laajenemissuunnat ja raitiotiereitit täytyy arvioida seudullisesti huomioiden maankäytön ja liikenteen muut kehittämismahdollisuudet.

Valtatien 9 alueelle välillä Kaukajärvi-Koilliskeskus esitettyyn lvk-vyöhykkeeseen liittyy taustaselvitys uudesta eritasoliittymästä. ELY-keskuksen näkemysten mukaan uutta eritasoliittymää ei ole mahdollista toteuttaa erityisesti tiegeometrian ja pienen liittymävälillä.

Valtateiden 9 ja 3 lvk-vyöhykkeet pitävät sisällään valtatiealueiden kattamista, joilla tavoitellaan vahvojen aluekeskusten muodostumista sekä parempia yhteyksiä valtateiden ympäristöissä. Kansirakenteet ja Rautaharikon henkilöliikenteen aseman kulkuyhteydet eivät saa vaarantaa valtakunnallista liikennettä eivätkä valtateiden kehittämismahdollisuuksia.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Tampereen kantakaupungin maankäyttö ja liikennejärjestelmä kytkeytyy laajasti koko kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen suunnittelukysymyksiin. Keskuskaupungin kehittämisestä koko seudun veturina vallitsee yhteisymmärrys, joka on linjattu sekä maakuntakaavaehdotukseen että kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaan. Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion välisessä MAL-sopimukseen on kirjattu kaupunkiseutua koskevien kehittämishankkeiden edistäminen. Yhtenä valituista kohteista on mm. Tampereen VAK -ratapiha-alueen toimintojen siirron selvittäminen Lempäälän pohjoisosiin. Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa, jonka tavoitevuosi on 2040, huomioidaan kaupunkiseudulla yhteisesti sovitut seudun kehittämisperiaatteet.

VAK-ratapihaa koskevassa määräyksessä on esitetty rakentamisen ajoitusta koskeva ehto: *Alueen maankäytön muutos on mahdollinen sen jälkeen kun suuronnettomuusriskin aiheuttavat toiminnot poistuvat alueelta.*

Tampereen kantakaupungin yleiskaavassa, jonka tavoitevuosi on 2040, ei voida huomioida vanhentuneen maakuntakaavan lähtökohtia. Yleiskaavan lähtökohtana on kaupunkiseudulla yhteisesti sovitut seudun kehittämisperiaatteet. Yleiskaavan selostusta täydennetään osoittamalla yleiskaavaratkaisun pohjalla olevat hyväksytyt maakuntakaava 2040 lähtökohdat.

Yleiskaavassa Taysin Kuntokadun risteys on osoitettu kehitettävän liittymän merkinnällä.

Yleiskaavassa esitettyjen maankäytön ja liikenneverkon kehittämistoimenpiteiden jatkosuunnittelussa tullaan tekemään tiivistä yhteistyötä eri tahojen kanssa ja jatkosuunnitelmien yhteydessä määritellään kehittämistoimenpiteet, toteuttaja ja kustannusjaot. Liikennejärjestelyjä kehitettäessä huomioidaan toimenpiteiden liikenteelliset vaikutukset seudulliseen ja valtakunnalliseen liikenneverkkoon.

Raitiotien liittymäratkaisut ratkaistaan raitiotien tarkemman tason suunnitelmissa.

Yleiskaavatyön yhteydessä on tunnistettu liikenneverkon kehittämistarpeita VT9:n itä- ja länsipuolella välillä Kaukajärvi-Koilliskeskus ja tämä on osoitettu lvk-vyöhykkeenä kaavakartalla. Mahdollisissa jatkosuunnitelmissa tutkitaan tarkemmin erilaiset kehittämistoimenpiteet ja arvioidaan niiden toteuttamismahdollisuudet ja -kelpoisuudet.

Valtakunnallisten väylien liikennöinnin turvaaminen ja varmistaminen sekä valtateiden kehittämismahdollisuuksien turvaaminen ovat ensisijaisia lähtökohtia, jos lvk-vyöhykkeille esitettyjä valtateiden kattamia lähde-tään tutkimaan tulevaisuudessa.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Valtatie 12, Nokian moottoritie, on Tampereen sisään-tuloväylä ja merkittävä, etenkin seudullista liikennettä palveleva väylä. Moottoritien varren maankäyttö tulee sovittaa liikenneympäristöön ja huomioida liikenteen aiheuttamat haitat. Raholan jätevedenpuhdistamoalueen kehittämiseen liittyvä Tesoman eritasoliittymä voidaan kuitenkin muuttaa paremmin maankäyttöä palvelevaksi liittymäksi.

Lielahden rautatielle esitetty nk. Sellun seisake, tulee poistaa yleiskaavasta tai sen toteuttamisedellytykset tulee selvittää Liikenneviraston kanssa. Seisakkeen toteuttamismahdollisuuteen sekä kulkuyhteyksien järjestämiseen liittyy runsaasti epävarmuutta.

Liikenneväylien varrella uuden maankäytön tulee perustua riittäviin selvityksiin, miten liikenteen aiheuttamia haittoja ja estevaikutuksia voidaan vähentää. Nämä voivat edellyttää huomattavia investointeja, mikä tulee huomioida maankäytön toteuttamiskustannuksissa ja -aikatauluissa. Maankäytön kehittämisessä on huomioitava valtakunnallisen ja seudullisen liikenneverkon toimivuus ja kehittämistavoitteet.

Yhdyskuntarakenne ja palveluverkko

Maakuntakaava 2040 -ehdotuksessa on osoitettu yhdyskuntarakenteen tiivistämisen kohdealueiksi Tampereen keskusta-Härmälä-Pirkkala -vyöhyke, Ylöjärven suunta Lielahdesta eteenpäin sekä keskussairaala-Koilliskeskus-Lamminrahka -vyöhyke. Yleiskaavaehdotuksessa on jätetty Härmälän alue strategisten kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolelle, mitä tässä suunnitteluvaiheessa ei voida pitää perusteltuna ratkaisuna.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Valtatien 12, Nokian moottoritien, varren maankäyttöä kehitetään huomioiden liikenneympäristö ja liikenteen aiheuttamat haitat sekä valtatie liikenteellinen rooli Tampereen sisääntulotienä ja merkittävänä, etenkin seudullista liikennettä palvelevana väylänä.

Lielahden lähijunapysäkin, joka rakennesuunnitelmasa on nimetty Sellun seisakkeeksi, toteuttamistarve ja -mahdollisuudet kytkeytyvät hyvin tiiviisti Tampereen Hiedanrannan alueen käyttötarkoituksen muutokseen tulevina vuosikymmeninä. Tampereen kaupunki on järjestänyt Hiedanrannan alueesta suunnittelukilpailun, joka ratkaistiin alkuvuodesta 2017. Hiedanrannan alue rakennetaan raitiotiehen tukeutuen. Alueesta on ajateltu muodostuvan Tampereen läntisten osien keskus, jonne sijoittuu merkittävä määrä asumista, palveluja ja työpaikkoja. Mikäli Hiedanrannan alueelle, tarpeeksi lähelle mahdollista Lielahden lähijunapysäkkiä, eli Sellun seisaketta, suunnitellaan sellaisia maankäyttötoimintoja, kuten työpaikkoja ja palveluita, jotka edellyttävät hyvää seudullista saavutettavuutta, on Lielahden lähijunapysäkin jatkosuunnittelua edistettävä. Jatkosuunnittelussa etsitään seisakkeelle sellainen ratkaisu, jossa se palvelee mahdollisimman hyvin maankäytöstä syntyviä matkustustarpeita, eikä estä rautateiden tai maanteiden kaukoliikenteen toimintoja.

Yleiskaavan laatimisen yhteydessä on laadittu selvityksiä, joiden yhteydessä on arvioitu maankäytön kehittämisen vaikutuksia liikenneverkkoon ja joissa on ideoitu ratkaisuja, joilla voidaan vähentää liikenneväylien estevaikutuksia. Liikenneväylien estevaikutuksen vähentäminen on ollut yksi keskeinen yleiskaavan liikenteellinen tavoite. Maankäytön kehittäminen edellyttää useissa kohteissa nykyisen liikenneverkon kehittämistoimenpiteitä ja ne ovat mukana kustannuksissa, kun mietitään maankäytön kehittämisen toteutettavuutta ja kustannusvaikutuksia. Maankäytön kehittämisen vaikutukset valtakunnallisen ja seudullisen liikenneverkon toimivuuteen ja kehittämistavoitteisiin huomioidaan.

Maakuntakaava 2040 -ehdotus on ollut ohjeena yleiskaavaa laadittaessa. Tämän lisäksi yleiskaavatyössä on sovitettu maankäyttöön Tampereen kaupunkistrategiasa 2025 määriteltä linjausta kasvun kohdentamisesta kantakaupunkiin. Sekä maakuntakaavaehdotus että kaupunkistrategian linjaus puoltavat Härmälän alueen sisällyttämistä yleiskaavassa esitettyihin strategisiin kehittämisvyöhykkeisiin. Härmälän suunnan kehittämistä yleiskaavassa tukee elinkeinorakentamiselle suotuina ns. Etelän kasvusuunta, joka suuntautuu kohti Messukeskusta. Merkittävimmät maankäytön kehittämispotentiaalit sijoittuvat Messukeskuksen ja Ilmailukadun ympäristöön. Nuolialantien välittömässä läheisyydessä vastaavaa kehittämistä rajoittaa olemassa oleva asuin-ympäristö suojelustatuksineen. Aluetta ei nähdä yleiskaavatasolla merkittävänä täydentämisen kohteena.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Keskussairaala-Koilliskeskus -vyöhykkeen lisäksi on yleiskaavaan sisällytetty toinen Sammonkadun-Sammon valtatie kasvuvyöhyke, joka päättyy Koilliskeskukseen. Nämä vyöhykkeet on nähtävä vaihtoehtoisina. Ratkaisun perusteita tulisi avata ja ajoittaa vyöhykkeiden toteutus siten, että hyvän joukkoliikennepalvelun taso voidaan saavuttaa.

Tesoman alakeskuksen aluerajaus (C-1) vastaa maakuntakaavan rajausta. C-3 -merkinnällä esitetty Tesoman ja Lielahden välinen vyöhyke ei ole maakuntakaavan mukainen keskus, joten vyöhyke tulee esittää muulla tiivistymistä ja toimintojen sekoittumista kuvaavalla kaava-merkinnällä.

Lakalaivan aluekeskuksen pohjoisosan toteuttamiselle ei ole edellytyksiä sillä alueella, joka sisältyy ratapihan vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä aiheutuvaan riskivyöhykkeeseen. Merkintää tulee pohjoisosastaan joko supistaa tai vaiheistaa siten, että ensimmäisessä vaiheessa toteutettavaksi keskusta-alueen osaksi osoitetaan alueen eteläosaan, suuronnettomuusriskivyöhykkeen ulkopuolelle, sijoittuva osa keskusta-alueesta. Mikäli alueelle esitetään vaiheistettu aluevaraus, joka sidotaan järjestelyratapihan siirron toteuttamiseen, voidaan esitetty C-merkinnän laajentaminen maakuntakaavan rajauksen verrattuna hyväksyä. Näin alakeskuksesta saadaan toiminnallisesti riittävä myös siinä tilanteessa, että pohjoisosaa ei voida ottaa käyttöön keskustatoimintojen alueena.

Kaupalliset palvelut on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan osoitettu kaavassa asianmukaisesti lukuun ottamatta Turtolan aluetta. Maakuntakaavassa Turtolaan osoitetaan KM-merkinnällä vähittäiskaupan enimmäismitoitus eikä C-toimintojen mukaista suuryksikköjen enimmäismitoitusta. Yleiskaavassa tulee käyttää maakuntakaavan mukaista mitoituserustetta.

Yleiskaavamääräyksillä tulee välittää edelleen asema-kaavoitukseen maakuntaaehdotuksen vähittäiskaupan suuryksikköjen toteutuksen ajoituksesta C- ja KM-alueille annettu suunnittelumääräys, jonka mukaan suuryksiköt "(...) on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, etteivät ne aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia muille keskusta-alueille tai seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle."

VASTINE JA TOIMENPITEET

Koilliskeskukseen Taysilta Teiskontien vartta suuntautuvan kasvuvyöhykkeen toteutuminen kytkeytyy raitiotielinjan jatkolinjan tuloon. Sammonkadun-Sammon valtatie varteen sijoittuvalla kasvuvyöhykkeellä pyritään tukemaan laadukkaan ja toiminnallisesti monipuolisen kaupunkiympäristön muodostumista alueelle, jolle jo tällä hetkellä kohdistuu tosiasiallisesti runsaasti kaupunkikehittämishankkeita ja täydennysrakentamisen paineita. Joukkoliikenteellä on molemmilla esitetyillä kasvun vyöhykkeillä mahdollisuus toteuttaa hyvä palvelutaso eikä alueita nähdä vaihtoehtoina toisilleen. Jo nykytilanteessa joukkoliikennepalvelu on mahdollista toteuttaa molemmille vyöhykkeille Tampereen seudun joukkoliikenteen parhaimmilla palvelutasoilla.

Kantakaupungin yleiskaava tarkentaa maakuntakaavaa. Tesoman ja Lielahden välisellä vyöhykkeellä on tavoitteena monipuolinen ja tehokas maankäyttö, suurelta osin muu kuin asuntorakentaminen. Alueen kehittämisestä ja muutoksen toteutumisesta ovat vastuussa pääosin yksityiset hankekehittäjät, mistä syystä on tärkeää antaa selkeä kuva alueen kehittämistavoitteesta myös aluetta koskevassa maankäyttömerkinnässä.

Järjestelyratapihaa koskeva huomioimismerkinnän mukaan aluetta ei voida ottaa käyttöön ennen ratapihatoimintojen siirtymistä toisaalle, kaava näin ollen sisältää vaiheistamista koskevan määräyksen. Keskusta-alueen laajuus perustuu alueen kehittämistavoitteeseen vuoden 2040 lähestyessä tai sen jälkeen. Aluetta koskevan pitkän tähtäimen tavoitteen huomioiminen on mahdollista.

Lakalaiva-Rautaharkko -alueen C-aluetta koskevaa määräystä täydennetään seuraavasti: *Rautaharkko-Lakalaivan keskustatoimintojen alueen toteutus tulee suunnitella ja vaiheistaa siten, ettei vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelystä tavaraliikenteen järjestelyratapihalla aiheudu merkittävää haittaa tai vaaraa alueelle.*

Turtolan alue on maakuntakaavassa Vähittäiskaupan suuryksikköjen alue, jolla kaupan mitoitus on 35 000 k-m². Yleiskaavassa on käytetty maakuntakaavan mitoitusta alueella. Alueelle on asemakaavassa osoitettu kaupan kerrosalaa 32 500 k-m² ja suuryksikkökerrosalaa yhteensä 18 500 k-m². Turtolan alueella vähittäiskaupan kehittäminen muuten kuin suuryksiköissä, alueen pienialaisuudesta johtuen, ei ole käytännössä mahdollista. Yleiskaavaehdotus tarkistetaan siten, että alueelle osoitetaan vähittäiskaupan kokonaimitoitus.

Tampereen kantakaupungin alueelle ei ole uusia kaupan kehittyviä alueita, joilla on haitallista vaikutusta kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteesta. Tampereella kauppa hakeutuu joukkoliikenteen ja palveluverkon näkökulmasta hyviin sijainteihin. Kantakaupungin yleiskaavassa kaupan suuryksiköt ohjataan C-alueille.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaavan osalta tulee täsmentää kaupungin sisäisten keskustusten merkintöjä. Aluevaraus- ja kohdemerkintöjä tulisi käyttää yhdessä siten, että ne antavat oikean kokonaiskuvan sekä keskuksen fyysisistä että toiminnallisista ominaisuuksista.

Kaukajärvellä on C-aluevarausmerkintä ja kohdemerkintä "paikalliskeskus", Turtolassa C-aluevarausmerkintä, mutta ei kohdemerkintää, Vuoreksessa ei ole C-aluevarausmerkintää, mutta on kohdemerkintä "paikalliskeskus". Jos kohde on ajateltu toteutettavaksi kaupallisia palveluja varten, kuten Turtola, siinä ei tule käyttää C-merkintää. Vuoreksessa taas on osoitettavissa alue, jolle sekä julkiset että kaupalliset palvelut sijoittuvat, tulee kaavassa esittää C-merkintä. Vuoreksen osayleiskaavan raja-alue on siirrettävissä yleiskaavaan.

Viherrakenne ja luontoarvot

Kaavan viherrakenne perustuu keskuspuistoverkoston ja sitä yhdistäviin viheryhteyksiin ja yhteystarvealueisiin. Valittu kuvausperiaate on tarkoituksenmukainen ja mahdollistaa kantakaupungin viherrakenteen tarkastelun kokonaisuutena.

Kaupungin sisäisen verkoston osalta Keskustan strategisen osayleiskaavan kehitettävä viher- ja virkistysyhteys lidesjärvelle tulee osoittaa osaksi Kaukajärvelle jatkuvaa viher- ja sinirakennetta.

Kaupista etelään suuntautuva, keskuspuistoverkoston osa tulee osoittaa yleiskaavassa esitettyä selvästi leveämpänä vyöhykkeenä ekologisten yhteyksien turvaamiseksi.

Yleiskaavaehdotuksessa on sen yleispiirteisyydestä johdettua esitetty asumisen ja keskustatoimintojen alueet aluekokonaisuuksina, jotka pitävät sisällään mm. asumiseen liittyvät lähivirkistysalueet. Lähivirkistysalueiden sisältyminen näihin aluevarauksiin on tarpeen tuoda esiin myös kaavamääräyksessä siten, että merkintöjä täydennetään seuraavasti: "Alue varataan pääosin asumiselle sekä sitä palveleville toiminnoille ja lähipalveluille ... Aluevaraukseen sisältyvät lähivirkistysalueet."

Yleiskaavaan sisältyy lukuisia rantaan ulottuvia asumisen sekä asumisen ja virkistykseen sekoittuneita alueita. Tältä osin yleiskaavaa on tarpeen täydentää maakuntakaavan mukaisella määräyksellä: "Asumisen alueisiin kuuluvat rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja osoittaa yksityiskohtaisessa kaavoituksessa virkistyskäyttöön." Asumisen ja virkistykseen sekoittuneilla alueilla ei tule katkaista tai olennaisesti heikentää merkittäviä viherrakenteen osa-alueita (esim. Kaukajärven ympäristö).

Palvelujen keskus-kohdemerkinnät ja keskusta-aluevaraukset on osoitettu yleiskaavaan eri lähtökohdista. Kohdemerkinnöillä on osoitettu keskusta-alueet joille sijoitetaan kaupungin tuottamia julkisia palveluja ja ne on osoitettu samaan aikaan laaditun Tampereen Palvelumallin tavoittelemiin sijainteihin. Keskustaa koskeva C-merkintä kuvaa alueen käyttötarkoituksen monipuolisuutta, rakentamisen tehokkuutta ja ympäristön laatuvaatimuksia mm. kävelyn ja pyöräilyn ympäristöjen ja pysäköinnin järjestämisen osalta.

Vuoreksessa palvelujen toteuttamista koskevat ratkaisut on pääosin tehty. Kaukajärvellä alueen edelleen kehittämistä on vastuussa yksityiset kiinteistönomistajat, mistä syystä yleiskaavan maankäyttömerkinnän ohjausvaikutuksella on huomattava merkitys.

Merkitään tiedoksi.

Viher- ja virkistysyhteys keskustan yleiskaava-alueelta lidesjärven länsiosasta Kaukajärvelle on osoitettu yhdyskuntarakennekartalla merkinnöillä keskuspuistoverkosto, ohjeellinen viherverkoston yhteystarvealue ja ohjeellinen virkistysyhteys. Lisäksi yhteyden kehittämistä tukee Pyhäjärveltä lidesjärven kautta Kaukajärvelle osoitettu ohjeellinen keskuspuistoverkoston kehittämistarvealue. Lausunnossa esitetty asia on siten ratkaistu yleiskaavan kartalla 2, viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut.

Yleiskaavassa on esitetty yleispiirteinen maankäyttö. Alueelle ja sen lähialueelle suunniteltaessa tulee huomioiduksi ekologisten yhteyksien turvaaminen.

Yleiskaavan määräyksen mukaan asumisen alueille sijoittuu sitä palvelevat toiminnot ja lähipalvelut. Molemmilla tarkoitetaan alueilla sijaitsevia lähivirkistysalueita. Lisäksi alueilla tulee varautua julkisten palvelujen, myös lähipuistojen, tilavarauksiin. Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä tarkistetaan siten, että määräykseen tehdään lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

Yleiskaavassa ei ole osoitettu rakentamiseen tarkoitettu maankäyttöä sellaisille ranta-alueille, joilla ei ole tällä hetkellä joko yksityistä maanomistusta ja -käyttöä. Lie-lahti-Hiedanrannan alueella mahdollisesti toteutuvasta täyttöalueesta on yleiskaavan mukaisesti varattava alueita myös virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja varten.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Liito-oravan elinympäristöt, joissa on todettu lajin käytössä olevia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ensisijaisesti sisällyttää keskuspuistoverkostoon ja vasta toissijaisesti ekologisilla yhteyksillä. Muutamat kokonaan verkoston ulkopuolelle jäävät lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee osoittaa SL-kohdemerkinnällä jatkosuunnittelussa huomioon ottamisen varmistamiseksi. Kaikkien liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sisältävien kaavamerkintöjen määräykseen tulee sisällyttää kohteiden ja elinympäristön suojeleminen luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisesti.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat sisältyvät pääsääntöisesti keskuspuistoverkoston ja ekologisten yhteyksien sisälle. Todettuja sekä potentiaalisia elinympäristöjä ja kulkureittejä sisältyy keskuspuiston ja ekologisten yhteyksien lisäksi muiden viherverkkoa täydentävien merkintöjen alueille kuten luonnonsuojelualueisiin, kaupunginosapuistoihin ja virkistysyhteyksiin. Selostuksesta löytyy kartta merkittävistä liito-orava-alueista ja kulkureiteistä. SL-merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain mukaisella rajausta tai perustamispäätöksellä suojellut luonnonsuojelualueet ja ne Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaiset alueet tai kohteet, jotka on tavoitteena suojella luonnonsuojelulain nojalla. Pitkälle tähtäävässä strategisessa yleiskaavatyössä on haastavaa huomioida staattisilla merkinnöillä dynaaminen laji ja se, että lisääntymis- ja levähdyspaikoista ei ole yksiselitteistä tulkintaa, jolla ne pystyttäisiin selkeästi rajaamaan liito-oravien esiintymisalueilla. Yleiskaavan viherverkoston toteuttamista tullaan seuraamaan tulevia yleiskaavakierroksia varten.

Pirkanmaan ELY-keskuksen myöntämät poikkeusluvut varikon rakentamiselle Hervannassa ja Hallilassa edellyttävät liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen suojelemista asemakaavoissa. Varikon ja Hallilan vielä oikeusvaikutuksettomien asemakaavojen sl-alueiden, jotka on osoitettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana säilytettäväksi ja kehitettäväksi alueiksi, tulee olla mukana kantakaupungin osayleiskaavan keskuspuistoverkostossa. Liito-oravan kulkuyhteyksinä säilytettäväksi ja kehitettäväksi osoitettujen alueiden tulee kuulua kokonaisuudessaan osayleiskaavan ekologisiin yhteyksiin.

Keskuspuistoverkostoksi osoitetuilla viheralueilla on luontoarvojen lisäksi merkittäviä virkistysellisiä ja/tai kulttuurisia arvoja, ne ovat laajoja, yhtenäisiä viheralueita, jotka muodostavat kantakaupungin alueelle verkostomaisen viheralueiden jatkumon sekä kytkevät sen kaupunkia ympäröiviin viheralueisiin. Keskuspuistoverkostoon liitettävän alueen tulisi omata useita näistä arvoista. Luontoarvot tulevat huomioiduksi MRL:n mukaisesti asemakaavoituksen yhteydessä, vaikka yleiskaava ei sitä erikseen edellyttäisikään. Ekologiset yhteydet ovat ohjeellisia ja niiden leveys ja laajuus voivat vaihdella. Hallilan Vackerinpuisto ja Hervannan varikon alue ovat muutosvaiheessa raitiotien rakentamisen ajan. Näiltä alueilta on mahdollista nostaa uusia alueita keskuspuistoverkostoon tulevilla yleiskaavakierroksilla.

Muuna aineiston täsmennyksenä luontodirektiivin liitteen IV(b) lajeihin kuuluvan hajuheinän kasvupaikka VT3-tien itäpuolella tulee osoittaa SL alueeksi samoin kuin on osoitettu VT3-tien länsipuolella oleva hajuheinän kasvupaikka.

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin kuuluvan viitasammakon tunnettu lisääntymispaikka Kaupin alueella VT 12-tien pohjoispuolella tulee myös osoittaa SL-merkinnällä. Viitasammakon lisääntymispaikka sijaitsee keskuspuistoverkoston ja ekologisten yhteyksien ulkopuolella.

SL-merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain mukaisella rajausta tai perustamispäätöksellä suojellut luonnonsuojelualueet ja ne Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaiset alueet tai kohteet, jotka on tavoitteena suojella luonnonsuojelulain nojalla.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Myllypuron valuma-alueelle osoitetaan kaavaehdotuksessa aluevarauksina asumisen alueita A, työpaikkojen ja elinkeinojen aluetta, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia TY sekä palvelujen ja työpaikkojen sekoittunutta aluetta P/T. Lisäksi alueelle sijoittuu mm. kasvun vyöhykettä sekä ohjeellinen uusi rautatie. Tesomajärven laskuojaan on merkitty kehitettävä sähkölinja, jonka osalta on määräyksen mukaan tutkittava mahdollisuutta maakaapelointiin. Kaavaehdotus sisältää edelleen toimintoja, joiden vaikutuksia yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa ei ole luonnonsuojelulain 65§:n mukaisesti arvioitu. Mikäli asumisen ja ja palveluiden mahdollisia täydennysrakentamisalueita ei rajata aiemmin selvitetyn Tesoma-Haukiluoma -yleissuunnitelman mukaisiksi, tulee arviointi tehdä koko A- ja P/T -alueiden sekä kasvun vyöhykkeen osalta. Tehdyissä Natura-arvioinneissa edellytetyt lieventämistoimenpiteet, kuten hulevesien käsittelyyn liittyvät viivytysaltaat, tulee osoittaa kaavakartalla sitovasti. Myös muut muutuvan maankäytön, kuten oikoradan, edellyttämät hulevesien viivytysaltaat tulee osoittaa. Koska hulevesien hallintaa tehdään myös tonteilla, tulee kiinteistökohtaiseen hulevesien hallintaan perustuvien toimenpiteiden edellytys liittää kaavamääräyksiin.

Luonnonsuojelulain 56§:n edellyttämänä kaavaratkaisun vaikutukset Myllypuron Natura-alueelle tulee kokonaisuutena arvioida ja arvioinnin kautta varmistaa, että tarkemmat ratkaisut ovat siirrettävissä jatkosuunnitteluun. Prosessiin kuuluu myös hankkeiden yhteisvaikutusten arviointi. Mikäli arvioinnissa (ns. Naturan tarveharkinnassa), ottaen huomioon kaavassa osoitetut lieventämistoimet, jää epäselvyyttä Natura-alueelle aiheutuvista vaikutuksista, tulee laatia varsinainen luonnonsuojelulain mukainen Natura-arviointi. Vaihtoehtoisesti yleiskaavassa on mahdollista todeta maankäyttö ratkaistavan erillisellä Vihnusjärven valuma-alueen käsittävällä osayleiskaavalla.

Natura-alueen määräystä on tarpeen tarkistaa selkiyttämällä sen tarkoitusta esim. seuraavasti: 'Natura 2000-verkostoon kuuluva kohde, Myllypuro. Alueen suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty LSL 65 ja 66 §:ssä.'

Pohjavesien suojelu

Pirkanmaalla käynnissä olevan vesien ja merenhoitolain mukaisen pohjavesialueiden uudelleentarkastelun myötä Pispalanharjun alue tullaan rajaamaan pohjavesialueeksi ja todennäköisesti liittämään Epilä-Villilänharjun pohjavesialueeseen.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Strateginen, yleispiirteinen yleiskaava on oikeusvaikutteinen, mutta sen pohjalta ei Vihnusjärven valuma-alueella myönnetä suoraan minkäänlaisia lupia. Muutokset alueella tulevat tapahtumaan pitkällä aikavälillä ja koska kaikki tulevat alempien suunnittelutasojen hankkeet eivät ole yleiskaavatasolla ennustettavissa, olisi yhteisvaikutusten arviointi ainostaan yksi arvio alueen tulevasta kehityksestä. Alueella on tehty laajat natura-arvioinnit Myllypuron osayleiskaavan ja Tesoma-Haukiluoma -yleissuunnitelman yhteydessä. Asemakaavoja laadittaessa on tehty ja tehdään jatkossakin hulevesiselvitykset ja -suunnitelmat, joissa vaikutukset Myllypuron Natura-alueelle tutkitaan ja ratkaistaan. Kaavakartalla 4 on esitetty hulevesien osalta yleismääräys sekä valuma-aluekohtainen määräys. Määräykset koskevat myös yksittäisiä kiinteistöjä.

Tesoma-Haukiluoma -yleissuunnitelman alueella osa alueista on jo asemakaavoitettu ja osalla asemakaavoitus on käynnissä. Näillä alueilla maankäyttö on ratkaistu ja ratkaistaan yleissuunnitelman mukaisesti.

Kehitettävän sähkölinjan määräyksessä esitetään, että mahdollisuutta linjan maakaapelointiin tutkitaan. Koko linjaosuuden maakaapelointi ei ole yleiskaavan tavoitteena. Oikoradan tarkempia suunnitelmia laadittaessa Tampereen kaupunki tulee olemaan mukana Naturavaikutusten arvioinnissa, mutta päävastuu arvioinnista tulee olla toteuttajataholla.

Myllypuron Natura-alue on yksilöity kaavaselostuksessa merkinnän kuvauksessa.

Merkittään tiedoksi.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Isotooppitutkimusten mukaan Hyhkyn vedenottamolle vesi tulee pääsääntöisesti Epilänharjun suunnasta ja se on pohjavettä. Näsijärven pintavettä imeytyy kuitenkin harjuun ja pohjavesimuodostumaan rannasta: paikoin pintaveden osuus vedessä on pohjavesiputkista saatujen tulosten mukaan huomattava. Matkaa alueelta vedenottamolle on vain reilut 100 metriä. Kaavaratkaisun edellyttämät vesistötäytöt Hiedanrannassa muuttaisivat pohjavesimuodostuman olosuhteita merkittävästi paitsi lähialueella, myös mahdollisesti laajemmalla alueella (Tahmela). Virtausolosuhteiden muuttaminen voi vaikuttaa oleellisesti pohjaveden laatuun ja rantaimetyymisen estäminen pysyvästi pohjaveden määrälliseen tilaan. Rakentamiseen osoittamisen edellytyksenä on oltava ristiriidaton selvitysaineisto siitä, että pohjavesivaikutukset ovat hallittavissa. Vesien- ja merenhoitolain tavoitteena on pohjavesimuodostuman hyvä laadullinen ja määrällinen tila.

Hiedanrannan rakentamisen vaikutusta alueen pohjavesiin ei ole kaavan ehdotusvaiheessa pystytty riittävästi ja ristiriidattomasti selvittämään, vaan asiaan liittyy epävarmuuksia. Hiedanrannan osoittamiselle kaavan mukaisesti ei ole perusteita. Alue tulee osoittaa kaavaan selvitysalueena (SE), jonka toteuttaminen edellyttää alueen pohjavesiolosuhteiden säilyttämisen varmistamista.

Pohjavesiselvitykset ovat kesken myös Aakkulanharjun osalta. Riskitoimintoja (lumenkaatopaikka, työpaikkojen ja elinkeinojen alue) ei ole perusteltua osoittaa pohjavesialueille, vaan maankäytön tulee olla sinne soveltuvaa. Pohjaveden ehdoton pilaamiskielto tulee liittää asiaa koskevaan kaavamääräykseen.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Alueen pohjavettä ja virtaustilaa on tutkittu erittäin kattavasti pohjatutkimuksin, isotooppitutkimuksin ja mallintamalla. Geologian tutkimuskeskus on laatinut mallinnuksesta kattavan raportin Hyhkyn vedenottamon alueen pohjaveden virtausmalli (viimeisin raporttiversio 16.3.2017).

Isotooppitutkimuksien ja mallinnuksen avulla on ristiriidattomasti osoitettu, että Näsijärven vettä ei kulkeudu Hyhkyn vedenottamolle. Lisäksi on ristiriidattomasti osoitettu, että Näsijärven pohjassa ranta-alueella on paksuja savi- ja silttikerroksia, joiden vedenläpäisevyys on pieni ja siten rantaimetyyvän veden määrä on hyvin pieni. Tästä osoituksena ranta-alueella järvi- ja pohjavedenpinnan korkeudessa havaitaan useiden metrien ero. GTK toteaa raportissaan että "Erittäin vähäinen määrä järivedestä suotautuu pohjavedeksi".

Em. syistä johtuen ei ole perusteltua olettaa, että kaavaratkaisun edellyttämät vesistötäytöt Hiedanrannassa muuttaisivat pohjavesimuodostuman olosuhteita merkittävästi. Vesistötäytöt voidaan tutkimusten perusteella rakentaa hallitusti vaiheittain siten, että täyttöjen ympäristövaikutukset ovat jatkuvasti hallittavissa.

Tampereen kaupunki ja GTK jatkavat pohjavesialueen tutkimuksia. Tutkimuksilla saadaan jatkossa entistä tarkempi kuva alueen pohjaveden virtausolosuhteista.

Lielähti-Hiedanranta on yksi tärkeimmistä Tampereen aluekehityskohteista tulevana vuosikymmeninä. Tavoite alueen maankäytöstä on tiedossa ja se on syytä osoittaa yleiskaavassa. Alueelle ei tavoitella yksipuolista maankäyttöä mistä syystä alueen maankäytön kehittämisperiaate tehokkaan maankäytön ja ranta-alueiden julkisen käytön yhteensovittamisesta on osoitettu yleiskaavassa.

C/V -alueen kaavamääräystä tarkistetaan pohjaveden osalta seuraavasti: "Rakentaminen ei saa vaarantaa Epilänharju-Villilä pohjavesialueella pohjaveden laatua, aiheuttaa pohjaveden tilaan heikentäviä muutoksia eikä heikentää vedenottamoiden toimintaedellytyksiä."

Yleiskaavassa on pohjavesien suojelua koskevat määräykset. Yleiskaavan toteuttaminen edistää osaltaan pohjavesialueille sijoittuvien riskitoimintojen poistumista. Toimintojen siirtymistä toisaalle ohjaa ensisijaisesti ympäristölupamenettely.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Rantarakentaminen

Loma-asutusta koskeville yleis- ja asemakaavoille asetetaan MRL 73§:ssä erityisiä sisältövaatimuksia. Näitä ei strategisesta esitystavasta, kaavan tarkkuustasosta, pohjakartasta ja puuttuvista riittävän tarkkuustason selvityksistä johtuen voida kantakaupungin yleiskaavalla täyttää.

Suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan tulee täyttää myös perustuslain 6§:n vaatimukset. Maanomistajien tasapuolinen kohtelu kaava-alueen sisällä tulee varmistaa emätilatarkastelulla. Tarkastelussa tulee huomioida myös niiden maanomistajien oikeudet, joiden kiinteistöillä ei ole rakennettua rakennusta tai rakennus on tuhoutunut.

Yleiskaavaehdotus ei täytä em. perustein lain sisältövaatimuksia, vaan rantarakentamisessa tulee noudattaa edelleen MRL 172§:n mukaista poikkeamismenettelyä.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaavan R- ja RA-alueet ovat rakennettuja, yksityisten omistamia lomarakennuspaikkoja. Yleiskaavaratkaisu on olemassa olevan tilanteen toteava eikä käsitä suunnitteluvaraa. Alueita koskevaa mahdollista uudistavaa rakentamista ohjataan rakennuslupien yhteydessä, lähiympäristön huomioimiseen liittyvät kysymykset on jo ratkaistu olemassa olevan rakentamisen yhteydessä. Rakentamattomat ranta-alueet on osoitettu kaavassa virkistyskäyttöön.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, että samanlaisissa tilanteissa olevia on kohdeltava samalla tavalla. Kantakaupungissa voimassa olevat yleiskaavat aiheuttavat eriarvoista kohtelua eri ranta-alueiden maanomistajien kesken. Yleiskaavan linjaus tukeutuu tuoreimman Hervantajärven osayleiskaavan ratkaisuun, jossa olemassa oleville lomarakennuspaikoille on osoitettu lomarakennuksen käyttötarkoitus. Hervantajärven osayleiskaavaa varten ei laadittu emätilatarkastelua.

Ne ranta-alueiden maanomistajat, joiden kiinteistöjä ei ole yleiskaavassa osoitettu loma-asumiseen, voivat hakea edelleen ranta-alueilleen poikkeamislupaa, jolla rakentamisen mahdollisuus myös muille alueille voidaan ratkaista.

Kaavaselostusta täydennetään kappaleella, joka koskee ranta-alueiden loma-asutusta koskevia MRL 73 § sisältövaatimuksia

Ranta-alueiden maanomistajien tasapuolisuus tulee toteutua myös kunnan sisällä. Yleiskaavassa osoitettu rakennusoikeus on 30 % suurempi, kuin Aitolahti-Teisko rantaosayleiskaavassa. Nyt laadittu kaava on rantayleiskaavaa huomattavasti yleispiirteisempi, mistä syystä rakennusoikeuden rakennuspaikkakohtaista nostoa ei ilman tarkempia, rantasuunnittelun sisältövaatimuksia täyttäviä selvityksiä ole perusteltua tehdä.

Kantakaupungin ja Teiskon alueet ovat erilaisia, alueiden rakennusoikeuden yhdenmukaiselle määrittelylle ei ole perusteita. Aitolahti-Teiskon rantayleiskaavassa alueelle on osoitettu uusia rakennuspaikkoja joita kaavan rakennusoikeuden määrittely koskee. Kantakaupungin yleiskaavassa ei osoiteta yhtään uutta rakennuspaikkaa. Kaava-alueella sijoittuvien rakennuspaikkojen rakennusoikeuden määrä on ratkaistu yhdenvertaisesti rakennuspaikan pinta-alan suhteutettuna ja ylärajan suhteen.

Kaavamerkinnot ja -määräykset

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden lähtökohdana on, että kuntakaavoituksessa tulee turvata valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Valtakunnallisia kulttuuriympäristöjä koskevaa kaavamääräystä on tarpeen täydentää tämän tavoitteen mukaisesti seuraavasti: "Alueen yksityiskohdaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvot säilyvät."

Kantakaupungin yleiskaavassa on käytetty samaa merkintätapaa kuin keskustan strategisessa osayleiskaavassa.

Yhdyskuntarakenne -kartan yleismääräyksessä "Yleiskaavan käyttötarkoituksalueilla voidaan sallia käyttötarkoituksesta poikkeavaa rakentamista, mikäli siitä ei aiheudu haittaa alueen pääasialliselle käyttötarkoitukselle." Määräyksellä ei voida sivuuttaa MRL:n mukaista poikkeamismenettelyä. Ohjausvaikutuksen osalta on tarpeen selkeyttää, mitä tässä yhteydessä haitalla tarkoitetaan ja kuinka haitan arviointi tulee ottaa huomioon lain mukaisissa poikkeamismenettelyissä.

Kantakaupungin yleiskaava on ohjeena asemakaavoitusta varten ja se on yleispiirteinen. Yleiskaavan käyttötarkoituksalueilla on pääkäyttötarkoituksesta poikkeavia asemakaavoitettuja tontteja joilla toiminnan kehittämisen mahdollistaminen on tavoitteena. Muun kuin yleiskaavan pääkäyttötarkoituksen mukaisten asemakaavojen laatiminen edellyttää toimintojen yhteensovittamista koskevaa vaikutusarviointia.

Kaavakartan merkinnöistä: Jos käytetään asetuksen mukaisia merkintöjä, myös selitysten tulee olla asetuksen mukaisia. Kaavassa voidaan käyttää myös muita merkintöjä silloin, kun tavoitellulle käyttötarkoitukselle ei ole soveltuvaa asetuksen mukaista merkintää. On tarpeen tarkistaa käytettävien kaavamerkintöjen suhde asetuksen mukaisiin kaavamerkintöihin. Aluevarausmerkinnöissä tulee käyttää kirjaintunnusta samalla tavalla kuin merkintöjen selityksessä.

Kantakaupungin yleiskaavassa on käytetty sovellettuja yleiskaavamerkintöjä. Aluevarausmerkintöjä koskevaa kirjaintunnusta ei käytetä.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Kaavakartan mittakaava tulee esittää myös lukuna. Mittakaavaluku määrittää kaavan aluevarausten tulkinta-tarkkuuden.

Johtopäätökset

Tampereen kantakaupungin yleiskaavaa on tarkoitus tarkistaa valtuustokausittain. Tältä pohjalta on tärkeää osoittaa yleiskaavassa yhdyskuntarakenteen keskeiset kehittämisperiaatteet, jotka ohjaavat mm. liikennejärjestelmän, palveluverkon sekä viherverkon tarkempaa suunnittelua. Kaikkiin tavoitteena oleviin maankäytön muutoksiin ei kuitenkaan yleiskaavan laadinta-aikana ole voitu tuottaa riittäviä selvityksiä niiden toteuttamiskelpoisuuden varmistamiseksi. Koska yleiskaavoi-
tusta on tarkoitus kehittää jatkuvana prosessina, näihin aluevarauksiin liittyvää selvitys- ja suunnittelutyötä voidaan jatkaa joko kokonaisyleiskaavan tarkistamisen tai osa-alueittaisten osayleiskaavojen avulla.

Asukkaiden näkökulmasta tärkeitä ovat asuin- ja elinympäristön laatuun liittyvät tavoitteet. Erityisesti kaavaselostustasolla muuttuviksi ja maankäytöltään tehostuviksi osoitettujen alueiden merkitys sekä lähivirkistysalueiden turvaaminen ovat keskeisiä kysymyksiä. Näiden osalta kaavan sisältöä ja jatkosuunnittelua ohjaavia määräyksiä on tarpeen täsmentää.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kaavakarttoja täydennetään likimääräisellä esitysmitta-kaavaluuvulla. Mittakaavan esittäminen mittakaavajanan avulla on kuitenkin yksiselitteinen esitystapa eri paperikoossa tulostettavalla kartalle.

Strategista yleiskaavaa tarkennetaan tarvittavin osin yleissuunnitelma/kaavarunko -tasolla ennen asema-kaavojen laatimista, mm. laajoilla maankäytön muutos-alueilla. Kehittyville alueille ei ole tarkoituksenmukaista laatia sellaisia oikeusvaikutteisia kaavoja, joilla on riski vanhentua ennen alueiden toteutumista. Alueiden kehittämistä koskevia suunnitelmia ja selvityksiä voidaan laatia yleiskaavaa yksityiskohtaisemmalla suunnitelmatasolla ja niissä voidaan joustavasti ottaa huomioon kehittyvistä tarpeista ja teknisistä ratkaisuista johtuvat uudet lähtökohdat.

Yleiskaavan yksi keskeinen lähtökohta on arjen ympäristöjen laadun parantaminen. Koska kantakaupunki on kertaalleen kaavoitettu ja rakennettu ympäristön laatua koskevat kysymykset ovat hyvin moninaiset eri puolilla kaupunkia. Monin paikoin ympäristön laatua parantaviin ongelmakohtiin tartutaan alueita kehittävän suunnittelun yhteydessä. Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä tarkistetaan siten, että määräykseen tehdään lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

16. Tampereen polkupyöräilijät ry

Pyöräliikenteen pääreittien osalta pääreitti tarvitaan myös Teiskoon. Nurmi-Sorilassa on lainvoimainen osayleiskaava, joka mahdollistaa aluekeskuksen rakentamisen. Koilliskeskuksen kohdalla pääreitti olisi tärkeä merkitä Aitolahdentielle, missä on monenlaisia maankäyttöpaineita ja on varmistettava, että pyöräliikenteelle varataan tarpeeksi tilaa.

Suora yhteys Hervannasta Lakalaivaan puuttuu. Hervannan keskuksesta reitti Vuoreksen keskuksen kautta kiertää liian monta kilometriä. Mahdollinen ratkaisu olisi virkistyspainotteinen reitti Lahdesjärvelle.

Reitissä on epäjatkuvuuskohta Lahdenperänselällä Lempääläntien ja Hatanpään valtatie välillä. Tämä on erityisen kipeästi kehittämistä kaipaava kohde.

Pispalan uittotunneli pitäisi merkitä osaksi pääreitiverkkoa.

Reitti ei ole pyöräverkon keskeisimpiä osuuksia, mutta se voidaan lisätä pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkkoon.

Ajatus suoran pyöräily-yhteyden kehittämisestä Hervannan ja Lakalaivan välille on kannatettava ja virkistystasoisista yhteyttä ko. välillä onkin hyvä kehittää. Kuitenkin ympärivuotiseen työmatkapyöräilyyn kehitettäväksi reitiksi ei esitettyä yhteyttä kannata nykyisessä maankäyttötilanteessa kehittää.

Täydennämme reittiä Hatanpään valtatielle saakka ja siitä eteenpäin virkistysreitteinä Pyhäjärven rantaan.

Jos tunneli osoitettaisiin osaksi pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkkoa, tulisi sinne järjestää ympärivuorokautinen valvonta, koska tunneli on patorakennelma. Yhteyttä voidaan käyttää osana pyöräverkkoa, mutta koska sille ei voida taata ympärivuotista, ja -vuorokautista käyttöä, ei sitä voida pitää myöskään pääreitteinä.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Virkistyspainotteisten reittien merkitseminen kaavaan on erinomainen idea. Vihiojan-Annalan reitti pitäisi merkitä Kangasalan rajalle asti, jotta se yhdistyy Kaukajärven maisemareittiin.

Myös lyhyt osuus Pyhäjärven rannasta Lahdenperänkadulle kannattaisi merkitä, jotta sen kehittäminen ei unohdu.

Virkistyspainotteiseksi reitiksi tulisi merkitä Kaukajärvi-Lahdesjärvi, haarautuen Pohjois-Hervantaan. Osuudella ei ole ympärivuotista käytössä olevaa pyörätietä. Viheralueella toimiva reitti voisi toimia yhteytenä Hervannan ja Lakalaivan aluekeskusten välillä.

Pyhäjärveä kiertävä maisemareitti on kaupungin pyöräilykartoissa ja tuotteistettu matkailukohteena. Kaavaan on merkitty vain järven eteläpuolinen osuus Pirkkalan rajalle asti. Yhtä tärkeää on järven pohjoisrannan osuus, joka tasoltaan ja yhtenäisyydeltään on etelärantaa heikompi. Tällä osuudella on merkitystä paitsi virkistys- ja matkailukohteena, myös liikenteen kannalta, kun Rahoilan puhdistamon alueelle suunnitellaan tehokasta asuinrakentamista

Pyhäjärven ranta voidaan ajatella kahtena erilaisena osuutena. Ensimmäinen osuus Nokian rajalta uittotunnelille, mikä palvelee uittotunnelin kautta Näsijärven puolelle. Toinen osuus uittotunnelilta Eteläpuistoon, olisi merkittävä yhteystarpeena myös Varalan kohdalle, vaikka sen toteuttamiseen ei tällä hetkellä olisikaan tiedossa keinoja.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaavaan merkittyjä kehitettäviä virkistyspainotteisia pyöräilyreittejä pyritään kehittämään ympärivuotiseksi, työmatkapyöräilyä palveleviksi väyliksi. Reittien sijainti yhdyskuntarakenteen keskellä ja luonne pitkinä eri kaupunginosakokonaisuuksia yhdistävinä käytävinä tarjoavat tälle mahdollisuuden. Yleiskaavan reitit ovat näin ollen käyttötarkoitukseltaan erilaisia kuin järviä kiertävät maisemareitit. Esitettyä yhteyttä voidaan kehittää virkistysyhteytenä, muttei ympärivuotisena pyöräreittinä.

Esitetty yhteys on merkittävä virkistysyhteys ja ajatus sen kehittämisestä on hyvä. Kuitenkaan edellytykset ympärivuotisen pyöräilyn tuomiseksi reiteille eivät nykyisen maankäytön puitteissa ole perusteltuja.

Pyhäjärven reitti on tärkeä osa virkistys- ja pyöräilyreitistöä ja ehdottomasti kehitettävä kokonaisuus. Kuitenkaan yleiskaavan pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkon tasolla se ei ole.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Lähijunapysäkkejä tulisi yleiskaavassa olla huomattavasti nykyistä enemmän. Ainakin Rakennesuunnitelmassa esitetyt seisakkeet (Kalkku, Vuohenoja ja Hankkio) tulisi lisätä kaavaan. Raide- ja pyöräliikenne täydentävät toisiaan kulkumuotoina ja lisäävät toistensa palvelualueita. Liityntäpyöräily on kilpailukykyinen noin 2-3 km päähän. Erityisesti Hankkio olisi raideliikenteen kannalta erityisen potentiaalinen, koska sen läheisyydessä on kaksi keskusta. Jos Tampereella otettaisiin käyttöön kaupunkipyöräjärjestelmä, voitaisiin lähijunaseisakkeisiin nojautuen soveltaa pyörää "viimeisen kilometrin" ratkaisuna esimerkiksi asemalta töihin. Tampereella olisi potentiaalia myös muille lähiliikenteen asemille, kuten Mediapolisen, Santalahden ja Messukylän asemille, joilla asukas- ja työpaikkapohja on riittävä. Mediapoliksen seisake olisi lisäksi elinkeinostrategisesti perusteltu.

Sarankulman ja Lakalaivan nivelkohtaan merkitty henkilöliikenteen asema tulisi siirtää Rantaperkiöön Lahdenperänselän eteläpuolelle, Pirkkalan ja Vuoreksen raitioteiden risteykseen, jonka läheisyydessä on monipuolisesti asumista ja työpaikka-alueita. Lakalaivan aluekeskuksen laajentaminen Sarankulman puolelle on epärealistista mm. korkeuserojen ja huomattavien väylien kattamistarpeiden takia.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Tampereen seudulla lähijunaliikenteellä tunnistetaan kaksi erilaista roolia, seudullinen lähijunaliikenne sekä tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne. Seudullinen lähiliikenne palvelee työssäkäyntialueen kaupungeista keskuskaupungin ydinkeskustaan suuntautuvaa pendelöintiä.

Seudullisen lähiliikenteen vuorotarjonta on vähintään kerran tunnissa, ruuhka-aikaan tiheämpi.

Sen sijaan tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne voi toimia joukkoliikenteen runkona. Kaupunkimaisessa tiheässä liikenteessä tarjonta edellyttää lähiliikennettä tukevaa maankäyttöä ja sen kehittämistä. Liikenneviraston vuonna 2015 julkaisemaan Rautateiden tulevaisuuden henkilöliikenneselvityksen mukaan "kaupunkimaisen lähiliikenteen tulee kulkea tiiviin asutuksen keskeltä kaupungin keskustaan. Lähiliikenteen runkoyhteyksiä täydentää kattava syöttöliikennejärjestelmä. Liikenne on nopeaa ja täsmällistä, vuoroväli on tiheä (ruuhkassa enintään 10 minuuttia). Kaupunkimainen lähiliikenne on kiinteä osa seudun joukkoliikennejärjestelmää." Selvityksessä todetaan Tampereen seudusta seuraavaa: "Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaluonnoksessa 2040 on esitetty lähijunaliikenteen kehittämistä Lempäälän ja Nokian suuntiin. Tämä tarkoittaa Nokian suunnassa varautumista vuoteen 2040 mennessä uusien Tesoman ja Harjuniityn asemien toteuttamiseen ja Nokian aseman kehittämiseen. Lempäälän suunnassa varaudutaan uusien Rantaperkiön, Lakalaivan ja Sääksjärven asemien toteuttamiseen ja Lempäälän aseman kehittämiseen."

Seudullisen ja tiheän kaupunkimaisen lähijunaliikenteen välillä on ero. Tämän eron vuoksi joukkoliikenteen näkökulmasta useiden Tampereen kaupungin asuinalueiden joukkoliikennetarkaisu ei voi perustua vuorotarjonnallaan harvaan seudulliseen lähijunaliikenteeseen.

Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteen mukainen joukkoliikenne nähdään pääosin hoidettavan muilla kulkuvälineillä. Tätä täydentävä mahdollisuus on seudullinen lähijunaliikenne ja sen kehittäminen Tampereella Tesoman sekä Rantaperkiö/Lakalaivan asemien kautta. Pidämme yleiskaavassa esitettyjä asemia toistaiseksi riittävinä

Kaavamerkintänä lähijunapysäkillä kuvataan yleiskaavassa asemanseutua, jota kehitetään monipuolisena asumisen ja palveluiden alueena. Merkintä ei ota kantaa lähijunaliikenteen toteutukseen tai rooliin joukkoliikennejärjestelmässä. Yleiskaavassa kuvataan seudullisen lähijunaliikenteen pysäkit vuoteen 2040 mennessä. Yleiskaava tullaan jatkossa päivittämään useammin. Kaupunkimaisen tiheän lähijunaliikenteen toteutusmahdollisuuksien täsmentyessä voidaan seuraavissa yleiskaavoissa myös tämän kaltaisten lähijuna-asemien merkintöjä lisätä yleiskaavaan.

Kaupunki tutkii parhaillaan mahdollisuuksia kaupunkipyöräjärjestelmän toteuttamiseen Tampereelle.

Liikenneaseman sijainnilla kehätien läheisyyteen on tavoiteltu aseman hyvää seudullista saavutettavuutta. Asema yhdessä liityntäpysäköinnin kanssa muodostaa Tampereen päärautatieasemalle rinnakkaisen koko kaupunkiseudun kuntia palvelevan henkilöliikenteen aseman. Alueella olevat tekniset haasteet voidaan ratkaista alueen maankäyttöpotentiaalın kehittämisen yhteydessä.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Autojen liityntäpysäköinnin tarvetta ei ole syytä liioitella. Ko. pysäköinti sopii parhaiten tilapäiseksi maankäytöksi asemien ääreen tehokkaampaa rakentamista odotellessa tai vuoropysäköintinä marketin parkkipaikalle tai asemakorttelin pysäköintihalliin. Pysäköintilaitosten rakentaminen liityntäpysäköintiä varten ei ole järkevää maankäyttöä eikä rahankäyttöä.

Sähköpyörien sekä muiden sähkökäyttöisten kulkuneuvojen yleistymisen tekee pyöräilystä vaihtoehdon entistä pidemmällä matkoilla, jolloin pyöräverkon merkitys keskustan ulkopuolella korostuu.

Raideliikenteen maastokäytävät sopivat erityisen hyvin pyöräilyyn, sillä rata on aina suora, tasainen ja helppo suunnistaa. Lisäksi ratakäytävä on pyöräilijälle turvallinen, miellyttävä ja terveellinen, koska se on ajoneuvo liikenteen kanssa eri tasossa. Rautateiden ja raitiotien maastokäytäviin onkin syytä toteuttaa ensiluokkaiset pyöräily-yhteydet Nokian, Lempäälän, Pirkkalan, Hervannan ja Kangasalan suuntiin.

Lempäälän ja Etelä-Tampereen nykyinen reitti on mäkinen ja mutkainen, ja siellä radanvarteen toteutettu pyörätie parantaisi liikenneyhteyksiä oleellisesti.

Kangasalan suunnassa reitti on olemassa jo Ratapihankadun jatkeena Järvensivuntietä pitkin, mutta se katkeaa Hervannan valtavyylään. Reittiä olisi helppo jatkaa radan pohjoispuolella Jankan ja Hankkion kautta Holvastiin.

Pidemmillä aikavälillä pitäisi tutkia myös maakunnallisen tason radanvarsipyöriteitä, esimerkiksi pääradan huoltotietä hyödyntäen aina Hämeenlinnaan asti.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Tampere on parhailla selvittämässä mahdollisuuksia liityntäpysäköinnin toteuttamiseksi eri suunnista Tampereelle saavuttaessa hyödyntäen nykyisiä alueita mm. Hakametsässä.

Merkittään tiedoksi.

Raideliikenteen käytössä olevien käytävien kehittäminen nopean pyöräilyn reiteiksi vaatii edelleen tarkempaa selvittämistä. Asiaa voidaan tutkia tarkemmin seuraavalla yleiskaavakierroksella.

17. Pirkanmaan maakuntamuseo

Kaavassa on syytä osoittaa olemassa olevissa tuoreissa yleiskaavoissa merkityt arvokkaat rakennetun ympäristön aluekokonaisuudet, joita ovat ainakin Kauppi-Niihaman kaavassa huomioidut Niihaman ja Litukan siirtolapuutarha-alueet.

On syytä huomioida eri inventoinneissa tunnistetut arvoalueet, joita on esim. Hyhkyssä ja EHYT-hankkeen selvitysalueilla.

Ajantasainen selvitystieto on tarpeen suunnittelun tueksi. Tämän johdosta Maakuntamuseo esittää, että rakennetun ympäristön lähtötietojen täydentäminen otetaan aktiiviseksi osaksi yleiskaavan päivitysprosesseja ja kirjataan kaavaselostukseen.

Kulttuuriperintökartan yleismääräystä tulee tarkentaa kulttuuriperintöä koskevan selvitystarpeen osalta. Selvitystarve ei kohdistu ainoastaan muuttuvan maankäytön alueisiin vaan selvitystarve arvioidaan kaikkien MRL:n mukaisten hankkeiden yhteydessä.

Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut -kartalla on osoitettu merkinnät ryhmäpuutarha-alue Litukkaan ja ohjeellinen kehitettävä ryhmäpuutarha-alue Niihamaan, joten siirtolapuutarhat on huomioitava maankäytön kehittämisessä. Litukan siirtolapuutarha-alueen osalta maakunnallisia arvoja sisältävien Petsamon alueen (M10) ja Saukonmäen alueen (M11) aluerajaukset ovat sillä tavalla yleispiirteisiä, että ne ulottuvan myös siirtolapuutarhan alueelle. Litukan siirtolapuutarha on mainittu kaavaselostuksen liitteessä 2 kohteen M11 kohdalla.

Hyhkystä laadittu kulttuuriympäristöselvitys on mainittu kaavaselostuksen kohdassa "Lähteet, muut selvitykset". EHYT-selvityksissä esitetyistä "punaisista" ja "sinisistä" alueista on päätetty esittää kulttuuriperintökartalla vain arvokkaammaksi arvioidut punaiset alueet. Hyhkyn osalta kaavamerkintää ei muuteta.

Asia on huomioitu nähtävillä olleen ehdotuksen kaavaselostuksessa sivulla 106, kappaleen "Yleiskaavan toteuttaminen", alaotsikon "Kehittämisen kohdealueet ja teemat", "7. Kulttuuriympäristön selvitykset" yhteydessä.

Kulttuuriympäristöjä koskeva selvitystarve arvioidaan joka tapauksessa asemakaavahankkeiden yhteydessä.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Arkeologisen selvityksen inventointiraportissa esitetty kohde 20, Ulvila-Tampere-tie, on todettu raportissa mahdolliseksi muinaisjäännökseksi. Maakuntamuseo on tehnyt virkatyönä inventointia täydentävän maastotarkastuksen, jonka perusteella kohde luokitellaan kiinteäksi muinaisjäännökseksi, ja se tulee merkitä kaavaan SM-merkinnällä. Saarenavainionkadun itäpuolelle jatkuva, kevyen liikenteen käytössä olevan vanhan maantien osa luokitellaan muuksi arkeologiseksi kulttuuriperintökohdeksi.

Ulvila-Tampere-tien muinaisjäännöksen turvaamiseksi yhdyskuntarakennekartalla asumisen aluevarauksen länsirajaa tulee siirtää idemmäksi, Saarenkärjenkadun linjalle, jotta muinaisjäännöksen säilyminen ympäristöineen voidaan turvata.

Kaavaselostukseen on lisättävä arkeologisessa inventointiraportissa esitettyjen mahdollisten muinaisjäännösten osalta maininta, että niiden suojelustatuksen määrittäminen ja huomioonottaminen maankäytössä edellyttää tarkempia arkeologisia tutkimuksia tarkemmassa suunnitteluvaiheessa.

Kaavaehdotuksessa on paikoin haasteita yhdyskuntarakenteen voimakkaiden kehittämistavoitteiden ja kulttuuriympäristön arvojen kesken. Näitä alueita ovat Kaleva ja sen lähiympäristö, Turtola, Peltolampi, Petsamo tietyiltä osiltaan, osin Sammonkadun varsi, Ristinarkun ja Takahuhdin alueet, osa Hyhkyn pientaloaluetta, Kaukajärven alue, Härmälä ja Rantaperkiö sekä Epilän alue. Osittain kehittämistavoitteet ja kulttuuriympäristön arvot leikkaavat Multisillassa, Kissanmaan luoteiskulmassa Hipposkylän alueen arvojen osalta ja Viinikan pientaloalueen pohjoiskulmassa. Suunnitelmaa tulee tarkistaa em. alueiden osalta siten, että haitallisia vaikutuksia kulttuuriympäristön arvoille syntyy mahdollisimman vähän.

Kasvun vyöhykkeen kaavamerkintään on kirjattu kulttuuriympäristön arvojen huomioiminen, mutta myös tavoite täydennysrakentamisesta. Valtakunnallisesti arvokkaan kohteen tai alueen suunnitteluohje ei voi sisältää toteamusta, että alueelle voidaan osoittaa täydennysrakentamista, koska se ei kaikkien alueiden osalta ole laajemmassa mittakaavassa mahdollista. Erityisesti Kalevassa tavoitteiden välillä on ristiriitaa.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Historialliset tied on huomioitu kaavaselostuksessa kohdassa Kulttuuriperintö, Arkeologiset arvot. Tiet on osoitettu kartalla, ja kartalla on esitetty myös lausunnossa mainittu osa Ulvila-Tampere -tietä. Kaavaselostuksen tekstissä on todettu mm., että huomattavien kulkuteiden jäännökset ovat muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Aluerajaukset yleiskaavassa ovat yleispiirteisiä.

Mahdollisten muinaisjäännösten osalta asemakaavoitus voi tukeutua luontevammin arkeologiseen inventointiraporttiin kuin kantakaupungin yleiskaavan kaavaselostukseen.

Osasta näistä alueista maakuntamuseo on esittänyt konkreettisia muutosehdotuksia muualla lausunnossa, ja vastinekin on annettu näissä kohdissa. Yleiskaavan aluerajaukset ovat yleispiirteisiä. Mm. yleispiirteinen merkintä "etelän kasvusuunta" ei tosiasiassa uhkaa Viinikan valtakunnallisesti arvokkaan pientaloalueen arvoja, joten aluerajauksista ei ole tarvetta muuttaa tältä osin. Epilässä keskustatoimintojen alueen c-3 tavoitteena on luoda keskustamainen ympäristö ja parantaa Tesoman ja Lielahden aluekeskusten välistä saavutettavuutta erityisesti kävelyn ja pyöräilyn osalta. Merkintä mahdollistaa maankäytön muutokset mm. Pispalan valtatievarrella. Mikäli maankäyttö tällä kohtaa uudistuu, tapahtuvat muutokset hitaasti, koska pientalotontit ovat yksityisessä omistuksessa. Härmälässä ja Rantaperkiössä merkintä "etelän kasvusuunta" ulottuu kaupunginosien itä- ja kaakkosisiin lähellä Lakalaivan uutta aluekeskusta. Näistä Härmälän osalta kulttuuriympäristön arvot on turvattu vuonna 2005 lainvoiman saaneessa suojeluasemakaavassa. Rantaperkiössä läheisen Lakalaivan aluekeskuksen toteuttaminen ja kaavassa esitetty raitiotie saattavat merkitä maankäytön tehostamista. Kulttuuriperintökartan merkinnät ja määrykset edellyttävät kuitenkin, että aluetta koskevassa suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti, joten olennaisimpien arvojen säilyminen on turvattu kaavassa.

Yleiskaavan merkinnät ovat aluerajauksiltaan yleispiirteisiä. Kasvun vyöhykkeet on esitetty pääosin siten, että ne ovat kytköksissä toisiinsa. Maakuntamuseon lausunnossa esitetty Kaleva on osoitettu osaksi kasvun vyöhykettä ja elinvoiman vyöhykettä, ja alueen maankäyttömerkintänä on keskustatoimintojen alue. Merkinnöillä on osoitettu Kalevan kehittyminen osana Tampereen keskustaa. Kasvun vyöhykkeen kaavamääräys ja kulttuuriympäristökartan RKY-alueita koskeva kaavamääräys turvaavat Kalevan valtakunnallisesti arvokkaan ympäristön säilymisen.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

C-merkintään liittyvissä kaavamääräyksissä tulee mainita kulttuuriympäristön arvojen huomioiminen ja säilyttäminen. Lisäksi kulttuuriympäristön ja tavoitellun maankäytön suhdetta voisi analysoida tarkemmin.

Etelän kasvusuunta -kehittämismerkinnässä tulee mainita kaupunkiympäristön laadun lisäksi tavoitteena kulttuuriympäristön arvojen huomioiminen ja säilyttäminen.

Turtolan kauppakeskuksen pohjoispuoleisen alueen osoittamista kokonaan osaksi keskustatoimintojen aluetta ei voida pitää hyväksyttävänä ratkaisuna. Alueella on sijainnut nykyisen kantakaupungin merkittävien, keskiajalla syntynyt historiallinen kylä Messukylä, josta on säilynyt sekä arkeologista kulttuuriperintöä että vanhaa talonpoikaista rakennuskantaa pihapiireineen. Messukylän historiallinen kylätontti tulee rajata keskustatoimintojen aluevarausten ulkopuolelle, ja myös elinvoiman vyöhyke -merkintä tulee poistaa kyläpaikan alueelta. Alueen maankäytön voimakas tehostaminen on ristiriidassa muinaisjäännöksen rauhoituksen ja alueen kulttuuriperintöarvojen kanssa. Kulttuuriympäristöarvot huomioon ottava hyväksyttävä pohjoisraja C-merkinnälle on kauppakeskuksen pysäköintialueen pohjoisreuna. Mikäli aluemarkintöjä ei muuteta, tulee niistä neuvotella hyvissä ajoin ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä museoviranomaisen kanssa muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti. Neuvottelussa tulee kuulla maanomistajaa.

Kulttuuriympäristön arvojen ja ajallisen kerrostuneisuuden säilymisen kannalta on kaavamääräyksiä syytä vielä tarkentaa arvojen säilyttämistä koskevalla tavoitteella. M-kaavamerkinnän kehitystarve on edelleen olemassa ja siinä tulisi tuoda esiin myös kulttuurihistorialliset arvot. RKY-määräys tulisi muokata seuraavaksi: Alueella tapahtuva kehittäminen on sovittava arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja alueiden historialliseen kehitykseen. Lisäksi on mainittava, että alueiden arvot tulee säilyttää. EHYT-hankkeen mukaisia aluerajauksia tulee täydentää mm. Tohlopissa ja Multisillassa. SM-merkinnän määräystä tulee täydentää: Muinaisjäännöksen laajuus tulee selvittää museoviranomaiselta; kohteen tarkan laajuuden selvittäminen voi edellyttää arkeologisia tutkimuksia. A-alueen ulottaminen Ristinarkussa pelloille on haitallinen ratkaisu ja aluerajausta tulee muuttaa. Haiharan kartanon alueen osoittaminen asumisen alueeksi on ristiriidassa alueen nykyisen käytön kanssa. Alueen viherympäristön arvojen tulisi näkyä kaavassa.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kaavan kaikki C-alueet sisältyvät kaavassa osoitetuille kasvun vyöhykkeille. Kasvun vyöhykkeen kaavamääräyksessä on todettu mm., että rakentaminen sovitetaan ympäristöönsä siten, että kulttuuriympäristön arvot säilyvät. Tämä määräys koskee kaavan aluerajauksien vuoksi kaikkia keskustatoimintojen alueita (C), ja sen lisäksi lukuisia muitakin alueita. C-alueita koskevaa kaavan määräystä täydennetään seuraavasti: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön arvoihin.

Kulttuuriperintökarttaan liittyvä yleismääräys ja kartalla esitetyt arvoalueita koskevat merkinnät ja määräykset edellyttävät, että kulttuuriympäristön arvot huomioidaan asemakaavoituksessa. Nämä määräykset turvaavat kulttuuriympäristön arvot riittävällä tavalla.

Yleiskaavan aluerajaukset ovat yleispiirteisiä. Kulttuuriperintökartalla historiallinen kyläpaikka on osoitettu merkinnällä muinaisjäännöskohde. Kaavaselostuksessa muinaisjäännöskohteen merkinnän kuvauksessa ja suunnitteluohjeessa todetaan, että muinaisjäännöksen laajuus ja säilyneisyys tulee selvittää ennen alueen asemakaavoittamista. Asemakaavoituksessa voidaan käyttää apuna kantakaupungin yleiskaavaa 2040 varten laadittua arkeologista inventointia 2016-2017, jossa on osoitettu kiinteän muinaisjäännöksen rajaus. Muinaisjäännös on siten huomioitu yleiskaavatyön yhteydessä riittävällä tavalla. Lisäksi muinaismuistolaki suojaa kiinteät muinaisjäännökset suojaluokkaan. Muinaismuistolain 13 §:n mukaista neuvottelua ei ole edellytetty muuallakaan kaava-alueella, esimerkiksi Lielahden SM8-kohteen osalta. Kyseinen kohde sijoittuu Turtolan kohteen tapaan yhdyskuntarakennekartan keskustatoimintojen alueelle sekä kasvun ja elinvoiman vyöhykkeille. Kaavaprosessin aikana on järjestetty osallistumista. Yleiskaavaluonnos ja -ehdotus ovat olleet nähtävillä, jolloin maanomistajilla on ollut mahdollisuus vaikuttaa kaavaan. Maanomistajat eivät ole jättäneet kyseistä aluetta koskevaa palautetta. Käytännössä kaavoituksen osalta MML 13 §:n neuvottelumenettelyn mukainen vuorovaikutus on tapahtunut kaavoitusprosessin yhteydessä.

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti. Selostuksessa SM-merkinnän kuvauksessa ja suunnitteluohjeessa on mainittu, että muinaisjäännöksen laajuus ja säilyneisyys tulee selvittää ennen asemakaavoittamista.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

Järjestelyratapihan muutoksen vaikutus maisemaan on osoitettu vaikutusten arvioinnissa, mutta ei ole esitetty voidaanko haitallisia vaikutuksia vähentää.

Petsamossa A-aluemerkintä tulee tarkistaa rakennetun ympäristön mukaiseksi. Litukan siirtolapuutarha tulee huomioida kokonaisuudessaan arvokkaana. Kasvun ja elinvoiman vyöhyke on vahvassa ristiriidassa alueen arvojen kanssa.

Peltolammin osoittaminen osaksi aluekeskusta ja kasvun vyöhykettä voivat olla ristiriidassa arvojen säilymisen kanssa. Vaikutusten arvioinnissa tulee esittää miten haitallisia vaikutuksia voidaan vähentää.

Viheraluemerkintä Hyhkynlahden pohjoispuolella tulisi ulottaa pohjoisemmaksi, Pispalan valtatiehen asti, koska alueella on muinaismuistoja. Myös muualla viheralueen, A- tai P/T -alueen rajoja, missä on muinaismuistoja, tulee tarkistaa.

Muinaistieteellinen toimikunta tulee korvata sanalla Mu-seovirasto.

Muinaisjäännösten lukumäärä on tarkistettava, sillä selostuksen sivuilla 22 ja 99 on erilaiset luvut.

Selostuksessa todetaan, että kulttuuriympäristön suoje-lu ym. ratkaistaan asemakaavoituksessa. Lause on epä-selvä ja vaatii tarkentamista. Suojelumääräyksiä voidaan asettaa jo yleiskaavassa.

Museo huomauttaa, että työneuvottelun 17.11.2016 tar-kistettua muistiota ei ole toimitettu museolle.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista ke-hittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suh-teen hyvin yleispiirteisesti. Lähestymisnäköymät muut-tuvat merkittävästi, mikäli järjestelyratapaihan alueelle osoitetun palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneen alueen rakentaminen peittää näkymiä keskustaan.

Yleiskaava on yleispiirteinen, myös maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitavien ympäristöjen alueel-la. Siirtolapuutarha on tunnistettu kartalla 2 kohdemer-kintänä.

Peltolammin yleissuunnitelmassa on haitalliset vaiku-tukset pyritty minimoimaan uusien rakennusmassojen sijoittelulla. Suunnittelussa on huomioitu alueen kau-punkirakenteen ominaispiirteet kuten keuhkokaavio-rakenne, välitön yhteys pihoilta puistoalueelle, kerros-talorakentamisen suorakulmainen koordinaatisto sekä palveluiden, pistetalojen ja lamellitalojen sijainti kaupun-kirakenteessa.

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista ke-hittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suh-teen hyvin yleispiirteisesti.

Nimi muutetaan.

Lukumäärä on molemmissa oikein. Sivulla 22 muinais-jäännöskohteita on 58, jotka on merkitty SM-merkinnäl-lä. Lisäksi mainitaan, että Ojalassa turverata on muinais-jäännösalue. Sivulla 99 on laskettu yhteen SM-kohteet ja Ojalan aluevaraus, yhteensä 59.

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista ke-hittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suh-teen hyvin yleispiirteisesti. Asemakaavoitus ja hanketaso ovat suunnittelussa täsmällisempiä ja yleiskaavassa on esitetty vain yleiset periaatteet.

Muistio toimitettu uudestaan 21.3.2017.

18. Tampereen Vesi

Tampereen Veden vesihuollon runkoverkkojen yhteys-tarpeet on esitetty yleiskaavaehdotuksessa kiitettävästi. Pyynti vesisäiliötä ei ole merkitty karttaan muista ve-sisäiliöistä poiketen.

Karttaa tarkistetaan muistutuksessa esitetyllä tavalla.

LAUSUNNON ANTAJA / LAUSUNNON TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

19. Pirkanmaan liitto

Pirkanmaan liitto pitää tärkeänä, että maakunnan keskustaupunki huolehtii yleiskaavan ajantasaisuudesta ja laatii yleiskaavaa riittävän suurena kokonaisuutena. Liiton luonnoslausunnossa esiin nostamat asiat on kaavaehdotusvaiheessa pääosin otettu huomioon. Viimeistelyssä on ensiarvoisen tärkeää, että erityistä huomiota kiinnitetään yleiskaavamääräysten täsmällisyyteen ja ohjaavuuteen siten, että maakuntakaavan määräyksissä esitetyt asiat on otettu huomioon myös yleiskaavassa. Huomiota tulee kiinnittää siihen, että kaavakartan merkinnät vastaavat kaavamääräyspalstassa esitetytjä merkintöjä ja merkinnät ovat helposti luettavia.

Merkittään tiedoksi.

Lielahden esitetyn lähijunapysäkin suunnitteluohjeessa todetaan lähijunan ja raitiotien välisen joukkoliikenteen vaihtomahdollisuuden sujuvuus. Raitiotien on ensiarvoisen tärkeää palvella kehittyvää Hiedanrannan aluetta tehokkaana kulkumuotona, joka toimii houkuttelevana vaihtoehtona henkilöautoilulle. Raitiotien kulku sekä Hiedanrannan että esitetyn lähijunapysäkin kautta ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta. Lähijunapysäkin sijainti ja tarve on syytä tarkastella vielä huolella. Raitiotie luo kilpailukykyisen vaihtoyhteyden päärautatieasemalle. Maakuntakaava ei kuitenkaan aseta rajoitteita uuden seisakkeen avaamiselle.

Lielahden lähijunapysäkin, joka rakennesuunnitelmasa on nimetty Sellun seisakkeeksi, toteuttamistarve ja -mahdollisuudet kytkeytyvät hyvin tiiviisti Tampereen Hiedanrannan alueen käyttötarkoituksen muutokseen tulevina vuosikymmeninä. Tampereen kaupunki on järjestänyt Hiedanrannan alueesta suunnittelukilpailun, joka ratkaistiin alkuvuodesta 2017. Hiedanrannan alue rakennetaan raitiotiehen tukeutuen. Alueesta on ajateltu muodostuvan Tampereen läntisten osien keskus, jonne sijoittuu merkittävä määrä asumista, palveluja ja työpaikkoja. Mikäli Hiedanrannan alueelle, tarpeeksi lähelle mahdollista Lielahden lähijunapysäkkiä, eli Sellun seisaketta, suunnitellaan sellaisia maankäyttötoimintoja, kuten työpaikkoja ja palveluita, jotka edellyttävät hyvää seudullista saavutettavuutta, on Lielahden lähijunapysäkin jatkosuunnittelua edistettävä. Jatkosuunnittelussa etsitään seisakkeelle sellainen ratkaisu, jossa se palvelee mahdollisimman hyvin maankäytöstä syntyviä matkustustarpeita, eikä estä rautateiden tai maanteiden kaukoliikenteen toimintoja.

Vuorekseen esitetään maakuntakaavaehdotuksen mukaan raitiotien linjaus. Yleiskaavan tulisi ohjata Särkijärven pohjoispuolisten asumisen sekä palvelujen ja työpaikkojen alueita ja Vuoreksen asumisen alueita toteutettavaksi rakenteeltaan tiiviinä.

Merkittään tiedoksi.

Yleiskaavaehdotuksessa on myös yksittäistä tarkistettavaa lausunnon selosteosassa kuvatuissa teemoissa. (Näitä ovat mm. Kulttuuriperintöön liittyvien määräysten tarkentaminen ja lisäykset suojelualueisiin).

Kulttuuriympäristöihin liittyvät arvot on turvattu kulttuuriperintökartan merkintöjä koskevien määräysten lisäksi myös karttaan liittyvällä yleismääräyksellä. Selostusta täydennetään lausunnon selosteosassa esitettyjen asioiden pohjalta. Lisäksi C-alueita koskevaa kaavan määräystä täydennetään seuraavasti: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön arvoihin.

Muistutukset

E_101	Anu ja Mika Vaajanen	34	E_136	Pauli Jokinen	52
E_102	Hanna-Leena Ruokonen.....	34	E_137	Hervanta-Seura ym.....	55
E_103	Yrjö Schaefeitel	35	E_138	Pertti Lehtonen.....	56
E_104	Kari Pihlajaniemi.....	35	E_139	Seija Nyberg	56
E_105	Marja Aromaa, Tuomo Aromaa	36	E_140	Aarne Tuomainen	57
E_106	Mikko Maununen.....	37	E_141	Kalevi Lammi.....	57
E_107	Pekka.....	37	E_142	Juha Herrala	57
E_108	Ari Ukkonen	38	E_143	Juha-Matti Kuortti ym.....	58
E_109	Jarmo Houtsonen	38	E_144	Ryydynpohjan, Lamminpään-Tohlopin ja Pohtolan omakotiyhdistykset.....	58
E_110	Reima Oinonen	38	E_145	Pyöräilyseura Kaupin Kanuunat	59
E_111	Kiinteistöyhtymä Joki Kirsti ja Hartimo Iris, Mirja ja Jorma.....	38	E_146	Eila Lindroos.....	59
E_112	Ari Tarvainen	39	E_147	Finnin-Lukonmäen omakotiyhdistys ry (pj Tero Vehviläinen, siht. Ritva Julki)	60
E_113	Jukka Nurminen, Else Nurminen.....	39	E_148	Enerkon Ympäristöpalvelut Oy	60
E_114	Pertti Laitila, Nekalan siirtolapuutarha- yhdistys ry	39	E_149	Anna-Kaarina Rantaviita-Tiainen.....	61
E_115	Marjatta Hämäläinen, Susanna Salin-Kares	40	E_150	Jorma Juhani Koutonen toiminnanjohtaja Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry.	61
E_116	Pirkko Kekoni	40	E_151	Hautalan Sähkömoottori Oy.....	61
E_117	Ari Tarvainen	41	E_152	Hannulan Hallit Oy	62
E_118	Anitta Tarvainen	41	E_153	Harri Uusi-Rajasalo	62
E_119	Jari ja Nina Nieminen	42	E_154	Jussi-Pekka Uutela ja Terhi Saarinen	62
E_120	Helena Hovila, Olli Lindroos, Tuula ja Timo Jutila, Tara Koivisto, Marja Honkala	42	E_155	Rakel ja Lauri Lampimäki	63
E_121	Jari-Pekka Tamminen	42	E_156	Viialan omakotiyhdistys ry	64
E_122	Pentti Rantala	43	E_157	Maria Lehtonen.....	64
E_123	Kristina Saarinen	44	E_158	Atalan omakotiyhdistys ry	65
E_124	As. Oy Tampereen Vilusenkaarre hallituksen puheenjohtaja Markku Liukkonen.....	44	E_159	Maarit Riitijoki-Lindström	65
E_125	Jarno Laitila, Reino Tuominen, Matti Mäntylä, Raimo Mäkelä, Aune ja Jukka Lahtinen, Jani Lahtinen, Eija Honkasalo.....	44	E_160	Jussi Aromaa	65
E_126	Anu ja Jussi Nyman	45	E_161	Maarit Riitijoki-Lindström	65
E_127	Riitta ja Tero Jussila, Tarja Tulijoki, Simo Terho	45	E_162	Juho Jokinen	66
E_128	Janne Wahlroos.....	46	E_163	Eeva-Kaisa Ruohotie ja Veikko Ruohotie	66
E_129	Elina Kantola	46	E_164	Markku Otonkorpi.....	66
E_130	Härmälän Omakotiyhdistys ry	47	E_165	Tatu Järvinen	66
E_131	Jaakko Korkala	47	E_166	Mika Björkqvist.....	66
E_132	Asunto Oy Vilushovi	48	E_167	Petsamon omakotiyhdistys	67
E_133	Jouko Rytönen.....	48	E_168	Hans Gransten ja perikunta	68
E_134	Vasaratie 47-49:n asukastoimikunta.....	48	E_169	Tomi Kanerva	68
E_135	Pohtolan omakotiyhdistys ry	49	E_170	Alessandro Foi	68
			E_171	Urbaani Tampere ry	68
			E_172	Eija Honkasalo	70

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

E_101 Anu ja Mika Vaajanen

Muistutuksen jättäjät esittävät huolensa viheralueiden säilymisestä Pohtolassa. Viheralueinjoja on pyritty säilyttämään, mutta helposti tavoitettavia lähiviheralueita ei yleiskaavassa selvästi näy. Erityisesti Miesmäenpuiston säilyttäminen viher- ja virkistysalueena on toiveena. Se on ahkerassa käytössä ja tuo toiminnallista ja maisemallista vaihtelua. Puiston rakentaminen tuo alueelle liikenne- ja pysäköintiongelmia ja ei-toivottuja vaikutuksia rakennusten varjostusten ja lähitalojen yksityisyyden kaventumisen kautta.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Keskuspuisto-verkoston aluevarauksen alla on rakennettuja tontteja ja toisaalta eri maankäyttöaluevarausten alla on asemakaavoitettuja puistoja ja viheralueita. Lähivirkistysalueiden osalta yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa alueita rakentamiskäyttöön.

Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä on tarkistettu siten, että määräykseen on tehty lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohtolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmaninpuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnoilla tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus parane.

Miesmäenpuiston kohdalla on vireillä asemakaava 8498, jossa ratkaistaan asuinalueiden virkistysalueiden määrä, tarkemmat rajaukset ja yksityiskohdat. Asemakaavoiutus on käynnistynyt vuonna 2012. Asemakaavan yhtenä lähtökohtana on ollut alueen osoittaminen täydennyskohteeksi yhdyskuntarakenteen eheyttämishankkeessa (EHYT). Hankkeessa etsittiin asuntorakentamiseen soveltuvia alueita olevaa kaupunkirakennetta täydentäen ja jatkaen.

E_102 Hanna-Leena Ruokonen

Asukastilaisuuksien ovien aukiolosta tulisi huolehtia, jotta myöhästyneenäkin pääsee paikalle. Leinolan tilaisuus jäi muistuttajalta käymättä lukossa olevien ovien takia.

Tampereen kaupunki pitää erittäin valitettavana, että osallistumisenne tilaisuuteen ei onnistunut tilaisuutta koskevien riittämättömien järjestelyjemme vuoksi. Palautteenne johdosta tarkistamme käytäntöjämme, jotta jatkossa välttymme vastaavilta tilanteilta.

Muuttohalukkuus Tampereelle vähenee jos tiiviin rakentamisen visiot toteutuvat. Kaupunki ei ole enää kiinnostava.

Tampereen asukasmäärä on kasvanut viime vuosien aikana noin 3000 asukkaalla vuodessa. Tampereen ja kaupunkiseutujen kiinnostavuus asuinpaikkana on toteutuneen kehityksen valossa entistä houkuttelevampaa. Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on hallita joka tapauksessa tapahtuvaa kantakaupungin tiivistymistä ja asukasmäärän kasvua nykyisten asukkaiden elinympäristöä heikentämättä.

Kaupin metsä tulee jättää nykyiseen kokoonsa ja asuunsa eikä sinne tarvitse tehdä mitään viherpalvelutarjontaa. Vilusenharjun skeittipuiston kuva on kuvaava esimerkki laadukkaasta viherpalvelutarjonnasta, pelkkää harmaata betonia.

Kaupin ja Niihaman laajat metsäalueet on tärkeitä luontoalueita kantakaupungissa ja yleiskaavan tavoitteena on, että alueet säilyvät viher- ja virkistysalueena tulevaisuudessakin. Yleiskaavan ohjeena on, että alueelle laaditaan tarkempi kokonaissuunnitelma, jossa erilaisia alueen kehittämistavoitteita sovitetaan yhteen ja niiden vaikutuksia arvioidaan. Suuri osa alueesta on nykyisin luonnonmukaisesti hoidettavaa metsää ja tämä nykytilanne säilyy tärkeänä osana jatkosuunnittelua. Kaupin ja Niihaman alueelta on varattu kaksi aluetta keskitetyille virkistys-, liikunta-, ja vapaa-ajan palveluille, Kaupin urheilupuisto sekä Niihamankadun ja Luhtaantien varrelle sijoittuva alue. Molemmat alueet ovat nykyisin jo osittain rakennettuja, mistä syystä alueilla voidaan jossain määrin kehittää ja laajentaa toiminallisuutta. Tästä huolimatta suurin osa Kauppi-Niihaman alueesta säilyy luonnonmukaisena viheralueena.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

Leirintäalueen sijoittaminen Alasenjärven rannalle on utopistinen juttu. Maastonmuodot ja järven veden laatu eivät suosi toimintaa ja taas menetetään iso pala Kaupin metsää. Parempi paikka esim. Keson pelto Hirviniemessä.

Kaupungin viherpalvelut ovat monipuolisia ja niiden tarvitsemat tilat ja rakenteet vaihtelevat hyvin paljon. Selostuksessa on esitetty Vilusenharjun skeittipuisto. Se on yksi viimeksi toteutuneista kohteista ja ainutlaatuinen kokonaisuus. Kuten kaavaselostuksessa todetaan, viherpalvelut ovat monipuolisia, rakennetuista puistoista luonnontilaiseen metsään.

Leirintäalueen sijaintia Niihaman alueelle tutkitaan mikäli nykyisen leirintäalueen aluetta kehitetään muuhun maankäyttöön. Leirintäalue on sijoitettu Alasjärvelle, joka on saavutettavissa myös joukkoliikenteellä, jolloin se olisi monipuolisemmin osa Tampereen majoituspalvelutarjontaa. Hirviniemen alue ei ole saavutettavissa ilman omaa autoa, eikä se siksi ole hyvä sijainti leirintäalueelle.

Luonnosvaiheessa leirintäalueen merkintä oli osoitettu Niihaman ryhmäpuutarhan lähetyville. Leirintäalueen sijoittamista Niihaman alueelle tutkitaan tarkemmin Kauppi-Niihaman kokonaissuunnitelmassa.

E_103 Yrjö Schafeitel

Yleiskaavassa ehdotetaan Alasen järven länsipuolella olevaa golfkenttä aluetta muutettavaksi kasvun vyöhykkeeksi ja asuinkäyttöön. Golfkenttä on yksi parhaista kaupungin vetovoimatekijöistä. Sen tuhoaminen asuinkäyttöön on paha virhe. Ajatus perustuu raitiotiereitin varressa olemiseen, jos reitti joskus ulottuisi Linnainmaalle. Paljon suurempia rakentamattomia maa-alueita löytyy esim. tenniskeskuksen länsipuolelta, jotka olisivat mahdollisesti tulevan reitin varrella. Muistuttaja esittää, että golfkenttäalueen Teiskontien reunaa ei muutettaisi kasvun vyöhykkeeksi vaan säilytettäisiin ennallaan virkistysalueena.

Yleiskaavaehdotuksessa Ruotulan golfkentän kohta on osoitettu asumisen ja virkistyssektoreiden sekoittuneeksi alueeksi, jota kehitetään nykyisen virkistyskäytön lähtökohdista. Yleiskaavaa varten tehdyn tarkastelun lähtökohdista oli sijoittaa alueelle täydentävää asunorakentamista siten, että myös golfkenttää voidaan kehittää alueella. Aluetta on tutkittu asuinkäyttöön, jotta mahdollisen raitiotien laajentumiseen saadaan kytkettyä raitiotiestä hyötyviä ja joukkoliikennematkoja tuottavia maankäyttömuotoja. Parhaiten toimivat linjastot joiden varrella on sopivasti sijoittuneena sekä tiivistä työpaikkarakentamista että tiivistä asuinrakentamista. Teiskontien pohjoispuolta tenniskeskuksen länsipuolella kehitetään tiiviinä palvelujen ja työpaikkojen alueena, ja se on yksi Tampereen kehitettävistä innovaatioalueista. Alueen profiloituessa erityisesti terveysteknologiaan, sen laajentumiselle tulevaisuudessa on varattava tilaa.

E_104 Kari Pihlajaniemi

Ryödyndykatu ja Miesmäenpuisto ovat hyvin suosittuja ulkoilureittejä. Käyttäjiä ovat olleet mm. eläkeläiset, lenkkeilijät ja koiranulkoiluttajat. Ryödyndykatun rauhallinen liikenne tuntuu varmaan turvalliselta ja järvimaisema miellyttävä. Muistuttaja toivoo, että katu ja puisto säilyvät nykyisenlaisena tärkeinä ja turvallisena virkistysalueena myös tulevaisuudessa.

Katso vastine muistutukseen E_101

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_105 Marja Aromaa, Tuomo Aromaa

Ilokkaanpuiston kaava on ristiriidassa Yleiskaavan 2040 kanssa tällä hetkellä. Emme tule hyväksymään osayleiskaavassa suunniteltua (katu)varauksen poistoa kokonaisuudessaan. Yleiskaavan varaus pitää muuttaa uudeksi varaukseksi Hylliniitynkatu-Veisunkatu. Tämä toimisi kokoojakatuna etelä-pohjoispuolen liikenteelle. Uusi katu-yhteys luo ainoan maastollisesti mahdollisen kulkuyhteyden, sillä sen takana nousee jyrkkä Karkunvuori.

Yleiskaavan suunnittelussa on unohdettu miettiä Hylliniitynkadun läpiajoa. Liikennemallitarkastelu tutkii vain varauksen poistoa, eikä Hylliniitynkadua, joka liittyy alueena Ilokkaanpuiston kaavasunnitelmaan. Hylliniitynkadun läpiajo on aivan muilta alueilta, mitä liikennemallitarkastelussa on osoitettu. Olemme samaa mieltä, että katu-yhteys Loukkaankadulle ei palvele Hylliniitynkadua. Hylliniitynkadun ongelmaa ei ole aikoinaan huomioitu VT:n suunnittelussa.

Vuonna 2006 laskettiin liikennemääriä ja tehtiin arvioita vuodelle 2020. Laskennan perusteella kiellettiin Hylliniitynkadulla kuorma-autojen läpiajo. Liikennemäärät eivät ole vähentyneet. Nyt on ajateltava uutta ratkaisua, sillä muutoin menetetään tulevaisuudessakin mahdollisuus. Uusien kaavojen tuottamaa liikennettä ei ole selvitetty, eikä nykyinenkään liikennemäärä ole tiedossa manupuloiden tehdyn selvityksen takia.

Ei ole tehty selvityksiä, kuinka rauhoitetaan nykyistä liikennettä ja kuinka tilannetta voidaan parantaa. Missä vaiheessa lopulliset ratkaisut tehdään liikennejärjestelyistä yleiskaava ja asemakaava-alueella?

Mitä tarkoittaa, että uusi täydennysrakentaminen nostaisi nykyisten asukkaiden elinympäristön laatua? Onko fraasi, jota käytetään?

Yleiskaavaluonnosta varten laadittiin selvitys VT 9 rinnakkaisyhteyden Hylliniitynkatu - Loukkaankatu tarpeellisuudesta liikenneverkkoanalyysin ja liikennemallitarkastelun avulla. Tieyhteyden liikennemäärä iltapäivän huipputunnin aikana olisi vain noin 200 ajoneuvoa tunnissa. Yhteenvedona selvityksessä todetaan, että autoliikenteen yhteytenä katu-yhteys palvelisi vain pienen alueen maankäyttöä, lähinnä Hallilassa ja Veisussa asuvia, eikä uusi katu-yhteys paranna esimerkiksi Lahdesjärven saavutettavuutta. Yhteyden liikenteellinen merkitys ei näin ollen edellytä varauksia yleiskaavaan eikä asemakaavaan.

Kaupungille on juuri hyväksytty uusi liikenteen rauhoittamispolitiikka, jossa on määritelty mm. rauhoittamisperiaatteet ja aluenopeusrajoituksen 30km/h laajentaminen asuinalueille. Myös Nirvan alueelle ollaan toteuttamassa 30 km/h aluenopeusrajoitus ja sen toteuttamisen yhteydessä tutkitaan mm. alueen pääkatujen rauhoittamistarpeet.

Kaupunkirakennetta täydentävä ja tiivistävä rakentaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että jo kertaalleen rakennettuja alueita suunnitellaan uudelleen. Täydentävä rakentaminen pyritään sovittamaan olemassa olevaan ympäristöön sen toiminallista laatua heikentämättä. Kasvava liikenne sekä erilaisten palvelujen käyttäjämäärien kasvu aiheuttavat haasteita turvallisuudelle ja viihtyisälle asuinympäristölle. Monin paikoin ympäristön laatua parantaviin ongelma-kohtiin tartutaan alueita kehittävän suunnittelun yhteydessä.

Maankäytön tehostuessa on mahdollista monipuolistaa paikallista palvelutarjontaa ja vähentää esim. laajojen liikennealueiden arkiliikkumiselle aiheuttamaa este-vaikutusta. Täydentävän rakentamisen suunnittelun yhteydessä on huolehdittava laadukkaista asumisen lähiympäristöistä sekä ympäristöhäiriöitä lieventävistä ratkaisuista mm. melusuojuuksesta. Lisäksi tulee pohtia voidaanko mahdollista täydentämisestä saatavaa taloudellista hyötyä kohdistaa paikallisten asukkaiden elinympäristöjen hyväksi.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_106 Mikko Maununen

Onko jo luovuttu valtatie 9 itäisen kehätien eritasoliittymästä välille Hallilan eritasoliittymä ja Kaukajärven eritasoliittymä? Kyseinen hanke haittaa merkittävästi Viialan asumismukavuutta katoavien urheilu- ja ulkoilumahdollisuuksien sekä viheralueiden osalta ja tuo mukanaan kasvavia meluhaittoja sekä liikenteenpäästöjä. Hankkeen valmistelu vaikuttaa puutteelliselta. Alueen keskustatuna toimiva Vasaratie ei sovellu kasvaviin liikennemääriin ja olisi tehokkaampaa johtaa suuret liikennemäärät joko Kangasalantietä/Messukylänkatua pitkin tai Viialan alueen ollessa kyseessä Santaharjuntietä pitkin.

Eritasoliittymästä tehdyssä tarkastelussa todetaan "Eritasoliittymän rakentamisen hyödyt saataisiin Kaukajärven maankäytön kehittämisestä, ei liikennejärjestelmän tehokkuuden tai saavutettavuuden parantamisesta". Hyödyt on mitä ilmeisemmin saavutettavissa myös ilman liittymän rakentamista.

Yleiskaavatyössä on tunnistettu sekä Koilliskeskuksen että Kaukajärven keskustojen kehittämistä haittaava lisääntyvä läpiajoliikenne, mistä syystä alue on yleiskaavaehdotuksessa esitetty liikenneverkon kehittämisen tarvealueeksi. Yleiskaavaa varten on tutkittu erilaisia vaihtoehtoja liikenneverkon kehittämiseksi, mm. uutta eritasoliittymää Juvankadulta VT:lle 9. Yleiskaavassa ei kuitenkaan esitetä liikenteellisiä ratkaisuja.

Liikennejärjestelmän kehittäminen olemassa olevassa kaupungissa on ongelmallista muistutuksessa mainittujen lisääntyvän melun sekä muuttuvien viheralueiden osalta. Yleiskaavan tausta-aineistona olevassa eritasoliittymätarkastelussa on tutkittu yhteyttä vain liikenneverkon näkökulmasta. Selvitys on puutteellinen mm. melun, kävely- ja pyöräily-yhteyksien, virkistysalueiden ja luontoarvojen näkökulmista. Mikäli eritasoliittymää päätettäisiin tulevaisuudessa suunnitella tarkemmin, on nämä asiat selvitettävä. Kehittämisen ongelmia voidaan osin ratkaista väylien hyvällä suunnittelulla. Liikennemäärien kasvuun vaikuttaminen sen sijaan on haasteellisempaa. Kaupunki kehittää liikennejärjestelmää ja liikumisympäristöjä siten, että sekä joukkoliikenteen että pyöräilyn kulkutapaosuuksia saadaan nykyistä suuremmaksi ja että ajoneuvoliikenteen verkon kehittämistarpeita voidaan siirtää mahdollisimman kauas tulevaisuuteen.

Liikenneverkon kehittämisen tavoitteena on Kaukajärven keskustan läpiajoliikenteen hillitseminen liikennemäärien kasvaessa täydentyvän ja tiivistyvän maankäytön seurauksena. Kaukajärven jo nyt monipuolinen yksityinen ja julkinen palvelutarjonta sekä sijainti asuntoalueiden läheisyydessä tarjoaa hyvän lähtökohdan kehittää Kaukajärven keskusta-aluetta edelleen. Läpiajoliikenteen vähentäminen mahdollistaa Kaukajärven keskustan kehittämisen kävely- ja pyöräily-ympäristöjen osalta sekä Juvankadun kehittämisen joukkoliikennepainotteiseksi kaupunginosan keskustakaduksi. Läpiajoliikenteen vähentämiselle ja kasvun hillitsemiselle pohditaan erilaisia ratkaisuja. Uusien väylien varaaminen olemassa olevaan kaupunkiympäristöön on monin tavoin ongelmallinen lähtökohta.

E_107 Pekka

Onko kaavaehdotuksessa otettu huomioon Messukylän Viialan alueen kaupungin viheralueiden merkittävä potentiaali kaupunkiluonnon moninaisuuden tukemisessa ja säilyttämisessä sekä ehkä jopa potentiaalisena liito-oravan kulkureittinä/elinalueena? Sekä ko. alueiden vaikutus alueen asukkaiden yleiseen viihtyvyyteen ja kaupunkikuvaan?

Viiala sijoittuu kahden laaksomuodostuman väliselle vaihettumisvyöhykkeelle kaupunkia halkovan harjujakson kainaloon. Aluetta rajaavat pohjoisessa ja etelässä yleiskaavan keskuspuistoverkostoon kuuluvat viheralueet. Viialan alueelta on pyritty säilyttämään viheryhteydet näille keskuspuistoverkostoon kuuluville aluekokonaisuuksille. Alueen läpi ja sitä sivuten on osoitettu kaksi ohjeellista ekologista yhteyttä, jotka soveltuvat myös liito-oravan käyttöön. Ekologisten yhteyksien avulla on mahdollista ylläpitää luonnon monimuotoisuutta, monipuolistaa virkistysverkostoa sekä turvata ekosysteemi-palveluja. Yleiskaavan yleispiirteisyydestä johtuen myös Viialan asumiseen varatun alueen sisälle sijoittuu lisäksi asemakaavoitettuja viheralueita. Yleiskaavan yleispiirteisyys ei kuitenkaan tarkoita, että jo asemakaavoitettuja viheralueita ei haluttaisi säilyttää. Tonttien laajentaminen tai uusien kaavoittaminen jo viheralueiksi varatuille alueille vaatii aina syvällistä harkintaa ja vaikutusten arviointia.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_108 Ari Ukkonen

Asuntomme on kaava-alueella merkitty loma-asunto-alueeksi, tässä on asuttu vakituisesti jo 70 vuotta. Tämä on ainoa kiinteistö, jossa asutaan vakituisesti, toivottavasti kaava ei muuta nykyistä käytäntöä. Pirkkalan raja menee 50 metrin päässä, sen puolella on kaikki vakituisia asuntoja. Olisiko mahdollista muuttaa nämä neljä tonttia vakituisiksi asuinalueeksi?

Sääksjärven rannassa olevat neljä lomarakennuspaikkaa ovat voimassa olevan yleiskaavan mukaiset ja niiden käyttötarkoitus pysyy samana yleiskaavaa varten tehdyn rantoja koskevan linjauksen mukaisesti (KH 20.6.2016). Alueelle ei sijaintinsa vuoksi tavoitella pysyvän asumisen muodostamista.

Yleiskaavan RA-alueiden kaavamääräykseen tehdään seuraava lisäys: Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja.

E_109 Jarmo Houtsonen

Ehdottaisin, että Kalevantieltä tehtäisiin tie Rievätielle tai sen juureen Sarvijaakonkadulle ja näin ohjattaisiin Takojankadun ja Sarvijaakonkadun kautta Prismaan kulkevat suuret automassat pois asuintalojen läheisyydestä, joita reitin varten on tullut vuosien aikana lisää. Myös Sammon valtatieltä liikenne suunnattaisiin tähän uuteen tienpätkään. Nyt Takojankadun ja Sarvijaakonkadun läpi ajaa vuorokaudessa suuret määrät autoja. Tästä läpimenoreitistä voisi tehdä erilaisin hidastein vähemmän houkuttelevan. Liikenne lisääntynee tulevaisuudessa, kun moni haluaa vältellä Sammonkadun raitiovaunuja.

Uuden katuyhteyden toteuttaminen suojellun Kalevanharjun kautta on sekä suojelun että korkeuserojen takia mahdotonta. Tällä hetkellä Sarvijaakonkatu toimii merkittävänä läpikulkevan liikenteen reittinä. Tilanne tulee kuitenkin muuttumaan, kun tänä vuonna toteutetaan Sammonkadun oikaisu, jossa Sammonkatu liitetään suoraan Hervannan valtavyylään ja Rieväkatu liitetään Sammonkatuun ja Sarvijaakonkatu liitetään Rieväkatuun. Nämä liikenneverkon muutokset tulevat vähentämään merkittävästi Sarvijaakonkadun liikennemääriä vähentämällä Sarvijaakonkadun käyttöä läpikulkureittinä.

E_110 Reima Oinonen

Lahdentien ja Samoilijankadun väliin pitää rakentaa hyvä melusuoja. Liikennemelut ovat melkoiset talojen pihilla ja parvekkeilla ja tulee lisääntymään jatkossa.

Meluesteiden toteuttamista ei ratkaista yleiskaavatasolla, mutta kaavakartalla 4 on osoitettu melu- ja ilmanlaatuselvitystarpeen harkinta-alueet, jotka perustuvat vuodelle 2030 laadittuun meluennusteeseen. Harkinta-alue ulottuu osalle Samoilijankadun eteläpuolisista tonteista. Tampereella laaditaan viiden vuoden välein meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jossa määritellään kaupungin meluntorjuntatoimenpiteet ja -kohteet. Voimassa olevassa toimintasuunnitelmassa 2013-2018 kyseessä oleva kohde ei ole mukana. Toimintasuunnitelman päivitys käynnistyy vuoden 2017 aikana.

E_111 Kiinteistöyhtymä Joki Kirsti ja Hartimo Iris, Mirja ja Jorma

Alasjärven rannan kesähuvilat ja siellä sijaitsevat kaksi 1950-luvulla rakennettua omakotitaloa on niputettu samaan luokkaan "vapaa-ajan asunnoiksi". Perusteluna on omakotiasumisen vaatimukset asemakaavalle sekä vesi- ja viemärijohtojen vetämiseksi alueelle. Huomautamme, että 1) Yleiskaava ei lyö lukkoon kunnallistekniikan rakentamisaikataulua. 2) Alueella olevan ratsastuskeskuksen hule- ja jätevedet päätyvät lopulta Alasjärveen. 3) Alueen viemärinti (sekä Alasjärven että Toritunjärven kiinteistöjen) olisi tärkeää järveden laadun ylläpitämiseksi. 4) Omakotitaloille on aikoinaan myönnetty asianmukaiset luvat.

Alasjärven rannassa olevat lomarakennuspaikat ovat voimassa olevan yleiskaavan mukaiset ja niiden käyttötarkoitus pysyy samana yleiskaavaa varten tehdyn rantoja koskevan linjauksen mukaisesti (KH 20.6.2016). Alueelle ei sijaintinsa vuoksi tavoitella pysyvän asumisen muodostamista.

Alueella olevista ratsastuskeskuksista eteläisempi on keskitetyn vesihuollon piirissä. Sen hulevesiviemärinti on rakennettu 1990-luvulla, joten laadunhallinnassa voi olla puutteita nykyjärjestelmään verrattuna. Ko. kohde otetaan tarkasteluun laadunhallinnan kehittämisen kohteita arvioitaessa. Pohjoisemmalla ratsastuskeskuksella on kiinteistökohtainen jäteveden käsittelyjärjestelmä. Sen hulevedet johdetaan käsittelyn kautta alueen itäpuolelle, jossa ne ehtivät puhdistua kasvillisuudessa suotautuen. Kaavakartalla 4 on hulevesien käsittelystä esitetty yleismääräys ja valuma-aluekohtainen määräys. Viinikanojan valuma-aluetta koskevassa määräyksessä on esitetty, että hulevesivirtaamia on rajoitettava ja että Alasjärven tilaa tulee parantaa.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Alueelle on myös suunniteltu leirintäalue, joka kasvattaa järviveden kuormitusta, jos sen jätevesiongelmia jätetään ilman kunnollista ratkaisua. Alasjärven veden laadulla on suuri merkitys virkistyskäytössä.

Yleiskaavaehdotus ei takaa omakotitalojen säilymistä. Keskusteluissa luvut jatkuvuusvakuutukset unohtuvat helposti uusien asiankäsittelijöiden tullessa valmistelijoiksi.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Leirintäalueen sijoittamista Alasjärven alueelle tutkitaan tarkemmin Kauppi-Niihaman kokonaissuunnitelmassa. Kokonaissuunnitelman yhtenä keskeisenä kysymyksenä on pienjärvien vedenlaadun parantaminen. Leirintäalueen sijoittaminen alueelle edellyttää joka tapauksessa alueen asemakaavoitusta, kunnallistekniikkaan liittämistä ja hulevesien käsittelyn suunnittelua.

Yleiskaavan RA-alueiden kaavamääräykseen tehdään seuraava lisäys: Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja.

E_112 Ari Tarvainen

Muistutus koskee Vasaratien uudisliittymää ohikulkutiellä. Viialalaiset ovat kärsineet jo ainakin kaksikymmentä vuotta ohikulkutien aiheuttamasta lähes ympärivuorokautisesta liikennemelusaasteesta. Nyt liikennehäiriötä tuodaan vielä lähemmäs asutusta. Lisääntyvä liikenne on kestänyt alueella, jossa on poikkikatuja ja pihateitä. Jos liikenne lisääntyy arvioidusti Vasaratien, se lisää tuntuvasti ruuhkia ja vaaratilanteita tiheässä risteysten verkossa. Asumismukavuus riistetään lopullisesti Vasaratien varressa asuville. Miksi kyseiselle liittymälle on tarve? Viialan alueelta pääsee helposti ohikulkutielle ja päinvastoin.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_113 Jukka Nurminen, Else Nurminen

Kaavaehdotuksessa muistuttajien tila on osoitettu lomarakennuspaikaksi. Tila on kuitenkin alun perin osoitettu pysyvän asunnon asuinpaikaksi ja tontilla on 50-luvulla rakennettu omakotitalo, pysyvä päärakennus. Kaupungin arkistosta on tarkistettu, että tontti on pysyvän asunnon asuinpaikka ei lomarakennuspaikka. Muistuttajat hakevat muutosta virheelliseen kaavamerkintään.

Kiinteistö on osoitettu loma-asumisen alueeksi voimassa olevan Vuoreksen osayleiskaavan mukaisesti. Alueelle ei sijaintinsa vuoksi tavoitella pysyvän asunnon muodostamista.

Yleiskaavan RA-alueiden kaavamääräykseen tehdään seuraava lisäys: Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja.

E_114 Pertti Laitila, Nekalan siirtolapuutarhayhdistys ry

Nykyisessä yleiskaavassa ryhmäpuutarha-alueet on merkitty selkeästi omiksi alueikseen yleiskaavakartan sisälle. Nyt nähtävillä olevassa yleiskaavassa siirtolapuutarhojen alueet Niihamaa lukuun ottamatta on merkitty vaalean punaruskealla värillä A, asumisen alue, joka varataan pääosin asumiselle ja sitä palvelevalle toiminnalle ja lähipalveluille.

Kartassa 2 nykyiset siirtolapuutarhat on osoitettu keltaisilla kohdemerkinnöillä. Näin yleiskaavassa on sitouduttu siirtolapuutarhojen olemassaoloon ja jatkuvuuteen. Alueiden selkeä asema yleiskaavassa on luonnollista myös siksi, että kaupunki on äskettäin uusinut pitkäkestoiset vuokrasopimukset siirtolapuutarhojen kanssa.

Yleiskaavan kaikki neljä karttaa ovat oikeusvaikutteisia, mutta karttoja vertailtaessa saa vaikutelman, että ne ovat ristiriitaisia siirtolapuutarhojen alueiden käyttötarkoituksen osalta. Muistuttaja ehdottaa, että yhdyskuntarakennekartassa voisi olla kohdemerkintä siirtolapuutarha-alueesta tai jokin muu kartat toisiinsa paremmin linkittävä menettely.

Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Kaikki neljä karttaa ovat oikeusvaikutteisia ja kaikkia karttoja käytetään asemakaavaharkinnassa ja muussa maankäytön suunnittelussa. Kaikkien kaavakarttojen huomioiminen tarkemmassa suunnittelussa on varmistettu riittävällä tasolla.

Kartalla 2, Viherympäristö ja vapaa-ajan palvelut, ryhmäpuutarha-alueet on osoitettu kohdemerkinnöillä. Kartalla 1, Yhdyskuntarakenne, olevilla asumisen alueilla sijaitsee asemakaavoitettuja puistoja, virkistysalueita tai ryhmäpuutarha-alueita joita ei ole tarkoitettu täydennysrakentamiseen.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_115 Marjatta Hämäläinen, Susanna Salin-Kares

Hervantajärven rannalla sijaitseva muistuttajien kiinteistö on palautettava yleiskaavaluonnoksen mukaisesti AP-alueeksi. Kiinteistö sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn Ruskontien välittömässä läheisyydessä. Tietä tullaan leventämään ja sen liikenne tulee jatkossa lisääntymään kehä II -hankkeen yhteydessä. Kunnallistekniikka ulottuu tällä hetkellä alle sadan metrin päähän Salinintien alkupäästä. Ruskontien eteläpuolelle on kaavoitettu raskasta kerrostalorakentamista kiinteistön välittömään läheisyyteen. Kiinteistöä ympäröivän alueen luonne on muuttunut peruuttamattomasti, kun kaupunkimaisesti rakennettu alue on edennyt tontin ympäristöön. Se ei ole enää millään tavalla mielekäs paikka vapaa-ajan asumiseen.

Alueen maankäyttö jäisi pysyvästi tehottomaksi, kun 2,3 ha:n laajuiselle tontille saisi rakentaa vain yhden 170 m² loma-asunnon. AP-käyttötarkoitus mahdollistaisi mielekkään ja järkevän rakennuskäytön.

Alueen maankäyttöpotentiaali asuntorakentamiseen selvitettiin yleiskaavaehdotusta valmisteltaessa. Luontoarvojen rajaaman alueen kehittäminen nykyisillä yksityisten omistamilla alueilla ei ole yhdyskuntataloudellisesti kannattavaa.

E_116 Pirkko Kekoni

Särkijärven koillisrannan RA-merkintä on tervetullut ja tasa-arvoistava.

Särkijärven maankäyttöselvityksessä todetaan s.20, että ko. kiinteistölle kuljetaan Lukonlahdentien kautta. Tosi-asiassa kiinteistölle kuljetaan vastarannalta Kalamajantien kautta veneellä. Lukonlahdentietä ei ole rakennettu.

Merkitään tiedoksi.

Alueen melutaso on vähentynyt lentoliikenteen, erityisesti sotilaskoneiden lentojen, vähentyessä. Kehätien aiheuttama liikennemelu on ajoittain häiritsevää, kun se kulkee järven pintaa pitkin. Myös Vuorekseen johtavan Särkijärvensillan meluhaitta tulee kasvamaan liikenteen lisääntyessä. Muistuttaja toivoo meluseinää sillan pohjoiselle puolelle.

Laadittujen meluselvitysten mukaan valtioneuvoston loma-asumiselle asettama melutason ohjearvo ei alueella ylity nyky- tai ennustetilanteessa. Tästä huolimatta melu voidaan aika ajoin kokea häiritsevänä. Meluesteiden toteuttamista ei ratkaista yleiskaavatasolla. Tampereella laaditaan viiden vuoden välein meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jossa määritellään kaupungin meluntorjuntatoimenpiteet ja -kohteet.

Lahdesjärven alueella on rakennettu ja louhittu paljon. Tämä on vaikuttanut Särkijärven veden laatuun. Runsaan sateen jälkeen vesi on pari päivää sameaa. Hulevesien keräämiseen, käsittelyyn ja riittävään viipymään on kiinnitettävä erityistä huomiota, myös uusien asuinalueiden rakentamisen yhteydessä, että järven vedenlaatu pysyy hyvänä ja järvien virkistyskäyttö on mahdollista jatkossakin.

Särkijärvi kuuluu Höytämönjärven valuma-alueeseen, rakennetut alueet taas pääosin Härmälänjoen ja Vihiojan valuma-alueisiin, joten näillä ei ole vaikutusta Särkijärven veden laatuun. Todennäköisesti samentumat ovat peräisin luonnontilaisten alueiden hulevesistä, jotka ojaston kautta johtuvat Särkijärveen. Kaavakartalla 4 on hulevesien käsittelystä esitetty yleismääräys ja valuma-aluekohtainen määräys. Höytämönjärven valuma-alueella hulevesiä on viivytettävä ja hulevesien laatua parannettava ennen johtamista ojiin. Särkijärven ja Lahdesjärven tila tulee säilyttää.

Pysyykö kaupungilla etuosto-oikeus rantojen kaavamuutoksen yhteydessä?

Yleiskaavalla ei ole vaikutusta etuosto-oikeuden määräytymiseen. Kaupungilla on etuostolain mukainen oikeus käyttää etuostoa kaikissa yli 5000 m² suuruisissa kiinteistökaupoissa pois lukien sukulaiskaupat. Maankäyttö ja rakennuslain nojalla kaupunki ei voi lunastaa yleiskaavassa osoitettuja RA-alueita. Sen sijaan yleiskaavan mukaisia virkistysalueita ja muita yleiseen käyttöön osoitettuja alueita kaupunki voi lunastaa.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_117 Ari Tarvainen

Viialalaiset ovat kärsineet jo ainakin kaksikymmentä vuotta ohikulkutien aiheuttamasta lähes ympärivuorokautisesta liikennemelusaasteesta. Melu kuuluu etenkin keväisin ja syksyisin kun puut ovat lehdettömiä ja maa lumetonta nastarenkaiden aikaan. Melumittauksia ei varmaan ole tehty kaikkina vuodenaikoina. Nyt liikennehäiriötä tuodaan vielä lähemmäs asutusta. Lisääntyvä liikenne on kestänyt alueella, jossa on poikkikatuja ja pihateitä. Jos liikenne lisääntyy arvioidusti Vasaratielä, se lisää tuntuvasti ruuhkia ja vaaratilanteita tiheässä risteysten verkossa. Asumismukavuus riistetään lopullisesti Vasaratien varressa asuvilta. Suunnitelma nro 1 on kaikkein huonoin. Miten voidaan kuvitella että pilataan joidenkin pientalojen olemassaolo kokonaan ja aiheutetaan tuntuva arvonalennus. Virkistätymispaikkoja ei ole liikaa ja taas suunnitellaan yhden hävittäminen. Miksi kyseiselle liittymälle on tarve? Viialan alueelta pääsee helposti ohikulkutielle ja päinvastoin. Turtolankatua ympäröi ryteiköt ja siihen saisi liittymän puolta halvemmalla.

Katso vastine muistutukseen E_106

Turtolankadun eritasoliittymä ei ole mahdollinen. Se on liian lähellä Hervannan valtavyylän eritasoliittymää, eikä se ratkaisisi liikenteellistä ongelmaa Juvankadulla.

E_118 Anitta Tarvainen

Viialalaiset ovat kärsineet jo ainakin kaksikymmentä vuotta ohikulkutien aiheuttamasta lähes ympärivuorokautisesta liikennemelusaasteesta, pahimmillaan nastojen ja lehdettömien puiden aikaan. Nyt yleiskaavassa liikennehäiriötä tuodaan vielä lähemmäs asutusta ja tuhotaan pientaloasumista ja aiheutetaan tuntuvat arvonalennukset lähitaloille. Lisääntyvä liikenne on kestänyt alueella, jossa on poikkikatuja ja pihateitä. Jos liikenne lisääntyy arvioidusti Vasaratielä, se lisää tuntuvasti ruuhkia ja vaaratilanteita tiheässä risteysten verkossa. Asumismukavuus riistetään lopullisesti Vasaratien varressa asuvilta. Suunnitelma nro 1 on kaamein ja tuhoisin kaikista. Suunnitelma on tehty paperilla eikä käyntiä paikan päällä ole voitu tehdä. Miksi kyseiselle liittymälle on tarve? Turtolankadun molemmin puolin on ryteikköä jonka voi uhrata liittymille.

Katso vastineet muistutuksiin E_106 ja E_117

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_119 Jari ja Nina Nieminen

Kaukaniemestä tehty selvitykset osoittavat, että alue on luontoarvoiltaan poikkeuksellinen, alueen historiasta kumpuava ekologinen kokonaisuus. Kaavoitusta varten on laadittu ansiokkaat selvitykset viherympäristöstä, kasvillisuudesta ja eläimistöä. Muistuttajat vaativat virkistysyhteyden poistamista Kaukaniemen läntiseltä puolelta Hauenkuononlahden rannasta. Reitin rakentaminen ja ylläpito tuhoavat rannan luontoarvon merkittävästi. Lisäksi rakentaminen saattaa olla vesilain vastaista. Selvityksistä puuttuvat tihkupinnat/lähteet, jotka sijaitsevat Hauenkuononlahden rannalla. Tihkupinnasta johtuen reitin rakentaminen edellyttäisi massiivisia maansiirtotöitä. Rantakaistale on paikoin niin kapea, ettei polun rakentaminen onnistu ilman merkittäviä maansiirtotöitä. Rannan puusto on pääosin nopeasti lahoavaa lehtipuuta. Virkistysyhteyden rakentamisen seurauksena olisi Kaukaniemen eläimistön elinympäristön merkittävä supistuminen. Kaikki Kaukaniemen rannat on suojeltava kolopesijöiden ja lahopuita käyttävien eläinlajien elinvoimaisen elinympäristön takaamiseksi.

Yhteyden perusteluna on esitetty maisemallisia syitä. Maiseman osalta on myös tärkeää, miltä ranta näyttää järveltä päin katsottaessa. Tontin 4540 kaavoituksen yhteydessä muistuttajat esittivät virkistysaluevarauksen jättämistä kiinteistön 2:13 ja tontin väliin, mutta sitä ei toteutettu. Nytkään ei ole perustetta vedota yleiseen etuun virkistysyhteyden toteuttamiseksi rantaa pitkin. Ranta tulisi virkistysyhteyden selvittämisen sijaan suojella kaavalla.

Ranta-alue on osa keskuspuistoverkostoa, jonka määräyksessä todetaan, että aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistaa virkistys- ja ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus. Kaukajärven kiertävästä virkistysreitistä ei ole laadittu toteutussuunnitelmaa, yleiskaava esittää tavoitteen rantareitistä. Kaukajärven luontoarvot ovat olleet tiedossa kaavaa laadittaessa. Yleinen virkistysreitti pyritään sijoittamaan kaavassa virkistyskäyttöön varatuille alueille. Mahdollinen virkistysalueiden ja reittien toteuttaminen tulevaisuudessa edellyttää mm. kaupungin maanhankintaa, tarkempaa suunnittelua sekä luvitusta. Virkistysreitin tarkemman suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä arvioidaan, onko tarvetta päivittää alueen aikaisempia luontoselvityksiä.

E_120 Helena Hovila, Olli Lindroos, Tuula ja Timo Jutila, Tara Koivisto, Marja Honkala

Muistuttajat vastustavat Kaukajärven VT9 liittymää. Viialan alue on rauhallinen ja alueella on melko vähän läpikulkuliikennettä. Uusi liittymä toisi alueelle runsaasti uutta liikennettä ja melua. Rauhallisen omakotialueen luonne muuttuisi liittymän myötä täysin toisenlaiseksi. Liikennemelun lisääntyminen alentaa kiinteistöjen arvoa. Puisto ja taimien kasvatusalue ovat virkistysaluetta, jotka muuttuisivat liikennealueeksi.

Muutos hankaloittaisi alueen käyttöä kävelyyn ja pyöräilyyn. Tällä hetkellä alueella on helppo liikkua Kaukajärven suuntaan. Alueen maankäyttöä on tehostettu ja pyritty luomaan viihtyisäksi monille pientaloasukkaille. Alue on vireä, rakennuksia kunnostetaan ja ympäristöstä pidetään huolta. Uusi liittymä vähentäisi Juvankadun liikennettä, mutta siirtäisi sen Viialan omakotialueen laidalle, joten tässä siirretään melua ja vilkasta liikennettä alueelta toiselle. Ramppi tulee olemaan niin korkealla, että se haittaa asumisviihtyisyyttä.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_121 Jari-Pekka Tamminen

Muistuttaja kiittää kaupunkia mahdollisuudesta jättää muistutus loma-aikojen ulkopuolella sekä Suolijärven ja Lahdesjärven ylittävien siltojen poistamisesta kaavaehdotuksesta.

Merkitään tiedoksi.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Hervantajärven asuinalueesta on luovuttava liito-oravaselvityksen pohjalta. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaamiseksi alueelle ei voida sijoittaa uutta 3000 asukkaan lähiötä. On luovuttava myös raitiotien päätepyrkästä. Nykyisten asukkaiden virkistytymismahdollisuudet heikkenevät, eikä Hervannan palvelurakenne tarjoa mahdollisuutta asukasmäärän lisäykselle. Hervantajärven koillisranta on osoitettava suojelualueeksi rakentamatta jätettävän metsäalueen kanssa.

Tohtorinpuiston viherkaista on kapeudessaan riittämätön. Aluetta on levennettävä ja ulotettava se Ramppi-puiston puolelle ihmisten virkistystarpeiden ja liito-oravaviirien säilymisen takaamiseksi. Ruskonkehän pyörätie on siirrettävä Tohtorinpuiston kohdalla Ruskontien eteläpuolelle. Yleiskaavassa aluekeskusten sisälle tarvitaan yleiskaavatasoisia viheralueita. Esimerkiksi Ahvenisjärven ympärille tarvitaan rakentamisesta vapaa viheralue, jotta järven tila ei huononnu entisestään. Maininta kartalla 4 ei ole riittävä ele Ahvenisjärven suojelemiseksi.

Ohjeelliset virkistysyhteydet Tohtorinpuistossa ja Hervantajärvellä ovat ristiriidassa esitettyjen suunnitelmien kanssa. Yhteys katkeaa raitiotien rakentamisen vuoksi, eikä sitä voida toteuttaa ellei raitiotien linjausta muuteta. Yhteys Hermiasta Hervantajärvelle ei ole mahdollista hyväksytyn Hervantajärven asemakaavan mukaan. Ruskonkehän alittavasta kevyen liikenteen väylästä on luovuttu liito-oravaesiintymän vuoksi.

Kartassa 4 on esitetty lämpökeskus, joka sijoittuu Pilkkakuusenharjun luonnonsuojelualueen lähistölle. Lämpökeskus on asemakaavoitettu. Sijainti on huono ja yleiskaavassa voidaan osoittaa parempi paikka, jotta voidaan laatia uusi asemakaava.

Särkijärven/Lahdesjärven koillisranta, Selkämäen vieressä oleva ja Kaukajärven pohjoisrannalla olevat asumisen ja virkistyssekoittuneet alueet on poistettava yleiskaavasta. Alueet ovat merkittäviä luonnon- ja virkistysarvoiltaan ja niiden sijainti ekologisten ja virkistyskäytön yhteyksien kannalta on merkittävä. Kaavamääräys ei ohjaa riittävän tarkasti alueiden suunnittelua MRL:n mukaisesti.

Suojelualueet ja pyöräily on merkitty kartalle samalla vaaleansinisellä värillä. Sekaantuminen on mahdollista ja värimerkintöjä on muutettava sen välttämiseksi.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Hervantajärven osayleiskaava tuli voimaan kaupungin hallituksen kuulutuksella 14.4.2014. Aluevarauksen osalta kantakaupungin yleiskaava toteaa aiemmin tehdyn kaavatöiden ja sisällyttää sen taajamarakenteeseen asu- misen alueena.

Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti. Lähivirkistysalueiden osalta yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa näitä alueita rakentamiskäyttöön. Yleiskaavassa on määritelty pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkko, jossa yhteydet on esitetty yhteystarvetasoisina. Kyseinen Ruskonkehän yhteys on osa Kangasala-Hervanta-Lempäälä-reittiä, jonka tarkkaan linjaukseen ei yleiskaavassa oteta kantaa.

Yleiskaavan virkistysyhteydet ovat keskuspuistoverkoston yhdistäviä virkistysyhteyksiä tai lähivirkistysalueiden sarjoja. Yhteyden luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen. Tarkemmassa suunnittelussa ratkaistaan reitin tarve, tarkempi sijoittuminen ja luonne.

Alueella ei ole puustoa ja sitä on käytetty viime aikoina mm. työmaa-aikaisena maa-ainesvarastona. Alueen asemakaavassa (2009) luontoarvot on huomioitu, joten asemakaavamerkintää ei yleiskaavan yhteydessä ole tarpeen kyseenalaistaa.

Yleiskaavan pohjalta voidaan tutkia alueen mahdollista täydennysrakentamista. Yleiskaava edellyttää kuitenkin, että alueita kehitetään niiden virkistyskäytön ja ekologisen merkityksen lähtökohdista. Alueille voidaan sijoittaa täydentävää asuntorakentamista sen laajuusena, mikä todetaan tarkemmassa suunnittelussa rakentamiseen soveltuvaksi.

Kaavakarttoja ei ole tarpeen tarkistaa muistutuksessa esitetyltä osuudelta. Asioiden erilaisuuden vuoksi sekaantumisen vaara on hyvin vähäinen.

E_122 Pentti Rantala

Yleiskaavaehdotus vastaa varsin hyvin niitä tavoitteita, joita (golfkenttä)alueen kehittämiseksi voidaan asettaa. Asuinalueen kaavoittaminen kenttäalueelle Teiskontien varteen ja kentän siirtäminen, säilyttäen 18 väyläinen täysimittainen golfkenttä sopii myös yhdistyksemme tulevaisuuden visioon.

Kauppi-Niihaman alueen kaupunkipuisto vaatii jatkosuunnittelua. Haluaisimme olla mukana kehittämässä aluetta yhdessä muiden alueen toimijoiden ja kaupungin kanssa. Yleiskaavan valmistuttua työ jatkuu asemakaavoituksella. Toivomme, että Tammer-Golf ry otetaan osapuolena mukaan tähän työhön.

Merkittään tiedoksi.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Suunnitelma-asiakirjoissa esitetyissä hulevesitiedoissa on pieniä virheitä, johtuen lähinnä kentän alueella tehdyistä ojituksista. Kenttää kehitettäessä ja muutettaessa kentän aluetta olisi tulevaisuudessa mahdollista käyttää myös paremmin hulevesien pidättämisessä ja säätelyssä. Toivomme, että voimme osallistua mahdolliseen jatkoselvittelyyn tältä osin.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kaavakartalla 4 on esitetty valuma-alueet ja niitä koskevat määräykset. Tarkempia hulevesiselvityksiä ja -suunnitelmia laaditaan asemakaavoituksen ja muiden hankkeiden yhteydessä.

E_123 Kristina Saarinen

Vastustan ainakin vaihtoehtoja 1 ja 2. Perusteluna, että järjestelyt rikkovat perinteisen lähivirkistys- ja leikki-alueen Kalle Päätalon puiston. Alueella olevaa kenttää käyttävät urheiluseurat säännöllisesti lapsien ja nuorten joukkueiden harjoitteluun. Viialan Omakotiyhdistys järjestää alueen lapsille urheilutapahtumia alueella sekä asukkailla yhteisiä tapaamisia. Perheiden käytössä leikkikenttä (juuri saneerattu) sekä peli-/luistelukenttä ovat nähdäkseni arvostettuja. Pidän tärkeänä säilyttää tämä virkistysalue alueemme asukkaiden käytössä. Melu- sekä näkömähaitat olisivat myös ilmeiset.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_124 As. Oy Tampereen Vilusenkaarre hallituksen puheenjohtaja Markku Liukkonen

Mikäli eritasoliittymä Viialan asuinalueen kohdalla toteutuisi, olisi siitä enemmän haittaa kuin hyötyä. Eritasoliittymä tulisi heikentämään todella paljon asuinalueemme turvallisuutta ja myös viihtyvyyttä. Kapealla Vasaratiellä, jota koululaiset käyttävät päivittäin säällä kuin säällä, liikenne lisääntyisi huomattavasti. Tämä tekisi kadusta entistään turvattomamman.

Katso vastine muistutukseen E_106

Eritasoliittymän toteutuessa melu tulisi lisääntymään nykyisestä, joka on nyt meluvallin ansiosta melkein siedettävällä tasolla. Minkäänlaisilla melusteilla liikenteen melua ei saada nykyiselle tasolle. Eritasoliittymä tuhoaisi myös Päätalon puiston. Mielestämme puisto pitää säilyttää suuren kirjailijamme Kalle Päätalon muistona. Kaksi kilometrin välein olemassa olevaa liittymää (Hervanta ja Kaukajärvi) on riittävästi tällä alueella, joten mielestämme kyseistä liittymää ei pidä rakentaa.

E_125 Jarno Laitila, Reino Tuominen, Matti Mäntylä, Raimo Mäkelä, Aune ja Jukka Lahtinen, Jani Lahtinen, Eija Honkasalo

Osoittamalla Kaukajärven etelärannan Vehmaantien rekisteritilat loma-asuntoalueeksi yleiskaavaehdotus vahvistaa perustellusti alueen 80 vuotta jatkuneen maankäytön loma-asuntokäytössä.

Merkittään tiedoksi.

Muistuttajat esittävät kaavamerkintään tai sen ohjeeseen tarkennuksia rakennusoikeuden toteuttamisesta useampaan rakennukseen ja etäisyydestä rantaviivaan. Asiaa perustellaan ko. rekisteritilojen erityispiirteillä, mm. pienet kapeat tilat, jyrkkä ja louhikkoinen rinne ja alueen kulttuurihistoria.

Yleiskaavaehdotuksen ratkaisu ei estä käyttämästä rakennusoikeutta useassa eri rakennuksessa. Rakennusjärjestyksestä poikkeamisesta keskustellaan tapauskohtaisesti rakennusvalvonnan kanssa. Yleiskaavassa ei ole tarkoituksenmukaista antaa yksityiskohtaisia rakentamista koskevia ohjeita.

Muistuttajat esittävät, että pitkän vuokraushistorian (80 vuotta) omaavien tilojen vuokraoikeuden haltijoille annetaan etuosto-oikeus ko. tiloihin kohtuullisella myyntihinnalla tai mahdollisuus vuokrasopimuksien uudistamiseen vähintään 30 vuoden vuokra-ajalla ja kohtuullisella vuokratasolla.

Kantakaupungissa on enää harvoin saatavilla lomarakennuspaikkoja, mistä syystä vuokrasopimusten irtisanominen ja rakennuspaikkojen ensisijainen myyminen on kaikkia kuntalaisia tasapuolisesti kohteleva ratkaisu. Yleiskaavassa ei ratkaista maanomistusta. Yleiskaavaa varten laaditussa rantoja koskevassa selvityksessä on esitetty periaatteellinen tavoite alueen maanomistustilanteen ratkaisemiseksi.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_126 Anu ja Jussi Nyman

Tampereen itäiselle kehätielle Hallilan ja Kaukajärven välille on esitetty uuden eritasoliittymän toteuttamista. Tarkastelussa on todettu, että arvioitu liikennemäärä ei tule lisääntymään vuoteen 2040 mennessä, joten liittymän toteuttamista ei voida sillä perustella. Eritasoliittymän rakentaminen on tarpeetonta ja lisäksi saadut hyödyt verrattuna aiheutuviin haittoihin ovat erittäin pienet. Tarkastelussa ei ole otettu huomioon vaikutuksia Viialan alueen liikennemäärien kasvuun. Vasaratie ei kestä lisääntyvää liikennemäärää asutuksen, kevyen liikenteen ja risteävien teiden sekä kiinteistöliittymien huonon näkyvyyden vuoksi. Vasaratien leventäminen ja liikenneturvallisuuden parantaminen on mahdotonta, koska tien varrella on kiinteistöjä. Liikennemäärän ohjaaminen Vasaratielle vaikuttaisi myös Vasaratien ja Turtolankadun risteykseen sekä lisääntyneeseen liikennemäärään Turtolankadulla Lukonmäen suuntaan. Eritasoliittymän toteuttaminen tuhoaisi alueen ainoan ja juuri kunnostetun leikki- ja liikuntapaikan (Kalle Pääntalon puisto), joka on alueen asukkaiden kovassa käytössä sekä kesäisin myös liikuntaseurojen käytössä. Tarkastelussa ei ole arvioitu eritasoliittymän toteuttamisen aiheuttamaa meluhaittaa.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_127 Riitta ja Tero Jussila, Tarja Tulijoki, Simo Terho

Viialan kaupunginosaan ei tule rakentaa eritasoliittymää. Perustelut: 1) eritasoliittymä tulisi virkistysalueelle, jolla on lasten leikkipuisto sekä jalkapallo-/jääkiekkokenttä. 2) haitalliset terveysvaikutukset lisääntyvät haitallisten pienhiukkasten ja muiden pakokaasujen mukana leviävien haitta-aineiden myötä. 3) meluhaitta kasvaisi. Meluhaitat ovat jo nyt merkittävät sekä ulkona että sisällä. Vanhoissa taloissa äänieristys ei ole nykystandardien mukainen. Melu lisää henkistä rasitusta. 4) omakotialueelle ei ole turvallista ohjata liikennettä ohi-tustieltä, Viialassa on 40 km nopeusrajoitus. Vaikka liikenne ohjattaisiinkin Santaharjuntielle, osa autoilijoista oikaisisi kuitenkin Vasaratien kautta.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_128 Janne Wahlroos

Tesoman junaseisakkeen rakentaminen on aikataulutettava niin, että vuoteen 2019 mennessä infra on valmis. Ilman infraa ei junien pysähdyksiä voi alkaa askel kerrallaan suunnitella. Kustannuksiltaan seisakkeen hinta on luokkaa 5 % Näsikallion eritasoliittymän alustavista kustannusarvioista ja hyöty-kustannus -suhde todennäköisesti samaa luokkaa ellei parempi?

Mediapoliikseen Tohlopinrantaan tulisi tehdä varaus seisakkeelle, jolloin uutta aluetta suunniteltaessa ei lopullisesti estetä mahdollista toteutusta.

Seisakevarauksien teko myös Santalahteen ja Tampellaan ei maksa mitään, mutta tekemättä jättäminen estää tulevaisuudessa valinnan vapauden, vetovoiman kasvu vähenee ja liikennejärjestelyt jäävät pääosin autoilun kasvun varaan.

Itäsuunta Jankaan, Vatialaan ja Ruutanaan on otettava laajemmin huomioon. Rata siellä suunnassa on jo nyt kaksiraiteinen eikä kapasiteettiongelmia ole. Laadukasta ratainfraa ei pidä jättää hyödyntämättä. Vaikka valtion tahot ovat osallisia vielä tällä hetkellä lähijunaliikenteen avaamiseen, niin aloite täytyy tulla Tampereen kaupungilta, naapurikunnilta ja Tampereen kaupunkiseudulta. Realistinen nopea aikataulu Tesoman seisakkeelle ja seisakevaraukset kaavaan ovat selvä viesti valtiollekin, että puheet ovat muuttuneet teoiksi. Lähijunaliikenteellä on merkittävä rooli myös matkaketuissa. Autolla pääsee monessa paikassa ruuhkitta seisakkeelle, josta junalla autoa nopeammin kaupunkiin. Pyörällä puolestaan pääsee junaan sisään, jolloin ekologinen ja katutilaa säästävä pyörä on lähijunan jatke monilemmisissä päissä matkaa. Raitiotiehen lähijuna kytkeytyy sujuvasti Tampereen rautatieasemalla ja mahdollisesti myös Vuohenojalla ja Santalahdessa. Yhdessä raitiotie, liityntäpysäköintipaikat ja lähijuna ovat Pirkkanmaan yhteinen raideverkko, joka palvelee laajalti useita tahoja läpi maakunnan.

Tampereen seudulla lähijunaliikenteellä tunnustetaan kaksi erilaista roolia, seudullinen lähijunaliikenne sekä tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne. Seudullinen lähiliikenne palvelee työssäkäyntialueen kaupungeista keskuskaupungin ydinkeskustaan suuntautuvaa pendelöintiä. Seudullisen lähiliikenteen vuorotarjonta on vähintään kerran tunnissa, ruuhka-aikaan tiheämpi. Sen sijaan tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne voi toimia joukkoliikenteen runkona. Kaupunkimaisessa tiheässä liikenteessä tarjonta edellyttää lähiliikennettä tukevaa maankäyttöä ja sen kehittämistä.

Liikenneviraston vuonna 2015 julkaisemaan Rautateiden tulevaisuuden henkilöliikenneselvityksen mukaan "kaupunkimaisen lähiliikenteen tulee kulkea tiiviin asutuksen keskeltä kaupungin keskustaan. Lähiliikenteen runkoyhteyksiä täydentää kattava syöttöliikennejärjestelmä. Liikenne on nopeaa ja täsmällistä, vuoroväli on tiheä (ruuhkassa enintään 10 minuuttia). Kaupunkimainen lähiliikenne on kiinteä osa seudun joukkoliikennejärjestelmää." Selvityksessä todetaan Tampereen seudusta seuraavaa: "Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaluonnoksessa 2040 on esitetty lähijunaliikenteen kehittämistä Lempäälän ja Nokian suuntiin. Tämä tarkoittaa Nokian suunnassa varautumista vuoteen 2040 mennessä uusien Tesoman ja Harjuniityn asemien toteuttamiseen ja Nokian aseman kehittämiseen. Lempäälän suunnassa varaudutaan uusien Rantaperkiön, Lakalaivan ja Sääksjärven asemien toteuttamiseen ja Lempäälän aseman kehittämiseen."

Seudullisen ja tiheän kaupunkimaisen lähijunaliikenteen välillä on ero. Tämän eron vuoksi joukkoliikenteen näkökulmasta useiden Tampereen kaupungin asuinalueiden joukkoliikennematkaisu ei voi perustua vuorotarjonnaltaan harvaan seudulliseen lähijunaliikenteeseen. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteen mukainen joukkoliikenne nähdään pääosin hoidettavan muilla kuvuvälineillä. Tätä täydentävä mahdollisuus on seudullinen lähijunaliikenne ja sen kehittäminen Tampereella Tesoman sekä Rantaperkiö/Lakalaivan asemien kautta. Pidämme yleiskaavassa esitettyjä asemia toistaiseksi riittävinä. Kaavamerkintänä lähijunapysäkillä kuvataan yleiskaavassa asemanseutua, jota kehitetään monipuolisena asumisen ja palveluiden alueena. Merkintä ei ota kantaa lähijunaliikenteen toteutukseen tai rooliin joukkoliikennejärjestelmässä. Yleiskaavassa kuvataan seudullisen lähijunaliikenteen pysäkit vuoteen 2040 mennessä. Yleiskaava tullaan jatkossa päivittämään useammin. Kaupunkimaisen tiheän lähijunaliikenteen toteutusmahdollisuuksien täsmentyessä voidaan seuraavissa yleiskaavoissa myös tämän kaltaisten lähijuna-asemien merkintöjä lisätä yleiskaavaan.

E_129 Elina Kantola

Särkijärven itäisessä päädyssä olevien tilojen 837-581-2-46 ja 2-52 osalta on mainittu, että tilalle on osoitettu rakennuspaikka, mutta toisaalta, että alueelle ei saa muodostaa uusia rakennuspaikkoja. Tontille 837-581-2-52 on haettu aiemmin rakennuslupaa, mutta se kumottiin kaavassa olevan ra-merkinnän vuoksi.

Tilalla 2-46 on nykyinen loma-asunto, joten se on kaavassa osoitettu lomarakennuspaikaksi. Tilalla 2-52 ei ole rakennuksia, joten siitä ei voida muodostaa uutta rakennuspaikkaa. Yleiskaavan rakennuspaikoiksi osoitetut kiinteistöt on luetteloitu kaavaselostuksen liitteessä nro 5.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Särkijärven itäpään maankäyttöselvityksessä on mainittu, että myös Lukonlahden itä/kaakkoispuolella saat-
taa olla jonkin verran sopivaa rakentamisaluetta, mutta
alueella tulisi huomioida arvokkaan luontokohteen ja
ekologisen yhteyden säilyminen. Samassa selvityksessä
mainitaan, ettei tilan 2-52 alueella tai edes välittömässä
läheisyydessä sijaitse arvokkaita luontokohteita. Näin
ollen pyydämme tarkentamaan kaavaa siten, että tilalle
2-52 osoitetaan ilmoituksenne mukaisesti loma-asunto-
rakentamiseen soveltuva rakennuspaikka ja rakennus-
oikeus. Loma-asunto ei tuo lisää tiestön tai kunnallis-
tekniikan rakentamista eikä tuo muutosta alueen virkis-
tysreitiverkostoon. Koska tontilla ei ole omaa rantaa, on
mahdollisten jäte- ja hulevesien valuminen Särkijärveen
erittäin epätodennäköistä.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Rakentamisen mahdollisuus yleiskaavan ranta-alueilla
ei muodostu sillä perusteella, että luonnonympäristö ei
aiheuta rajoitteita. Ranta-alueille yleiskaavassa osoite-
tut rakennuspaikat on jo lomarakennuskäytössä olevia
tiloja. Yleiskaavan mukaisesti ranta-alueille ei muodos-
teta uusia rakennuspaikkoja.

E_130 Härmälän Omakotiyhdistys ry

Härmälän Suomen parhaana palkittu leirintäalue on pää-
osin säilytettävä. Nuolialantien ja leirintäalueen välinen
entisen huvilarannikon istutettu jalokuusimetsä pommi-
suojineen on säilytettävä metsänä ja kulttuuri- sekä so-
tahistorialliset pommisuojat suojeltava kaavalla. Samas-
sa metsässä on nähtävillä kansalaissodan 1918 aikaisia
sotavarusteluita ja juoksuautoja.

Yleiskaavassa on esitetty uusi sijainti leirintäalueelle mi-
käli Härmälän nykyinen leirintäalueen kohtaa kehitetään
osin asumisen alueena. Varaus leirintäalueelle Alasjärven
rantaan on tehty jo v. 2008 hyväksytyssä Kauppi-Niiha-
man osayleiskaavassa.

Härmälän leirintä-alueen kehittäminen muuhun maan-
käyttöön edellyttää luonto- ja virkistyskäyttöarvojen
mutta myös kulttuuriperinnön huomioimista. Yleiskaa-
van sekoittuneen maankäytön aluevaraus (kartta 1) sekä
maiseman ja kaupunkikuvan kannalta arvotettu alue-
merkintä (kartta 3) varmistavat nykyisten lähtökohtien
huomioimisen alueen tarkemmassa suunnittelussa.

Leirintäalueen ja Talvitien väliselle alueelle voidaan kaa-
voittaa jonkin verran asuinrakennuksia.

Alue on osoitettu pääosin keskuspuistoverkostoksi, joka
jatkuu Rantaperkiön kautta Hatanpäälle.

Lakalaivan palvelukeskus ei palvele Härmälän ja Ranta-
perkiön asukkaita huonon sijaintinsa vuoksi, luontevat ja
suorat yhteydet sekä käytännössä joukkoliikennetyhtey-
s-kin puuttuvat. Alueen pääasiointisuunta on joko Tampe-
reen keskustaan tai Pirkkalaan päin.

Lakalaivan aluekeskusta kehitetään henkilöliikenteen
asemaan kytkeytyvä työpaikkojen ja palvelujen aluee-
na. Asukkaiden tarvitsemia lähipalveluja sijoittuu eri
puolille myös asumisen alueille. Härmälään on yleiskaa-
vassa osoitettu myös paikalliskeskus -kohdemerkintä.
Koska osa palveluista sijoittuu Lakalaivaan ja alueelle
tavoitellaan merkittävää työpaikkojen keskittymää, kau-
punginosien välisiä liikenteellisiä yhteyksiä tulee paran-
taa.

E_131 Jaakko Korkala

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT
9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Hank-
keen toteutuksessa parhaiten toimisi vaihtoehto 3, jossa
Kalle Pääntalon puisto säilyisi koskemattomana. Vaihtoehtoisissa 1 ja 2 Viialan alueen viihtyisyyden kannalta
tärkeä leikki- ja urheilukenttä tulisi korvata toisaalle si-
joitettavalla puistolla, mikä olisi tilantarpeen ja kustan-
nusten näkökulmasta hankalaa toteuttaa.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_132 Asunto Oy Vilusenhoivi

"Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Viialan alue on lapsiperheiden suosiossa ja sen virkistysalueita on kohennettu viime aikoina. Liikenneturvallisuutta heikentävä liikennemäärien lisääminen ja vähäisten viheralueiden poistaminen olisivat ristiriidassa tämän kehityksen kanssa. Liikenteen melu ja tärinä heikentävät jo nykyisellään alueen asumisviihtyisyyttä. Lähialueella on olemassa olevia liittymiä eri kulkusuuntiin (Messukylään, Kaukajärvelle, Kangasalle, Tampereen keskustaan ja Hervantaan). Ketkä tienkäyttäjät tarvitsevat uutta eritasoliittymää? Kuka on tehnyt esityksen uudesta liittymästä?"

Katso vastine muistutukseen E_106

E_133 Jouko Rytönen

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Tehty liittymätarkastelu osoittaa, ettei uudelle liittymälle ole liikenteellistä tarvetta. Lisäksi tarkastelussa ei ole riittävästi tutkittu lisääntyvän läpiajoliikenteen aiheuttamia haittavaikutuksia, kuten melua.

Katso vastine muistutukseen E_106

Ainoa peruste uudelle eritasoliittymälle olisi Kaukajärven keskustan maankäytön kehittäminen. Sen sijaan maankäytön tehostaminen pitäisi pääsääntöisesti kohdistaa raitiotien lähialueille, jolloin tehdyt investoinnit tukisivat toisiaan.

Yleiskaavan pyrkimyksenä on tiiviin ja monipuolisen maankäytön kehittäminen kantakaupungin keskusta-alueilla, mukaan lukien Kaukajärven paikallistasoinen keskus. Raitiotien lähialueiden ja keskustan tiivistämispyrkimykset tukevat toisiaan, sillä keskukset sijoittuvat kaupunkirakenteen hyvin saavutettavalle vyöhykkeelle (ns. Kasvun vyöhyke), jota raitiotie palvelee joko suoraan tai tehokkaasti liityntäliikenteen avulla. Bussiliikenteen yhteydet Kaukajärven suunnasta lähimmälle Turtolan raitiotiepysäkillä edellyttävät kehittämistä, jotta ne palvelisivat myös raitiotien syöttöliikennettä. Tätä tarkoitusta varten on yleiskaavassa osoitettu Turtolaan joukkoliikenteen vaihtopysäkki. Lisäksi yleiskaavatyön yhteydessä on tutkittu alueen joukkoliikennejärjestelyjen parantamista osana laajempaa maankäytön uudistusta (Turtolan liikenne- ja maankäyttötarkastelu 2017).

E_134 Vasaratie 47-49:n asukastoimikunta

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Tehty liittymätarkastelu osoittaa, ettei uudelle liittymälle ole liikenteellistä tarvetta. Lisäksi tarkastelussa ei ole riittävästi huomioitu liittymän rakentamisesta Viialan kaupunginosalle aiheutuvia haittoja, kuten lisääntyvää läpiajoliikennettä, melusuojausten vaatimaa tilaa tai virkistysalueiden menetystä. Läpiajoliikenteellä olisi heikentävä vaikutus erityisesti alueen kapeiden katujen liikenneturvallisuuteen.

Katso vastine muistutukseen E_106

Uutta eritasoliittymää perustellaan Juvankadun liikennemäärien vähentämisellä. Juvankadun ongelmana eivät kuitenkaan ole liikennemäärät vaan huonosti suunniteltu tieympäristö. Liikenteen sujuvuutta Juvankadulla voidaan parantaa muun muassa korvaamalla Santaharjuntien/Keskisenkadun risteys kiertoliittymällä, rakentamalla Kaukajärven koulun kohdalle kevyen liikenteen alitai ylikulku, nostamalla kadun nopeusrajoitus 50 km/h:iin sekä tutkimalla kadun jatkamista nelikaistaisena pidemmälle etelään.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_135 Pohtolan omakotiyhdistys ry

Muistuttaja vaatii Miesmäen- ja Backmanipuiston merkitsemistä yleiskaavaan keskuspuistoverkoston osaksi. Maakuntakaava 2040:ssä aluetta ei ole merkitty tiivistettäväksi alueeksi ja yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomana ja varata yksityiskohtaisessa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Keskuspuistoverkoston aluevarauksen alla on rakennettuja tontteja ja toisaalta eri maankäyttöaluevarausten alla on asemakaavoitettuja puistoja ja viheralueita. Lähivirkistysalueiden osalta yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa alueita rakentamiskäyttöön.

Maakuntakaavan yleispiirteinen määräys taajamien rakentamattomista ranta-alueista on otettu huomioon yleiskaavan esitystavan tarkkuudella. Yleiskaavassa esitetään viheralueina keskuspuistoverkosto, joka yhdistää eri kaupunginosia toisiinsa. Alueiden sisäisiä pienialaisia lähipuistoja, myös rantaan rajautuvia, ei esitetä yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä on kaavaehdotukseen tarkistettu siten, että määräykseen on tehty lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

Maanomistaja on saanut alueestaan kohtuullista hyötyä erittäin tehokkaalla asemakaavalla 1981 ja on hyväksynyt puistot jätettäväksi virkistysalueiksi. Maanomistaja ei valittanut kaavoista, joten kaavoittajan ja maanomistajan välillä on ollut asiasta selvä sopimus. Pohtolalaisille luvattiin asemakaavavaiheessa 1981, että kaavassa virkistysalueet on sovittu maanomistajan kanssa jätettäväksi rakentamatta korvaukseksi tehokkaasta kaavasta.

Kantakaupungin yleiskaavan ratkaisut alueiden käyttö- ja tarkoituksista eivät pääsääntöisesti perustu maanomistustilanteeseen. Yksityisten ja kaupungin omistamia alueita on osoitettu parhaiten yhdyskuntarakennetta palvelevaan maankäyttöön riippumatta maanomistuksesta. Myöskään yleiskaavan yleispiirteisestä esitystavasta johtuen maanomistuksen huomioiminen yleiskaavan maankäyttöä koskeissa ratkaisuissa ei ole tarkoituksenmukaista. Muistutuksessa mainittujen alueiden osoittaminen yleiskaavassa keskuspuistoverkoston kuuluviksi merkitsisi erityyppisen, ei strategisen, yleiskaavan laatimista, mikä ei ole ollut kaavatyön tavoitteena.

Yleiskaava-aineistossa mainitaan edelleen käytettävän ohjeena 1980-1990 lukujen pientaloalueselvityksiä. Myös Pohtolasta on tilattu selvitys 1992. Siinä sanotaan: "Backmanin- ja Miesmäenpuistot olisi lunastettava ja kunnostettava ulkoilua ja vapaa-ajan käyttöä varten ja erityisesti keskeisen rivitaloalueen asukkaat kaipaavat "henkireikää" ja yhteyttä rantaan." Kaupunki on vedonnut muissa kaavoissa Badermanin alueraporttiin, joten se tulisi myös tässä yleiskaavassa huomioida ja merkitä alueet yleiseksi virkistysalueeksi.

Yleiskaavaa laadittaessa on hyödynnetty eri teemoista ja alueilta laadittuja selvitysaineistoja. Vuosikymmeniä vanhojen selvitysten inventointitiedot, johtopäätökset ja suositukset ovat osin vanhentuneita mutta aineistoja on hyödynnetty yleiskaavatyössä lähtötietoaineistona.

Yleiskaavan yleispiirteisestä esitystavasta johtuen yksityiskohtaisia alueita koskevia ratkaisuja voidaan tehdä paremmin asemakaavoituksen yhteydessä. Kantakaupungin yleiskaavan alueesta noin 80 % on asemakaavoitettu, myös muistutuksessa mainitut alueet. Alueiden käyttötarkoitus on yleiskaavassa Asumisen alue, jolle sijoittuu myös asumista palvelevia toimintoja, myös virkistysalueita. Muistutuksessa mainittujen alueiden yksityiskohtainen ratkaiseminen yleiskaavassa ei palvele yleiskaavan tavoitetta strategisena yleiskaavana. Vireillä olevan asemakaavatyön prosessin aikana alueelle kaavoitettavat yleiset alueet (virkistysalueet) siirtyvät kaupungin omistukseen.

Alueella on kiinteä muinaisjäänös joka suoja-alueineen kattaa suuren osan Miesmäenpuiston länsiosasta ja estää alueen rakentamisen.

Alueella oleva muinaisjäänös on esitetty yleiskaavakartalla "3 Kulttuuriperintö" ja se otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Tampereen kaupungin teettämässä liito-oravaselvityksessä 2016 alue todetaan erittäin soveltuvaksi liito-oravan elinympäristöksi ja mahdollisia liito-oravan kulureittejä kulkee selvityksen mukaan alueen läpi. Luontodirektiivi 4(a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Alueelle on merkitty ekologinen yhteys Siivikkalaan. Ekologisen yhteyden minimileveydeksi on kirjallisuudessa mainittu 300 m. Puistot kokonaisuudessaan muodostavat kapeamman yhteyden, joten ne on jätettävä rakentamatta, koska alue on osa liito-oravien elinympäristöä. Liito-oravan biologia ja indikaattori arvo on otettava huomioon.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Vuoden 2016 koko kantakaupungin liito-oravaselvityksessä havaittiin ensimmäistä kertaa liito-oravia Lentävänniemeessä, vaikka aluetta on vuosien varrella tutkittu kaavoituksen yhteydessä useina vuosina. Tämä johtunee alueen eristyneisyydestä sekä siitä, että Ylöjärven puolella rajaa liito-oravan esiintyminen on harvinaista (sähköpostitieto Ylöjärven kunnalta maaliskuussa 2017). Ylöjärveltä saadun tiedon mukaan liito-oravahavaintoja ei juuri ole Siivikkalasta vuoden 2008 havaintojen jälkeen. Havaintoja ei myöskään ole Teivaalasta useisiin vuosiin, vaikka siellä hyvää, potentiaalista metsää onkin. Ylöjärven puolelta saadut tiedot eivät siis anna lisävalaistusta siihen, mistä liito-orava on kulkenut Lentävänniemeeseen. Tässä mielessä Miesmäen- ja Backmanninpuistoa ei voi sanoa selväksi liito-oravan kulkuyhteyksiksi, kulku Lentävänniemeeseen on yhä arvioiden varassa. Yleiskaavassa alueelle on osoitettu ohjeellinen ekologinen yhteys mm. liito-oravan kulkua silmällä pitäen.

Muistutuksessa mainituilta alueilla ei ole selvitysten perusteella löydetty luonnonsuojelulain nojalla suojeltavia lajeja. Kohteilta ei ole havaintoa liito-oravasta, joten ne eivät ole osa liito-oravan elinympäristöä. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentämis- ja hävittämiskielto koskee lain mukaan vain olemassa olevia, todettuja paikkoja, ei siis potentiaalisia sellaisia.

Yleiskaavan ohjeellisella ekologisella yhteydellä on osoitettu alueet, joilla on merkitystä eliölajien liikkumiselle ja luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan arvokkaat luontokohteet ja varmistetaan, että ekologinen yhteys säilyy mahdollisimman leveänä, puustoisena ja luonnon olosuhteiltaan monipuolisena. Kaupunkialueella liito-oravan on havaittu käyttävän kulkemiseensa kapeita, jopa yhden puun levyisiä puustokäytäviä, pihapuita, ja todella nuortakin puustoa. Asutusalueilla liito-orava on sopeutunut moninaisesti elinympäristöihin ja kulkuyhteyksiin. Oletetut yhteydet Ylöjärveltä Lentävänniemeeseen hoitunevat asuinalueiden kapeita puustokäytäviä, pihapuiden ja rantapuuston kautta. Miesmäen- ja Backmanninpuistojen kohdalla yhteyden tarkka sijainti määritellään asemakaavassa.

Alueen jättimäiset puut ovat kaupunkioiloissa ainutlaatuisia. Alueen puustoa ei voi verrata Pohtolanpuiston soistuneessa metsässä oleviin ränsistyneisiin kuoleviin koivuihin ja pajupensaikkoon. Virkistysalueiden monimuotoisuuden kannalta tärkeää olisi vanhojen puiden täydellinen suojeleminen. Merkittävät ympäristölliset arvioinnit ja maankäyttöratkaisut tulee tehdä yleispiirteisissä kaavoissa, jolloin se toteutuu asemakaavatason suunnittelussa.

Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohjolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmanninpuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnoilla tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus paranee. Yleiskaavassa suojelualueiksi on osoitettu vain luonnonsuojeluohjelman mukaiset kohteet. Alueen vireillä olevassa asemakaavassa arvioidaan mm. virkistysalueiden riittävyyttä ja laatua sekä ratkaistaan luonto- ja virkistysarvojen säilyttämisen yksityiskohdat ja ympäristöhaittojen huomioiminen.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

MRL 15:n yleisenä tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen siten, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle. Suunnittelun tavoitteena on:

- turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja sosiaalisesti toimivan asuinympäristön luominen
 - rakennetun ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen säilyminen
 - luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen
 - ympäristönsuojelu ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen
- MRL 39§:n yleiskaavan sisältövaatimuksissa on em. lisäksi
- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Edellä olevat tavoitteet eivät täyty jos Pohtolan ainoa isompi metsäinen alue kaavoitetaan osittainkin asuinkäyttöön.

Kaupungin vastineessa luonnoksen mielipiteeseen 152 on ilmoitettu Pohtolassa olevan puistoja noin 100 m²/asukas. Tämä ei voi pitää paikkaansa, koska kaupungilta saadussa luettelossa (11.11.2003, muistutuksen liitteessä) määrä on 85 m²/asukas. Alueen asukasmäärä on lisääntynyt tänä aikana ja vastaavasti viheralueet ovat pienentyneet. Luoteisella suuralueella viheralueita on 121 m²/asukas, joten Pohtola on kaukana perässä. Alueelta on pitkä matka suuremmille virkistysalueille.

Alueella ei ole asuntorakentamisen tarvetta, sillä läheiseltä Niemenrannan alueelta löytyy riittävästi asuntoja ja kaavoitus on alkamassa myös Hiedanrannassa.

Mielipiteen 152 vastineessa sanotaan "Siivikkalaan osoitetun uuden ja nykyisen maankäytön synnyttämä liikenne ohjataan Ilmarijärventien kautta Teivon liittymään." Onko tarkoitus sulkea Pohtosillan yli tuleva liikenne ja myöskin Teivaalantien liikenne, jolloin Siivikkalan asukkaat joutuvat kiertämään Teivon liittymän kautta tullessaan Lielahden ostoksille? Vapaaehtoisesti tämä ei varmaankaan onnistu.

Yleiskaavassa olisi järkevää osoittaa korvaava yhteys Lielahden pääkadun, Turvesuonkadun, kautta, jolloin kauppoihin tulijat käyttäisivät tätä reittiä. Asia on ajankohtainen, koska muu kaavoitus saattaa sulkea tämän reittimahdollisuuden.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohtolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmanipuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnöillä tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus parane. Alueen viireillä olevassa asemakaavassa arvioidaan mm. virkistysalueiden riittävyyttä ja laatua sekä ratkaistaan luonto- ja virkistysarvojen säilyttämisen yksityiskohdat ja ympäristöhaittojen huomioiminen.

Keskustaa lukuun ottamatta Pohtolassa ja luoteisella suuralueella on vähiten viheralueita asukasta kohden. Tämä johtuu siitä, että luoteinen suuralue on tiiviisti rakennettu ja laajoja viheraluekokonaisuuksia on vähän. Alue on kuitenkin vehreä pientalovaltaisuutensa ja monien pihojen, puutarhojen ja rantojen läheisyyden ansiosta. Laskelmat viheralueiden määrästä asukasta kohden vaihtelevat vuosittain eikä niitä voi täysin verrata. Sekä asukasmäärä että viheralueiden määrä vaihtelevat. Luoteisella alueella on asukasmäärä lisääntynyt viime vuosina, mutta viheralueidenkin määrä on kasvanut mm. Niemenrannan kaavoituksen myötä.

Tampereen asukasmäärä on kasvanut viime vuosien aikana noin 3000 asukkaalla vuodessa. Tampereen ja kaupunkiseutujen kiinnostavuus asuinpaikkana on toteutuneen kehityksen valossa entistä houkuttelevampaa. Tiivistymistä ja täydentymistä tapahtuu joka puolella kantakaupunkia. Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on hallita joka tapauksessa tapahtuvaa kantakaupungin tiivistymistä ja asukasmäärän kasvua nykyisten asukkaiden elinympäristöä heikentämättä.

Miesmäenpuiston kohdalla on viireillä asemakaava 8498, jossa ratkaistaan asuinalueiden virkistysalueiden määrä, tarkemmat rajaukset ja yksityiskohdat. Asemakaavointu on käynnistynyt vuonna 2012. Asemakaavan yhtenä lähtökohdana on ollut alueen osoittaminen täydennyskohteeksi yhdyskuntarakenteen eheyttämishankkeessa (EHYT). Hankkeessa etsittiin asuntorakentamiseen soveltuvia alueita olevaa kaupunkirakennetta täydentäen ja jatkaen.

Yleiskaavassa on esitetty liikenteen verkosta ne tie- ja katu yhteydet, joilla on myös muuta kuin aluetta palvelevaa sisäistä liikennettä. Tampereen tavoitteen mukaisesti ja yleiskaavassa on osoitettu, että luoteisella alueella seudullinen ajoneuvoliikenne mm. Siivikkalan suuntaan ohjataan kulkemaan KT:n 65 kautta.

Tarkoitus ei ole sulkea Pohtosiltaa eikä Teivaalantietä, mutta niille tulee todennäköisesti liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä. Ratkaisut vähentävät näiden reittien houkuttelevuutta kuljettaessa Siivikkalan suunnasta Lielahden ja ohjaavat Siivikkalan liikennettä Teivon liittymän suuntaan.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_136 Pauli Jokinen

Muistuttaja vaatii Miesmäen- ja Backmanipuiston merkittämistä yleiskaavaan keskuspuistoverkoston osaksi. Maakuntakaava 2040:ssä aluetta ei ole merkitty tiivistettäväksi alueeksi ja yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomana ja varata yksityiskohtaisessa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Keskuspuistoverkoston aluevarauksen alla on rakennettuja tontteja ja toisaalta eri maankäyttöaluevarausten alla on asemakaavoitettuja puistoja ja viheralueita. Lähivirkistysalueiden osalta yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa alueita rakentamiskäyttöön.

Maakuntakaavan yleispiirteinen määräys taajamien rakentamattomista ranta-alueista on otettu huomioon yleiskaavan esitystavan tarkkuudella. Yleiskaavassa esitetään viheralueina keskuspuistoverkosto, joka yhdistää eri kaupunginosia toisiinsa. Alueiden sisäisiä pienialaisia lähipuistoja, myös rantaan rajautuvia, ei esitetä yleiskaavassa.

Yleiskaavaehdotuksen asumisen alueiden kaavamääräystä on kaavaehdotukseen tarkistettu siten, että määräykseen on tehty lisäys alueen varaamisesta muiden toimintojen lisäksi myös virkistys- ja suojaviheralueille.

Maanomistaja on saanut alueestaan kohtuullista hyötyä erittäin tehokkaalla asemakaavalla 1981 ja on hyväksynyt puistot jätettäväksi virkistysalueiksi. Maanomistaja ei valittanut kaavoista, joten kaavoittajan ja maanomistajan välillä on ollut asiasta selvä sopimus. Pohtolalaisille luvattiin asemakaavavaiheessa 1981, että kaavassa virkistysalueet on sovittu maanomistajan kanssa jätettäväksi rakentamatta korvaukseksi tehokkaasta kaavasta.

Kantakaupungin yleiskaavan ratkaisut alueiden käyttö- ja tarkoituksista eivät pääsääntöisesti perustu maanomistustilanteeseen. Yksityisten ja kaupungin omistamia alueita on osoitettu parhaiten yhdyskuntarakennetta palvelemaan maankäyttöön riippumatta maanomistuksesta. Myöskään yleiskaavan yleispiirteisestä esitystavasta johtuen maanomistuksen huomioiminen yleiskaavan maankäyttöä koskeissa ratkaisuissa ei ole tarkoituksenmukaista. Muistutuksessa mainittujen alueiden osoittaminen yleiskaavassa keskuspuistoverkoston kuuluviksi merkitsisi erityyppisen, ei strategisen, yleiskaavan laatimista, mikä ei ole ollut kaavatyon tavoitteena.

Yleiskaava-aineistossa mainitaan edelleen käytettävän ohjeena 1980-1990 lukujen pientaloalueselvityksiä. Myös Pohtolasta on tilattu selvitys 1992. Siinä sanotaan: "Backmanin- ja Miesmäenpuistot olisi lunastettava ja kunnostettava ulkoilua ja vapaa-ajan käyttöä varten ja erityisesti keskeisen rivitaloalueen asukkaat kaipaavat "henkireikää" ja yhteyttä rantaan." Kaupunki on vedonnut muissa kaavoissa Badermanin alueraporttiin, joten se tulisi myös tässä yleiskaavassa huomioida ja merkitä alueet yleiseksi virkistysalueeksi.

Yleiskaavaa laadittaessa on hyödynnetty eri teemoista ja alueilta laadittuja selvitysaineistoja. Vuosikymmeniä vanhojen selvitysten inventointitiedot, johtopäätökset ja suositukset ovat osin vanhentuneita mutta aineistoja on hyödynnetty yleiskaavatyössä lähtötietoaineistona.

Yleiskaavan yleispiirteisestä esitystavasta johtuen yksityiskohtaisia alueita koskevia ratkaisuja voidaan tehdä paremmin asemakaavoituksen yhteydessä. Kantakaupungin yleiskaavan alueesta noin 80 % on asemakaavoitettu, myös muistutuksessa mainitut alueet. Alueiden käyttötarkoitus on yleiskaavassa Asumisen alue, jolle sijoittuu myös asumista palvelevia toimintoja, myös virkistysalueita. Muistutuksessa mainittujen alueiden yksityiskohtainen ratkaiseminen yleiskaavassa ei palvele yleiskaavan tavoitetta strategisena yleiskaavana. Vireillä olevan asemakaavatyön prosessin aikana alueelle kaavoitettavat yleiset alueet (virkistysalueet) siirtyvät kaupungin omistukseen.

Alueella on kiinteä muinaisjäänne, joka suoja-alueineen kattaa suuren osan Miesmäenpuiston länsiosasta ja estää alueen rakentamisen.

Alueella oleva muinaisjäänne on esitetty yleiskaavakartalla "3 Kulttuuriperintö" ja se otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Miesmäen- ja Backmaninpuistojen kautta kulkee selvästi liito-oravien kulkuyhteys Siivikkalasta Lentävänniemeeseen. Alueelle 2013 tehdyssä luontoselvityksessä ei löydetty liito-oravien jätöksiä alueelta, vaikka niitä on asukkaiden kertomusten mukaan aiemmin havaittu. Selvityksessä todetaan, että puusto on ihanteellista liito-oravien kannalta. Alueelta ei havaittu suuria haapoja, jotka ovat liito-oravien pääravintoa ja pesäpaikkoja. Kuusissa on oravien risupesäitä, joita liito-oravat voivat käyttää hyväkseen. Tällaiset potentiaaliset liito-oravametsät pitää aina säästää, vaikka niissä ei muutamaan vuoteen merkkejä lajista löytyisikään. 2016 tehdyssä liito-oravaselvityksessä alue todetaan ihanteelliseksi liito-oravien kannalta ja tutkittu mahdollisia kulkureittejä.

Luontodirektiivi 4(a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Alueelle on merkitty ekologinen yhteys Siivikkalaan. Ekologisen yhteyden minimileveydeksi on kirjallisuudessa mainittu 300 m. Puistot kokonaisuudessaan muodostavat kapeamman yhteyden, joten ne on jätettävä rakentamatta, koska alue on osa liito-oravien elinympäristöä.

Alueen jättimäiset puut ovat kaupunkioiloissa ainutlaatuisia. Alueen puustoa ei voi verrata Pohtolanpuiston soistuneessa metsässä oleviin ränsistyneisiin kuoleviin koivuihin ja pajupensaikkoon. Virkistysalueiden monimuotoisuuden kannalta tärkeää olisi vanhojen puiden täydellinen suojeleminen. Merkittävät ympäristölliset arvioinnit ja maankäyttöratkaisut tulee tehdä yleispiirteisissä kaavoissa, jolloin se toteutuu asemakaavataso suunnittelussa.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Vuoden 2016 koko kantakaupungin liito-oravaselvityksessä havaittiin ensimmäistä kertaa liito-oravia Lentävänniemeessä, vaikka aluetta on vuosien varrella tutkittu kaavoituksen yhteydessä useina vuosina. Tämä johtunee alueen eristyneisyydestä sekä siitä, että Ylöjärven puolella rajaa liito-oravan esiintyminen on harvinaista (sähköpostitieto Ylöjärven kunnalta maaliskuussa 2017). Ylöjärveltä saadun tiedon mukaan liito-oravahavaintoja ei juuri ole Siivikkalasta vuoden 2008 havaintojen jälkeen. Havaintoja ei myöskään ole Teivaalasta useisiin vuosiin, vaikka siellä hyvää, potentiaalista metsää onkin. Ylöjärven puolelta saadut tiedot eivät siis anna lisävalaistusta siihen, mistä liito-orava on kulkenut Lentävänniemeeseen. Tässä mielessä Miesmäen- ja Backmanninpuistoa ei voi sanoa selväksi liito-oravan kulkuyhteyksiksi, kulku Lentävänniemeeseen on yhä arvioiden varassa. Yleiskaavassa alueelle on osoitettu ohjeellinen ekologinen yhteys mm. liito-oravan kulkua silmällä pitäen.

Muistutuksessa mainituilta alueilla ei ole selvitysten perusteella löydetty luonnonsuojelulain nojalla suojeltavia lajeja. Kohteilta ei ole havaintoa liito-oravasta, joten ne eivät ole osa liito-oravan elinympäristöä. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittämiskielto koskee lain mukaan vain olemassa olevia, todettuja paikkoja, ei siis potentiaalisia sellaisia.

Yleiskaavan ohjeellisella ekologisella yhteydellä on osoitettu alueet, joilla on merkitystä eliölajien liikkumiselle ja luonnon monimuotoisuuden säilymiselle. Tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan arvokkaat luontokohteet ja varmistetaan, että ekologinen yhteys säilyy mahdollisimman leveänä, puustoisena ja luonnon olosuhteiltaan monipuolisena. Kaupunkialueella liito-oravan on havaittu käyttävän kulkemiseensa kapeita, jopa yhden puun levyisiä puustokäytäviä, pihapuita, ja todella nuortakin puustoa. Asutusalueilla liito-orava on sopeutunut moninasiin elinympäristöihin ja kulkuyhteyksiin. Oletetut yhteydet Ylöjärveltä Lentävänniemeeseen hoitunevat asuinalueiden kapeita puustokäytäviä, pihapuiden ja rantapuuston kautta. Miesmäen- ja Backmanninpuistojen kohdalla yhteyden tarkka sijainti määritellään asemakaavassa.

Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohjolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmaninpuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnoilla tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus paranee. Yleiskaavassa suojelualueiksi on osoitettu vain luonnonsuojeluohjelman mukaiset kohteet. Alueen vireillä olevassa asemakaavassa arvioidaan mm. virkistysalueiden riittävyttä ja laatua sekä ratkaistaan luonto- ja virkistysarvojen säilyttämisen yksityiskohtat ja ympäristöhaittojen huomioiminen.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

MRL 15:n yleisenä tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen siten, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle. Suunnittelun tavoitteena on:

- turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja sosiaalisesti toimivan asuinympäristön luominen
- rakennetun ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen säilyminen
- luonnon monimuotoisuuden ja muiden luontoarvojen säilyminen
- ympäristönsuojelu ja ympäristöhaittojen ehkäiseminen

MRL 39§:n yleiskaavan sisältövaatimuksissa on em. lisäksi

- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen sekä virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Edellä olevat tavoitteet eivät täyty jos Pohtolan ainoa isompi metsäinen alue kaavoitetaan osittainkin asuinkäyttöön.

Kaupungin vastineessa luonnoksen mielipiteeseen 152 on ilmoitettu Pohtolassa olevan puistoja noin 100 m²/asukas. Tämä ei voi pitää paikkaansa, koska kaupungilta saadussa luettelossa (11.11.2003, muistutuksen liitteenä) määrä on 85 m²/asukas. Alueen asukasmäärä on lisääntynyt tänä aikana ja vastaavasti viheralueet ovat pienentyneet. Luoteisella suuralueella viheralueita on 121 m²/asukas, joten Pohtola on kaukana perässä. Alueelta on pitkä matka suuremmille virkistysalueille.

Alueella ei ole asuntorakentamisen tarvetta, sillä läheiseltä Niemenrannan alueelta löytyy riittävästi asuntoja ja kaavoitus on alkamassa myös Hiedanrannassa.

Mielipiteen 152 vastineessa sanotaan "Siivikkalaan osoitetun uuden ja nykyisen maankäytön synnyttämä liikenne ohjataan Ilmarijärventien kautta Teivon liittymään." Onko tarkoitus sulkea Pohtosillan yli tuleva liikenne ja myöskin Teivaalantien liikenne, jolloin Siivikkalan asukkaat joutuvat kiertämään Teivon liittymän kautta tullessaan Lielahden ostoksille? Vapaaehtoisesti tämä ei varmaankaan onnistu.

Yleiskaavassa olisi järkevää osoittaa korvaava yhteys Lielahden pääkadun, Turvesuonkadun, kautta, jolloin kauppoihiin tulijat käyttäisivät tätä reittiä. Asia on ajankohtainen, koska muu kaavoitus saattaa sulkea tämän reittimahdollisuuden.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Viherympäristön suunnittelua on ohjattu kartalla 2. Pohjolassa sijaitsevien Miesmäenpuiston ja Backmanipuiston kautta on osoitettu virkistysyhteys ja ohjeellinen ekologinen yhteys. Merkinnoilla tarkoitetaan, että sillä kohden olemassa oleva viherympäristö on asukkaiden virkistysaluetta tai tärkeä osa ekologista verkostoa. Merkintöjä koskevassa määräyksessä viherympäristö edellytetään säilytettäväksi tai vähintään on varmistettava, että lähivirkistysalueita säilyy riittävä määrä ja viheralueiden saavutettavuus paranee. Alueen viireillä olevassa asemakaavassa arvioidaan mm. virkistysalueiden riittävyyttä ja laatua sekä ratkaistaan luonto- ja virkistysarvojen säilyttämisen yksityiskohdat ja ympäristöhaittojen huomioiminen.

Keskustaa lukuun ottamatta Pohtolassa ja luoteisella suuralueella on vähiten viheralueita asukasta kohden. Tämä johtuu siitä, että luoteinen suuralue on tiiviisti rakennettu ja laajoja viheraluekokonaisuuksia on vähän. Alue on kuitenkin vihreä pientalovaltaisuutensa ja monien pihojen, puutarhojen ja rantojen läheisyyden ansiosta. Laskelmat viheralueiden määrästä asukasta kohden vaihtelevat vuosittain eikä niitä voi täysin verrata. Sekä asukasmäärä että viheralueiden määrä vaihtelevat. Luoteisella alueella on asukasmäärä lisääntynyt viime vuosina, mutta viheralueidenkin määrä on kasvanut mm. Niemenrannan kaavoituksen myötä.

Tampereen asukasmäärä on kasvanut viime vuosien aikana noin 3000 asukkaalla vuodessa. Tampereen ja kaupunkiseutujen kiinnostavuus asuinpaikkana on toteutuneen kehityksen valossa entistä houkuttelevampaa. Tiivistymistä ja täydentymistä tapahtuu joka puolella kantakaupunkia. Yleiskaavan keskeisenä tavoitteena on hallita joka tapauksessa tapahtuvaa kantakaupungin tiivistymistä ja asukasmäärän kasvua nykyisten asukkaiden elinympäristöä heikentämättä.

Miesmäenpuiston kohdalla on viireillä asemakaava 8498, jossa ratkaistaan asuinalueiden virkistysalueiden määrä, tarkemmat rajaukset ja yksityiskohdat. Asemakaavavaihtelu on käynnistynyt vuonna 2012. Asemakaavan yhtenä lähtökohdaksi on ollut alueen osoittaminen täydennyskohteeksi yhdyskuntarakenteen eheyttämishankkeessa (EHYT). Hankkeessa etsittiin asuntorakentamiseen soveltuvia alueita olevaa kaupunkirakennetta täydentäen ja jatkaen.

Yleiskaavassa on esitetty liikenteen verkosta ne tie- ja katu-yhteydet, joilla on myös muuta kuin aluetta palvelevaa sisäistä liikennettä. Tampereen tavoitteen mukaisesti ja yleiskaavassa on osoitettu, että luoteisella alueella seudullinen ajoneuvoliikenne mm. Siivikkalan suuntaan ohjataan kulkemaan KT:n 65 kautta.

Tarkoitus ei ole sulkea Pohtosillan eikä Teivaalantietä, mutta niille tulee todennäköisesti liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä. Ratkaisut vähentävät näiden reittien houkuttelevuutta kuljettaessa Siivikkalan suunnasta Lielahden ja ohjaavat Siivikkalan liikennettä Teivon liittymän suuntaan.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_137 Hervanta-Seura ym.

Ranta-alueet on ratkaistu suurelta osin osallisia ja kiinteistönomistajia tyydyttävällä, oikeudenmukaisella tavalla.

Merkitään tiedoksi.

Massiivinen rakentaminen pienehköjen järvien valuma-alueilla on katastrofaalista, ja asiaa vastustetaan muistutuksessa. Esimerkkinä rakentamisen aiheuttamasta uhasta on sinilevän esiintyminen Hervantajärven saunalla vuonna 2015.

Yleiskaavan kartalla 4 on esitetty kantakaupungin vaadittavat hulevesien hallintatoimet sekä eri valuma-alueita koskevat erityiset vaatimukset. Määräykset pohjautuvat kaupungin hulevesiohjelmaan. Kaavoituksessa yhtenä keskeisenä suunnittelulähtökohtana on hulevesien hallinta ja haitallisten vaikutusten ehkäiseminen.

Raitiotie ei ole oikea ratkaisu hoitaa joukkoliikennettä Hervantajärven ja Lentävänniemen välillä. Sitoutuminen yhteen linjaan tarkoittaa myöhemmin laajentamista moneen muuhun suuntaan, mihin kaupungilla ei ole varaa. Raitiotie tulee poistaa yleiskaavasta. Busseihin perustuva joukkoliikenne soveltuu Tampereelle paremmin. Raitiotievarikon sijoittaminen Hervantaan on virhe luontoarvojen vuoksi. Jos varikko rakennetaan, parempi paikka olisi lidesjärven ja Nekalan välinen rakentamaton alue.

Tampereen kaupunginvaltuusto on 7.11.2016 tehnyt päätöksen raitiotien ensimmäisen vaiheen toteuttamisesta sekä toisen vaiheen toteuttamisaikataulusta. Yleiskaavassa esitetään tämän mukainen ratkaisu.

Yleiskaava ei ota kantaa raitiotievarikon sijaintiin. Varikon sijainti on suunniteltu Raitiotien yleissuunnitelmassa (2014), ja varikkoa varten on laadittu asemakaava. Mielenpiteessä esitetty sijainti ei ole raitiotien toimivuuden kannalta mahdollinen.

Kiikkistensalmen pohjoispuolella on loputtomasti rakennusmaata lähellä keskustaa. Kiikkistensalmen ja Teiskontien välille on rakennettava tunneli. Tunnelin eteläinen suuaukko Teiskontien välillä on näytettävä yleiskaavassa.

Yleiskaava tähtää kantakaupungin kestäväan kehittämiseen jo kertaalleen kaavoitettuja alueita uudistamalla ja täydentämällä. Kaavan tavoitteena ei ole ohjata asukasmäärän kasvua kokonaan uusille rakentamattomille alueille. Hirviniemen alueen kytkemiseen kantakaupunkiin ei oteta kantaa tässä yleiskaavassa. Pohjoisella suuralueella on jo voimassa Nurmi-Sorilan osayleiskaava, jonka pohjalta alueelle voidaan asemakaavoittaa uusia asumisen alueita.

Yleiskaavassa tulee esittää kansallinen kaupunkipuisto siten, että Eteläpuisto vanhoine puustoineen säilyy.

Kansallinen kaupunkipuisto voidaan osoittaa yleiskaavassa sen jälkeen kun ympäristöministeriö on tehnyt päätöksen Tampereen kansallisesta kaupunkipuiston perustamisesta. Työn alla oleva yleiskaava ei ole esteenä kansallisen kaupunkipuiston perustamiselle.

Eteläpuistossa jää voimaan Keskustan strateginen osayleiskaava, hyv. 18.1.2016, vahvistuspäätöksen jälkeen. Kantakaupungin yleiskaava 2040 ei kumoaa hyväksyttyä keskustan strategista osayleiskaavaa.

Yleiskaavassa tulee esittää Hervantajärven alueella "puusta puuhun" -vyöhyke suojelualueena. Vyöhyke alkaisi Riutta- ja Salmusjärveltä Koukkurahkaan ja Houkanvuorelle, Hervantajärven Viitastenperälle ja Makkarajärvelle, Hervantajärven pohjoisrannan kautta Suolijärvelle sekä edelleen Lahdesjärvelle ja Vuoreksen pohjoisosiin. Perusteluina ovat alueen luontoarvot, asukkaiden tarpeet ja Hervantajärven vedenlaatu. Hervantajärven osayleiskaavasta on jätetty korkeimpaan hallinto-oikeuteen perukihakemus.

Muistutuksessa esitetty alue sijoittuu pääosiltaan keskuspuistoverkoston alueelle. Korkein hallinto-oikeus on todennut 24.3.2014 antamallaan päätöksellä Hervantajärven osayleiskaavaa koskevasta valituksista mm., että kaavan luontoarvoja koskevia selvityksiä on pidettävä riittävänä. Kaupungin tavoitteena on ollut Hervantajärven alueen maankäytön kehittäminen alkaen vuoden 1982 yleiskaavasta. Kaikissa sen jälkeen laadituissa yleiskaavoissa 1984, 1988 ja 1998 sekä Hervantajärven osayleiskaavassa 2011 alue on osoitettu asumisen alueeksi. Alueen ensimmäinen yleiskaavojen tavoitteiden mukainen asemakaava on parhaillaan vireillä.

Yleiskaavan taajamatoimintoihin varatut alueet tulee säilyttää luonnontilaisina muun muassa Ramppi- ja Tohtorinpuistossa, Suolijärven ympäristössä ja Pilkkakuusenharjulla.

Ramppipuisto ja Tohtorinpuisto ovat asemakaavassa virkistysalueita, samoin Suolijärven ympäristö ja Pilkkakuusenharjun lounaspuoleinen Vuoreksen keskuspuisto. Keskuspuistoverkoston aluerajauksia tarkistettiin yleiskaavaehdotukseen liito-oravan elinympäristöjen turvaamiseksi.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Asunto ja työtilat tulisi voida yhdistää. Tämä vähentäisi työmatkoja ja olisi siten ekologinen ratkaisu. Uusissa kerrostaloissa voisi suunnitteluaiheena olla suuremmat asunnot ja monitoimiasunnot.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yleiskaavassa ei yleispiirteisyytensä vuoksi oteta kantaa toimintojen sekoittumiseen asuntoyksikön tasolla. Yleiskaavaratkaisu mahdollistaa kuitenkin yksityiskohtaisessa suunnittelussa nykyistä joustavamman asumis- ja työpaikkatoimintojen limittämisen toisiinsa, sillä aiempaa laajemmilla keskustatoimintojen alueilla tavoitellaan keskustaympäristöön soveltuvan asumisen ja työpaikkatoimintojen sekoittumista. Maankäytön tiivistyminen ja täydentyminen kaupunkiseudun liikennejärjestelmään hyvin saavutettavasti kytkeytyvillä keskusta-, asiointi- ja työssäkäyntivöhykkeillä mahdollistaa toisaalta päivittäisen liikkumistarpeen vähenemisen, toisaalta arjen matkojen tekemisen kestäviä liikkumismuotoja hyödyntäen.

Lisäksi asumisen alueilla on mahdollistettu laajasti asumista palvelevat toiminnot ja lähipalvelut, jotka toteutuessaan tuovat työpaikkoja välittömästi osaksi asuinympäristöjä. Alueille sijoittuvaa yritystoimintaa on mahdollista kehittää edelleen huomioimalla ympäröivän asumisen olosuhteet.

Pyydetään yleiskaavan diaarinumeroiden otteet allekirjoitettuna.

Diaariotteet toimitettu sähköpostitse 27.3.2017.

E_138 Pertti Lehtonen

Muistutuksessa vastustetaan eritasoliittymää Valtatieltä 9 Viialaan. Suunnitelmassa ei ole riittävästi huomioitu vaikutuksia Viialan liikenneturvallisuuteen, syöttöliikenteeseen, liittymiseen olemassa olevaan katuverkkoon, meluarvoihin, asumiseen ja viheralueisiin. Vasaratien osalta ei ole esitetty nykyisiä liikennemääriä, joten liikennemäärien todellista kasvua ei pysty arvioimaan. Väylien todellisia tilatarpeita ei ole hahmotettu taimiston/puiston alueella. Kartassa 2 Kalle Pääntalon puisto ja urheilukenttä on merkitty kaupunginosapuistoksi. Eritasoliittymän sijoittaminen puiston viereen on ristiriidassa kaupunginosapuiston kaavamääräyksen kanssa. Eritasoliittymän rakentamisen on todettu olevan maankäyttöhanke, jolla voitaisiin kehittää Kaukajärven keskustaa ja Juvankatua. Kaukajärven keskustan kehittämistä tulee tukea siten, että sillä ei ole haittavaikutuksia Viialaan.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_139 Seija Nyberg

Muistutuksessa esitetään tarkistuksia yleiskaavan liitteessä 5 esitettyihin tietoihin Vehmaantien loma-asuntoalueen osalta. Kaava-asiakirjojen periaatteiden vastaisesti rakennuspaikoiksi on merkitty kiinteistöjä, joilla ei ole ollut lainkaan käyttötarkoituksen mukaista rakentamista. Olevien päärakennusten osalta kaikilla kiinteistöillä on todellisuudessa sama käyttötarkoitus, mikä tulisi korjata asiakirjoihin. Liitteessä 5 oleva luettelo on myös muilta osin puutteellinen.

Yleiskaavaselistuksen liitteen 5 kiinteistöluetteloa tarkistetaan rakennustietojen osalta siten, että kiinteistöillä olevien rakennusten käyttötarkoituksia ja lukumäärää ei esitetä luettelossa. Luettelossa ilmoitetaan onko kiinteistöllä pääkäyttötarkoituksen mukaista rakentamista mikä myös on perusteena kiinteistön RA- tai R -alue merkittään.

Lisäksi luetteloa tarkistetaan virheellisesti luetteloon merkittyjen kiinteistöjen osalta. Kiinteistöjen vuokraoikeuden haltijalle on tarjottu mahdollisuus jättää muistutus määräajan jälkeen.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_140 Aarne Tuomainen

Miksi Leinolan Vestonkadun ja Lukinkadun välissä sijaitseva teollisuusrakennusten alue on osoitettu asuinalueeksi yhdyskuntarakennekartassa? Alueella sijaitsevat perinteiset yritykset ovat suunnitelleet jatkavansa toimintaa alueella pitkään. Alueen voisi yhdistää Vestonkadun eteläpuolella olevaan työpaikkojen ja elinkeinojen alueeseen.

Yleiskaavan esitystapa on yleispiirteinen. Asumisen alueen kaavamääräyksessä todetaan, että alue varataan pääosin asumiselle sekä sitä palveleville toiminnoille ja lähipalveluille sekä nykyiselle ja uudelle ympäristöhäiriötä aiheuttamattomalle elinkeinotoiminnalle. Yleiskaavan merkintätapa ei tarkoita, että tavoitteena on ottaa alueita asuinrakentamiskäyttöön. Tilanne ei muutu nykyisestä ja ko. kohdalla yritysten kehittämisessä tulee ottaa huomioon asumisen läheisyys mm. ympäristölupia myönnettäessä.

E_141 Kalevi Lammi

Ehdotuksen täydennys- ja tiivistysrakentamisen linjauksilla kajotaan olevan kaupunkiympäristön toimivuuteen ja liikenteen sujuvuuteen, menetetään kaupunkirakenteen väljyyttä, aiheutetaan kitkaa asukkaiden arkipäivän eloon ja kaupunki-infraan mylläyskustannuksia. Ylimitoitetuissa kaavaratkaisuissa ympäristöön sopeutuvuus on aina koetuksella. Täydennysrakentaminen pitäisi suunnata vahvemmin koko Tampereen kaupunkiseudulle.

Yleiskaava tähtää kantakaupungin kestävään kehittämiseen jo kertaalleen kaavoitettuja alueita uudistamalla ja täydentämällä. Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti.

Kulttuuriperintökohteiksi poimituilla pientaloalueilla ja lähiöissä rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisen tavoitteet eivät saa johtaa yksioikisiin rakennusten suojelumääräyksiin. Elinkaarensa lopussa olevien rakennusten kohdalla pitää olla myös mahdollisuus rakentaa tontti uudestaan tai jopa tehokkaammin kaavamuutoksen kautta. Pakkosuojelu ei saa muodostua vallitsevaksi käytännöksi.

Kulttuuriympäristöarvot pyritään säilyttämään, mutta maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitavan rakennetun kulttuuriympäristön määräyksessä ja merkinnän kuvauksen suunnitteluohjeessa ei ole mainittu pakottavaa säilyttämistä. Jos rakennus on huonokuntoinen, asemakaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa harkitaan uudisrakentaminen erikseen.

E_142 Juha Herrala

Valtatien 9 itäisen kehätien suunniteltu eritasoliittymä, jolla on myös merkittäviä luontovaikutuksia, sijoittuu lähelle asutusta ja aiheuttaa meluvaikutuksia. Liittymä siirtää autoliikennettä entuudestaan rakentamattomien viheralueiden, lasten leikkipaikkojen sekä ulkoilu- ja urheilualueiden päälle, mitä on hankala hyväksyä ja ymmärtää. Ensisijaisesti selvitettyä eritasoliittymää ei tule rakentaa ollenkaan. Toissijaisesti, että rakentamisen lähtökohtana on vaihtoehto 3, valtatien 9 yläpuolinen kiertoliittymä.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_143 Juha-Matti Kuortti ym.

Kaava-asiakirja on varsin seikkaperäinen, laaja ja ansioikas. Maanomistajan tasavertainen kohtelu on erityisen tärkeää. Kaukajärvi ja sen ranta-alueet ovat kiinnostuksemme kohteita. Neljä vakinaisesti jo 1900-luvun alkupuolelta asuttua kiinteistöä rantasaunoineen sijaitsevat Kaukajärven pohjoisrannan ja Kangasalan tien välisellä alueella. Kaikki rakennukset on liitetty kaupungin vesi- ja jätevesiverkostoihin. Nyt on todettu aivan oikein, että pohjoisrannalle ei muodostu yhtenäistä rantaan tukeutuvaa kulkuyhteyttä yksityisten kiinteistöjen kohdalle. Omarantaisen asuinalueen kohdalla virkistys kulkee etäämmällä rannasta, esimerkiksi kadun varrella.

Yleiskaavan rantojen linjaukset perustuvat selvitykseen "Kantakaupungin rantojen kaavoitustilanne 2016", KH SUKO 20.6.2016. Selvityksessä on linjattu, että asemakaavoitettujen virkistysalueiden asemakaavat pidetään voimassa.

Kiinteistönomistajien tasapuolisen kohtelun tulee toteutua samanlaisena kun lähtökohdat ja olosuhteet ovat samanlaiset eri kiinteistöjen kohdalla. Kaukajärven pohjoisrannalla olevat kiinteistöt ovat kokonaan asemakaavan mukaisella virkistysalueella ja ne on myös voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu viheralueiksi. Rakennusten sijoituksessa yleiskaavan keskuspuistoverkoston alueelle niiden käyttö on mahdollista yleiskaavan määräyksen mukaisesti: Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja. Yleiskaavassa esitetään tavoite Kaukajärven rantareitteistä. Kokonaan järven kiertävää rantaan sijoittuvaa reittiä ei voida enää toteuttaa, mutta reittejä voidaan kuitenkin kehittää nykyisestä.

Kiinteistöjemme länsipuolella on painanne, jossa Kaukajärven rantaviiva on lähellä Kangasalan tietä ja juuri tästä kohdasta on luontevaa ohjata kevytliikenne ja virkistyskäytön tarvitsema yhteys Kangasalan tien varteen.

Merkittään tiedoksi.

E_144 Ryydynpohjan, Lamminpään-Tohlopin ja Pohtolan omakotiyhdistykset

Muistutus koskee uuden 300 MW voimalaitoksen vaihtoehtoista sijaintia Länsi-Tampereen Turvesuon alueella. Suunniteltu voimalaitoksen sijainti on lähellä Ryydynpohjan, Lamminpään ja Pohtolan sekä Vihattulan pientaloalueita. Omakotiyhdistykset ovat huolissaan uuden voimalaitoksen vaikutuksista asumisviihtyvyyteen ja vesialueiden ympäristötilanteesta. Lähimmät asutukset sijaitsevat alle 100 m päässä. Melu-, savukaasu- ja liikennehaittoja tulee väistämättä asukkaille. Suunnittelun voimalaitoksen sijainti olisi huomattavasti parempi pienteollisuudelle tai asutukselle. Sijoitus suunnitellulle paikalle heikentää alueen vetovoimaa. Asemakaavan nro 8540 asuinalue on alle 100m voimalaitoksesta, niin että se on käytännössä mitätöitävä.

Tampereen Sähkölaitos tarvitsee tulevaisuutta varten varauksen kantakaupungin alueelle uutta voimalaitosta varten. Tampereen rakennetut alueet tiivistyvät, mistä syystä sijainniltaan keskeisiä ja luotettavan lämmön- toimituksen kannalta riittävän suuria, kaukolämmön tuotantoon hyvin sopivia alueita on aina vähemmän saatavilla. Ryydynpohjassa on vielä käyttämätön alue joka soveltuu voimalaitokselle. Nykyistä voimalaitosta Naistenlahdessa ei voi laajentaa ja Lielahden voimalaitos sijaitsee kaupungin juomaveden oton kannalta merkittäväällä pohjaveden muodostumisalueella.

Uusissa voimalaitoksissa on käytettävä uudenlaisia polttoaineita ja uutta tekniikkaa. Laitoksen polttoainetta pystytään minimoimaan suljetuilla polttoaineiden purkupaikoilla, pölynpoistomureilla ja suodattimilla. Puhaltimien äänihaitat pystytään suuntaamaan vähiten haittaa aiheuttaviin suuntiin ja äänilähteitä on mahdollista pienentää laitevalinnoilla. Voimalaitoksen ilmapäästöt jäävät hyvin pieniksi tehokkaan palamistapahtuman ja puhdistinlaitteiden avulla. Savukaasupäästöt laitoksissa mallinnetaan, jolloin myös ympäröivät korkeusaseman vaihtelut kuten harjut ja laaksot tulee huomioon otetuksi korkeiden savupiippujen mitoituksessa. Vesistöjä päästöjä nykytilanteesta ei tule, sillä jäähdytysvedet toteutetaan suljetuilla kierroilla ja pesuvedet ovat viemäroityjä. Voimalaitosten ulkoasusta voi olla montaa mieltä, mutta esim. Naistenlahden voimalaitoksen ulkoasu on palkittu.

Hervannan 50 MW hakelämpökeskus on hyvä esimerkki voimalaitos -kokoluokan laitoksen ja asumisen yhteensovittamisen mahdollisuuksista hyvän suunnittelun avulla. Tuotantolaitoksen polttoaineiden kuljetusreitti ei kulje läheltä asutusta, ja vastaavasti Ryydynpohjassa kuljetus tapahtuisi nykyisen teollisuusalueen suunnasta Paasikiven-Kekkosen tien ja Myllypuronkadun kautta.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_145 Pyöräilyseura Kaupin Kanuunat

On hienoa havaita, että kaavoituksessa on panostettu ulkoilu-, liikunta- ja virkistysalueisiin. Polut ovat yhdistyksen mukaan kustannustehokas tapa mahdollistaa väestön liikuntaa. Yhdistyksen aktiivijäsenet pitävät yllä poluista kartta-aineistoa. Yhdistys haluaa olla kaavoituksen tukena ja apuna eniten käytössä olevien polkujen suojelemiseksi.

Yleiskaavoitus kiittää kartta-aineiston saattamisesta suunnittelun viiteaineistoksi. Aineistossa esitetyt polut sijoittuvat pääosin yleiskaavan keskuspuistoverkostolle eikä niitä näin ollen rakentaminen uhkaa.

Lahdesjärven ja Hallilan A18 ja A17 välinen alue pitäisi pysyä jatkossakin rakentamiselta vapaana alueena. Alueen polut ovat aktiivisessa ympärivuotisessa käytössä.

Muistutuksessa viitataan luonnosvaiheen materiaaliin. Kyseinen alue on ehdotusvaiheessa esitetty kartoilla 1 ja 2 Lahdesjärven ja Hallilan välissä sijaitsevana asumisen ja virkistyssekoittuneena alueena. Yleiskaavassa pyritään vastaamaan kaupungin kasvupaineeseen sekä pientalomaisen asuntorakentamisen kysyntään. Kyseinen alue on varauksena valmisteilla olevassa Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040, joka on yksi yleiskaavan lähtökohdista. Yleiskaavan valmistelun yhteydessä on varmistettu, että alueen voi toteuttaa tuhoamatta alueen merkittäviä olemassa olevia arvoja. Virkistysyhteys alueen kautta on esitetty kartalla 2.

Särkijärven ja Lahdesjärven ympäri suunnitellut reitit ovat kannatettavia suunnitelmia. Myös polkujen käyttäjät tulisi huomioida ja polut säilyttää.

Yleiskaavaehdotuksen kartalla 2 on esitetty kantakaupungin viherympäristö ja vapaa-ajanpalvelut. Kartalla on myös ekologisia yhteyksiä ja virkistysyhteyksiä ohjeellisesti merkintöinä. Muistutuksessa mainittu reitti on yksi keskuspuistoverkostoa yhdistävistä yhteyksistä. Polkuja merkitään yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi vain poikkeustapauksissa kaavakartalle.

Ojala-Lamminrahkan alue A26 on laaja ja yhtenäinen ulkoilualue, jonka polut tulisi säilyttää. Näillä reiteillä on yhteys Kumpulaan, Niihamaan ja Kauppiin.

Ojalan uuden asuinalueen maankäyttö on pääosin ratkaistu Ojalan osayleiskaavan yhteydessä eikä kantakaupungin yleiskaava tuo siihen muutosta. Seudulliset yhteydet säilyvät, mutta paikoin niiden linjauksia voidaan joutua muuttamaan.

Länsi-Tampereella on mahdollista kulkea "viherväyliä" pitkin lähiöalueelta toiselle ja pidämme tärkeänä, että tämä perinne säilyy.

Merkitään tiedoksi.

Tohlopinrannassa ainakin kevyen liikenteen väylät tulee säilyttää nykyisellä linjauksella.

Tohlopinrannan virkistysyhteydet on turvattu Yleiskaavan kartalla 2, jossa käsitellään viherympäristöä ja vapaa-ajanpalveluita.

Tuemme täysin Tampereen Polkupyöräilijät ry:n huomioita ja ideoita reiteistä.

Merkitään tiedoksi.

E_146 Eila Lindroos

Kantakaupungin yleiskaavaehdotuksessa liitteessä 5 kiinteistöluetteloon on Näsijärvellä virheellisesti merkitty kiinteistölle 837-589-0012-0048 yhdenasunnon talo. Kyseisen alueen 5 kantatilasta halotulla tilalla ainoastaan kiinteistöllä 837-589-0012-0054 on yhdenasunnon talo. Kiinteistöillä 837-589-0012-0048, 837-589-0012-0049, 837-589-0012-0051 on kaikilla noin 1940-luvulla rakennettu vapaa-ajan asuinrakennus ja sauna sekä kiinteistöllä 837-589-0012-0050 on vuonna 2001 rakennettu vapaa-ajan asuinrakennus ja sauna.

Yleiskaavaselvityksen liitteen 5 kiinteistöluetteloa tarkistetaan rakennustietojen osalta siten, että kiinteistöillä olevien rakennusten käyttötarkoituksia ja lukumääriä ei esitetä luettelossa. Luettelossa ilmoitetaan onko kiinteistöllä pääkäyttötarkoituksen mukaista rakentamista mikä myös on perusteena kiinteistön RA- tai R -alue merkitään. Lisäksi luetteloa tarkistetaan virheellisesti luetteloon merkittyjen kiinteistöjen osalta.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_147 Finnin-Lukonmäen omakotiyhdistys ry (pj Tero Vehviläinen, siht. Ritva Julki)

Muulankatu ja Vastakatu: Monet asukkaat kokevat nykyisenkin melutason olevan jo häiritsevällä tasolla. Myös pakokaasusaastemäärät kasvavat entisestään. Näiden vaikutuksia olisi syytä tarkastella myös kriittisesti. Tässä selvityksessä ei meluvaikutuksia ollut edes tarkemmin tarkasteltu.

Kaavakartalla 4 on osoitettu melu- ja ilmanlaatuselvitystarpeen harkinta-alueet, jotka perustuvat vuodelle 2030 laadittuun meluennusteeseen (Tampereen kaupungin meluselvitys 2012). Harkinta-alue ei ulotu ko. alueelle, mutta siitä huolimatta melu voidaan aika ajoin kokea häiritsevänä.

Vihiojan varsi on maakuntakaavassa seudullista viherysteysaluetta ja se on asemakaavassa kaupunginosapuistoa. Tämän ratkaisun johdosta se menetetäisiin. Kyseisen tien rakentaminen pilaisi maisemallista ilmettä ja se pilaisi Vihiojan luonnonmukaisuuden ja sen monimuotoisuuden, josta lapsetkin ovat eri vuodenaikoina päässeet nauttimaan. Tämä suunniteltu liikennejärjestely vie tilaa yleiskaavan luonnoksessa esitetyiltä viherympäristöalueilta, mikä on huono asia asuinalueen viihtyisyyden kannalta. Johtopäätöksissään todettiin, että eritasoliittymällä on merkittäviä luontovaikutuksia. Myös ulkoilumahdollisuudet kärsisivät. Alueelta ja sen läpi kulkee myös paljon koululaisia Kaukajärven kouluun. Kuinka turvallinen koulumatka taattaisiin jatkossakin koululaisille? Kyseiselle asuinalueellemme ei ole tästä liikennejärjestelystä mitään hyötyä ja jo johtopäätöksissä sanottiin sen olevan enemmän maankäyttöhanke kuin liikenneverko-kohtainen hanke. Mitä maankäyttöhanketta tässä sitten olisi, ilmeisesti Kaukajärven keskusta ja Levonmäen takainen alue. Liikenneverkon kuormitus ei tule selvityksen mukaan muuttumaan vuoteen 2040 paljoakaan, vaikka uutta eritasoliittymää ei rakennettaisikaan. Tämän johdosta noin kallis hanke kuulostaa hyödyttömältä toteuttaa. Juvankadun kehittäminen joukkoliikennepainotteiseksi olisi tämän takia hyödyllisempää monessakin mielessä. Näillä ratkaisuilla vain tiivistetään ja ahtautetaan Kaukajärven keskustaa ja Juvankadun ympäristöä, ei siitä kävelymatkaa tule.

Katso vastine muistutukseen E_106

Kannatettavaa tuossa esityksessä on aiemminkin esitetty Juvankadun-Yrjölänkadun -Saarenvainionkadun risteysalueen piirretty kiertoliittymä. Vaihtoehtoista 3 eritasoliittymää vie vähiten tilaa.

Merkittään tiedoksi.

E_148 Enerkon Ympäristöpalvelut Oy

Enerkon Ympäristöpalvelut Oy harjoittaa kiertotalouteen perustuvaa liiketoimintaa alueella osoitteessa Hautalantie 17. On kohtuutonta yritystoimintaa kohtaan estää vapaa yritystoimintaa rajoittamalla liiketoiminta kaavapoliittisin keinoin. On kestävämpää todeta, että toiminnalle voidaan antaa vain vajaan kolmen vuoden määräaikaista lupia edellä mainittuihin kaavoitusratkaisuihin vedoten. Alueella on muutakin yritystoimintaa ja on ilmeistä, että maa-alueiden ollessa yksityisomistuksessa lähes kokonaan, ei ole mahdollista, että maat päättyisivät kaupungin omistukseen edes tuohon 2040 mennessä. Kaavamerkintä pitää muuttaa esimerkiksi teollisuusalueeksi jolla voi sijaita asumista.

Tilaa vaativan kaupan alueet on osoitettu maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti lähelle valtakunnan päätieli-kohtaa ja liittymiä. Alue soveltuu hyvin yritysalueeksi sen saavutettavuuden päätieli-kohtaa ja vähäisten toimintaa rajoittavien naapureiden vuoksi. Alueella toimiville yrityksille on haettu ja myönnetty ympäristölupia vuoden 2016 aikana, mikä osoittaa, että alueen vetovoima yritysalueena ei ole hiipumassa. Kaupungin tavoitteena on, että alueen kehittäminen ja rakentaminen pohjautuu jatkossa alueelle laadittavaan asemakaavaan. Asemakaavalla ratkaistaan erillisiä lupakäytäntöjä paremmin alueen kehittäminen kokonaisuutena. Paljon tilaa vaativan kaupan osoittaminen alueelle takaa alueen säilymisen yritystoiminnalla asumisen merkintää paremmin.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_149 Anna-Kaarina Rantaviita-Tiainen

Yleiskaavaluonnoksesta saa ristiriitaisen käsityksen kaupungin kaakkoisosien (Messukylä, Viiala, Turtola, Korkinmäki, Hallila, Lukonmäki-Finninmäki, Kaukajärvi ja Annala) kehityksestä tulevien vuosikymmenten aikana. Yhtäältä kaavaluonnoksessa todetaan, että esim. Turtola ja Kaukajärvi ovat tiivistettävissä ja monipuolistettavissa keskusympäristöiksi erinomaisen sijaintinsa ansiosta. Toisaalta luonnoksessa ja siitä esitettyjen palautteiden vastineissa todetaan, että Turtolaan ei tavoitella julkisia palveluita ja siksi sille ei ole annettu aluekeskuksen asemaa, jollainen sillä mm. voimassa olevassa maakunta-kaavassa on. Jos Turtolan ja Kaukajärven keskusalueiden kehittämisestä luovutaan, muodostuu yllä mainituista kaupunginosista yhtenäinen ja laaja palveluja vailla oleva vyöhyke. Tämä heikentää suuresti varsinkin alueen ikääntyvän väestön mahdollisuuksia asua alueella. Tämän vuoksi Turtolan ja Kaukajärven alueille tulee yleiskaavaluonnoksessa antaa se aluekeskuksen asema, joka niillä jo maakuntakaavassa ja kaupungin omassa asemakaavoitusohjelmassa on.

Yleiskaavaehdotuksessa on sekä Turtolan että Kaukajärven alueet osoitettu keskustatoimintojen alue -merkinnällä C. Yleiskaava mahdollistaa alueiden kehittämisen monipuolisina palvelujen, asumisen ja työpaikkojen alueina. Kaukajärvellä on yleiskaavassa lisäksi kohdemerkintä Paikalliskeskus, alue jota kehitetään ympäröiviltä asuinalueilta hyvin saavutettava julkisten ja yksityisten palvelujen ja vapaa-ajan toimintojen alueena. Kaukajärvellä jo olemassa oleva palvelutarjonta tukee Kaukajärven monipuolista kehittämistä. Turtolassa ei ole vastaavaa lähtökohtaa ja siksi kaupungin palvelumallityössä ja yleiskaavassa aluetta ei ole osoitettu kaupungin palvelukeskittymänä. Maakuntakaavaehdotuksessa Turtola on esitetty kaupan alueena ja Kaukajärvi on esitetty taajamatoimintojen alueena.

E_150 Jorma Juhani Koutonen toiminnanjohtaja Kiinteistöliitto Pirkanmaa ry.

Lisä- ja täydennysrakentamista pitäisi suunnata vahvemmin koko Tampereen kaupunkiseudulla olevan rautatie- ja tieverkoston piiriin ja kuntakeskuksiin eikä korostetusti Tampereen kantakaupungin alueelle.

Kaupunkiseudun rakennesuunnitelmassa sekä vireillä olevassa maakuntakaavassa on esitetty täydennysrakentamisen tavoitteita myös Tampereen kehyskuntiin jota joukkoliikennejärjestelmän kehittäminen tukee. Myös Tampere keskuskaupunkina on erittäin kiinnostava täydennysrakentamisen kohde jo nyt, kiinnostus täydentämään rakentamiseen kasvaa myös naapurikunnissa.

Rakennetun kulttuuriympäristön säilyttämisen tavoitteissa on huomioitava rakennuskannan rajallinen elinkaari, eivätkä mm. yleiskaavaehdotuksen kulttuuriperintökohteiksi poimituissa lähiöissä nämä tavoitteet saa johtaa asemakaavan laadinnassa yksioikisiin rakennusten suojelumääräyksiin. Ehdottomia suojeluvaatimuksia asemakaavoituksen lähtökohdiksi on esitettävä hyvin harkiten tavanomaisille rakennuksille. Rakennusten korjaamisessa ja kunnossapidossa on hyväksyttävä tekniset taloudelliset rajoitteet suojeluvaatimuksia tavoiteltaessa. Elinkaarensa lopussa olevien rakennusten kohdalla pitää olla myös mahdollisuus rakentaa tontti haluttaessa uudestaan tai jopa tehokkaammin kaavanmuutoksen kautta.

Kulttuuriympäristöarvot pyritään säilyttämään, mutta maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitavan rakennetun kulttuuriympäristön määräyksessä ja merkinän kuvauksen suunnitteluohjeessa ei ole mainittu pakottavaa säilyttämistä. Jos rakennus on huonokuntoinen, asemakaavoituksessa ja rakennusvalvonnassa harkitaan uudisrakentaminen erikseen.

E_151 Hautalan Sähkömoottori Oy

Yritys on toiminut Linnainmaalla osoitteessa Hautalantie 17 vuodesta 1958 lähtien, on investoinut ja aikoo harjoittaa samaa liiketoimintaa sukupolvenvaihdon jälkeen vielä kymmeniä vuosia. Osayleiskaavan paljon tilaa vievän kaupan -merkintä on alueelle sopimaton ja aiheuttaa turhaa epävarmuutta liiketoiminnan jatkumisen suhteen. Paremminkin alue sopisi esim. asuinalueeksi, jolla voi sijaita teollisuustoimintaa.

Tilaa vaativan kaupan alueet on osoitettu maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti lähelle valtakunnan päätieverkkoa ja liittymiä. Alue soveltuu hyvin yritysalueeksi sen saavutettavuuden päätieverkolta ja vähäisten toimintaa rajoittavien naapureiden vuoksi. Alueella toimiville yrityksille on haettu ja myönnetty ympäristölupia vuoden 2016 aikana, mikä osoittaa, että alueen vetovoima yritysalueena ei ole hiipumassa. Kaupungin tavoitteena on, että alueen kehittäminen ja rakentaminen pohjautuu jatkossa alueelle laadittavaan asemakaavaan. Asemakaavalla ratkaistaan erillisiä lupakäytäntöjä paremmin alueen kehittäminen kokonaisuutena. Paljon tilaa vaativan kaupan osoittaminen alueelle varmistaa alueen säilymisen yritystoiminnan käytössä.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_152 Hannulan Hallit Oy

Yritys omistaa maa-alueita Linnainmaalla Hautalantiellä ja sinne on rakennusluvan perusteella rakennettu teollisuuskiinteistö, joka on vuokrattu teollisuuskäyttöön vuoteen 2054 asti. Alue ei sovellu osayleiskaavaehdotuksessa esitetyn paljon tilaa vievän kaupan alueeksi, koska alueella voi kulkea vain Sammon valtatieen kautta ja se on esitetty aiemmin vahvistetussa asemakaavassa hidaskaduksi. Alue soveltuu paremmin asumiseen ja teollisuustoimintaan ja kaavamerkintä tulee muuttaa esim. asuinalueeksi.

Tilaa vaativan kaupan alueet on osoitettu maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti lähelle valtakunnan päätieliä ja liittymiä. Alue soveltuu hyvin yritysalueeksi sen saavutettavuuden päätieliä ja liittymien toimintaa rajoittavien naapureiden vuoksi. Alueella toimiville yrityksille on haettu ja myönnetty ympäristölupia vuoden 2016 aikana, mikä osoittaa, että alueen vetovoima yritysalueena ei ole hiipumassa. Kaupungin tavoitteena on, että alueen kehittäminen ja rakentaminen pohjautuu jatkossa alueelle laadittavaan asemakaavaan. Asemakaavalla ratkaistaan erillisiä lupakäytäntöjä paremmin alueen kehittäminen kokonaisuutena.

E_153 Harri Uusi-Rajasalo

Itäisen ohitustien, Lahdentien, Kangasalan tien ja Yrittäjänkadun väliin jäävä alue on liian pieni paljon tilaa vaativan kaupan alueeksi eikä sinne saada kulkuyhteyttä kuin Sammon valtatieen suunnasta. Ei ole kestävän kehityksen periaatteiden mukaista rakentaa kaupan tilaa ja runsaasti parkkipaikkoja kilometrin päähän Koilliskeskuksesta, jossa on tilaa molemmille. Lisäksi Sammon valtatie on asemakaavassa osoitettu hidaskaduksi, jota on tarkoitus edelleen kaventaa. Alue sopisi paremmin asuinalueeksi. Paljon tilaa vaativaa kauppaa olisi mahdollista sijoittaa Lahdentien ja Kangasalan tien väliin osoitetun yhdystien molemmin puolin tai Lahdentien pohjoispuolelle, jolloin voidaan hyödyntää Koilliskeskuksen paikoitustiloja.

Tilaa vaativan kaupan alueet on osoitettu maakuntakaavaehdotuksen mukaisesti lähelle valtakunnan päätieliä ja liittymiä. Alue soveltuu hyvin yritysalueeksi sen saavutettavuuden päätieliä ja liittymien toimintaa rajoittavien naapureiden vuoksi. Alueella toimiville yrityksille on haettu ja myönnetty ympäristölupia vuoden 2016 aikana, mikä osoittaa, että alueen vetovoima yritysalueena ei ole hiipumassa.

Koilliskeskusta kehitetään aluekeskuksena, jonne tavoitellaan mm. asumista ja lähipalveluja. Ympäristöluvanvarainen yritystoiminta ja tiva-kauppa soveltuu paremmin keskustojen ulkopuolelle. Aitolahdentien varteen ei voida osoittaa lisää autoliikennettä tuottavaa maankäyttöä. Tilaa vaativan kaupan toiminta edellyttää, että myös pysäköinti on järjestettävissä liiketontilla.

Jyväskylän tien länsipuoli voitaisiin ottaa asumiskäyttöön, sillä välittömästi tien varressa ei ole merkittäviä virkistysarvoja.

Kantakaupungin yleiskaavan yksi keskeinen tavoite on Kauppi-Niihaman laajan kokonaisuuden säilyttäminen yhtenäisenä viheralueena. Ratkaisun pohjalla on varsin tuore Kauppi-Niihaman osayleiskaava (hyv. 2008, vahvistunut 2011). Luontoarvoltaan vähemmän arvokkaat alueet ovat rakentamattomina alueina myös tärkeä osa arvokasta viheraluekokonaisuutta.

E_154 Jussi-Pekka Uutela ja Terhi Saarinen

Vastustamme valtatie 9 itäisen kehätien eritasoliittymää, koska se lisäisi Viialan alueelle liikenteestä aiheutuvaa meluhaittaa. Lisäksi vaihtoehdot hävittäisivät leikki- ja jalkapallo/jääkiekkokentän.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_155 Rakel ja Lauri Lampimäki

Kiinteistönomistaja katsoo, että Palvaanniemen alueella ei ole Tampereen kaupungin taholta toteutunut maanomistajien tasapuolinen kohtelu eikä riittävä vuorovaikutus maanluovutussopimuksen tai asemakaavan muutosesityksen osalta. Muistuttajan omaan käyttöön ja Palvaanniemen maanluovutuksen ulkopuolelle jätetyn kiinteistön elinympäristöä on vuosien varrella merkittävästi heikennetty kiinteistönomistajan kuuleminen laiminlyöden. Kiinteistön lähialuetta koskevien raitiotien katusuunnitelmien johdosta alueen läpi kulkeva kevyt liikenne on ohjattu Hervannan valtaväylän varresta Vuohensillankadulle, jonka tulisi toimia ainoastaan "tonttikadulla olevana kevytliikenneyhteytenä" (Tampereen kaupunginvaltuuston päätöksen 1.6.1983 liitekartta) eikä oikotienä Hervannan suuntaan asuinalueen ulkopuolisille tienkäyttäjille. Vuonna 2013 tekemässään kaavamuutosesityksessä kiinteistönomistaja on esittänyt alueen liikenneverkon jäsentämiseksi vaihtoehtoisen suunnitelman, jonka toteuttamismahdollisuuksia ei tulisi yleiskaavassa heikentää.

Kiinteistöä sivuavien katujen ja naapurikiinteistöjen epäsuhtaisista korkeusasemista johtuen kiinteistön asukkailla aiheutuu näkymähaittoja, kuten autojen näkyminen asuinhuoneisiin peittäen koko ikkunapinta-alan. Tilanteen korjaamiseksi tulisi Palvaanniemenkatu ja kiinteistöä etelässä sivuava nimetön katu poistaa kokonaan kiinteistön kohdalta. Lisäksi tulisi purkaa epäsuhtaisiin korkeusasemiin poikkeuslupien turvin rakennetut naapuruston autotallit, joihin liittyy kiinteistönomistajaa kuulematta tehtyjä rasitteen siirtoja alueen kiinteistöjen kesken. Palvaanniemen maanluovutusneuvottelujen ehtona oli aikanaan autojen mahdollisimman vähäinen näkyvyys maisemassa. Alueen alkuperäisenä asukkaana kiinteistönomistaja katsoo olevansa oikeutettu yhtä esteettömiin ikkunanäkymiin kuin Palvaanniemen rivitalojen asukkaat, joiden asunnot avautuvat luonnonsuojelualueelle. Kiinteistön päänäkymän edestä tulisi siirtää pois yhdyskuntateknisen huollon alue, jonne suuntautuva työ-koneiden liikenne aiheuttaa kestäättömiä häiriöitä ja päästöjä, kun hiekoitetaan ja puhdistetaan Palvaanniemen pohjukan katuja, kuljetetaan pois hiekoitushiekkaa tai kasataan paikalle likaista aurattua lunta. Palvaanniemen pohjukkaan tulisi sijoittaa oma yhdyskuntateknisen huollon alueensa.

Kiinteistöä ympäröivät yleiset alueet (kadut, puistot ja erityisalueet) on vuonna 1994 tehdyssä maanmittaus-toimituksessa mitattu ja rekisteröity virheellisen kartta-aineiston perusteella. Tässä yhteydessä on kiinteistönomistajaa kuulematta otettu osa hänen tontistaan katualueeksi. Kyseinen tontinosa tulisi liittää takaisin osaksi kiinteistöä.

Yleiskaavaan tulisi lisätä Hervannan valtaväylän itäpuolelle jo olemassa oleva kevyen liikenteen väylä. Kyseiselle väylälle tulisi siirtää kaikki korvaava kevyt liikenne, joka raitiotien rakentamisaikaa alettua on ohjattu kiinteistöä sivuavalle Vuohensillankadulle.

Alue on asemakaavoitettu ja yleiskaavaratkaisu alueella vastaa aiemmin laadittujen kantakaupungin yleiskaavan ja lidesjärven osayleiskaavan ratkaisua. Muistuttajan esittämiä yksityiskohtia ei ratkaista yleiskaavatasolla.

Yleiskaavakartalla on esitetty pyöräilyn pääreitistön tavoiteverkko Hervannan valtaväylän varrella. Yleiskaavassa ei ratkaista sitä, millä puolen tietä kevyen liikenteen väylä sijaitsee. Tavoitteellista kuitenkin on, että raitiotiepysäkit olisivat helposti saavutettavissa kevyen liikenteen väyliä pitkin. Kaavakartalla esitettyjen väylien lisäksi kaupungissa on paljon muitakin kevyen liikenteen väyliä.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Kiinteistönomistaja katsoo, että raitiotie ei ole voimassa olevan yleiskaavan mukainen eivätkä siihen liittyvät katusuunnitelmat voimassa olevien asemakaavojen tai KHO:n ennakkoratkaisujen mukaisia, kuten kiinteistönomistaja on tekemissään kunnallisvalituksissa perustellut.

Kiinteistöä ympäröivän alueen epäsuhtaisista korkeusasemista johtuen laajan alueen hule- ja sulamisvedet epäpuhtauksiin ohjautuvat kiinteistön alueelle. Alueella tulisi toteuttaa välittömiä hulevesien hallinnan toimenpiteitä sekä pilaantuneiden maa-ainesten puhdistamista kiinteistön sijaitessa pohjavesialueella.

lidesjärven osayleiskaavalla aikaansaadut elinympäristöä heikentävät olosuhteet tulisi korjata. Kiinteistönomistajan näkökulmasta on pilattu sekä alueen luontosuhteet että ekologiset ja maisemalliset olosuhteet. lidesjärven ympäri suunnitellun (lidesjärven OYK) ja myös yleiskaavaehdotuksessa osoitetun luontopolun linjaus tulisi arvioida uudelleen. lidesjärven kiertäminen on mahdollista myös siten, että polun alkupää siirretään Vuohenojan sillan kupeesta sillan eteläpuolelle kohtaan, jossa yhtyvät Hervannan valtavyhlän varressa kulkeva kevyenliikenteen väylä ja kohti Huringin peltoja kulkeva väylä.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Raitiotie on ollut mukana kantakaupungin yleiskaavassa luonnosvaiheesta asti.

Hulevesien käsittelystä on annettu yleiskaavatasolla yleismääräys sekä valuma-aluekohtaiset määräykset. Yksityiskohtaiset toimenpiteet ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.

Vuohensillankadun kautta on yleiskaavassa osoitettu ohjeellinen virkistysyhteys ja rannassa polku, joka on osa lidesjärven kiertävää rantareittiä. Reitin tarkka sijainti ratkaistaan tarkemman suunnittelun yhteydessä.

E_156 Viialan omakotiyhdistys ry

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Toteutuessaan liittymä tuhoaisi Viialan ja Lukonmäen/Finlinmäen lähivirkistysalueet sekä Vihiojan varren luontoalueen kevyen liikenteen väylineen. Läpiajoliikenteen lisääntyessä kasvaisivat myös sen haitat, kuten melu, saasteet ja liikenneturvallisuusongelmat. Uudet liikennejärjestelyt saattavat parantaa Kaukajärven asuntorakentamismahdollisuuksia, mutta eivät palvele mitenkään Viialan aluetta tai kehätien käyttäjiä.

Omakotiyhdistykselle tai alueen asukkaille ei ole tiedotettu nähtävillä olevasta kaavasta.

Katso vastine muistutukseen E_106

Yleiskaavan etenemisestä tiedotetaan, kuten Maankäyttö- ja rakennuslain 6§:ssä on määrätty. Kaavaehdotuksen nähtävilläolon aikana on järjestetty useita asukas-tilaisuuksia, joissa osalliset ovat voineet osallistua kaavatyöhön ja ilmaista näkemyksiään. Lisäksi kaavatyön etenemisestä on tiedotettu muun muassa virallisilla kuulumuksilla, jokaiseen talouteen jaettavassa Tampere-lehdessä, kaupungin verkkosivuilla ja alue-Alvarien kautta.

E_157 Maria Lehtonen

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa. Toteutuessaan liittymä turmelisi hienon taimiston, joka on osa alueen virkistysarvoja.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_158 Atalan omakotiyhdistys ry

Lahdentien pohjoispuolella sijaitsevat Atalan viheralueet tulisi säilyttää nykyisessä käytössään, sillä ne ovat tärkeitä asukkaiden virkistykseen ja liikennemelulta suojautumisen kannalta.

Yleiskaavan yleispiirteisestä esitystavasta johtuen asuminen alueille sijoittuu runsaasti lähivirkistysalueita, korttelipuistoja ja muita viherympäristöjä, joita ei pienialaisuutensa vuoksi ole esitetty osana laajempaa keskuspuistoverkostoa. Asumisen alueita koskevassa suunnitteluohteessa todetaan, että alueiden asemakaavoitettuja puistoja ja virkistysalueita ei ole tarkoitettu täydennysrakentamiseen. Rakentamattomat alueet Lahdentien ja Atalan asutuksen välissä on pääosin asemakaavoitettu virkistysalueeksi (Keräilijänpuisto) eikä niiden muuttamisesta muuhun käyttöön ole suunnitelmia. Alasjärven liittymän välittömään läheisyyteen sijoittuvalla ns. Kasvun vyöhykkeellä maankäytön muutos on sen sijaan tulevana vuosikymmeninä mahdollinen. Koilliskeskuksen kehittyessä kyseinen alue voitaisiin kytkeä Lahdentien ylittävällä kansiratkaisulla ja täydennysrakentamisella aluekeskuksen palveluihin. Ratkaisulla olisi myös myönteinen liikennemelua torjuva vaikutus Lahdentien pohjoispuolisiin alueisiin. Lahdentien kattamista on tutkittu ideatasolla yleiskaavatyön yhteydessä tehdyssä selvityksessä (Väyliäen kattamisen selvitys 2014).

Toivotaan, että meluntorjuntaa kehitetään edelleen Lahdentien ja Jyväskylätien varressa. Tämä muodostuu erityisen tärkeäksi väylien parantamisen yhteydessä, mutta jo nykyisellään meluhaitat ovat huomattavia.

Melusteiden toteuttamista ei ratkaista yleiskaavatasolla, mutta kaavakartalla 4 on osoitettu melu- ja ilmanlaatuselvitystarpeen harkinta-alueet, jotka perustuvat vuodelle 2030 laadittuun meluennusteeseen. Tampereella laaditaan viiden vuoden välein meluntorjunnan toimintasuunnitelma, jossa määritellään kaupungin meluntorjuntatoimenpiteet ja -kohteet. Toimintasuunnitelman päivitys käynnistyy vuoden 2017 aikana.

E_159 Maarit Riitijoki-Lindström

Uutta eritasoliittymää Tampereen itäiselle kehätielle (VT 9) Hallilan ja Kaukajärven välille ei tulisi toteuttaa etenkään vaihtoehtojen 1 ja 2 pohjalta. Toteutuessaan liittymä rikkoo Kalle Pääntalon puiston aktiivisesti käytetyn lähivirkistysalueen, jolle on juuri tehty kattava peruskorjaus. Lisäksi liikenteestä aiheutuisi melu- ja näkömahaittoja sekä vaikeuksia alueen runsaalle kotitarveviljelylle.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_160 Jussi Aromaa

Voimassa olevassa Kantakaupungin yleiskaavassa 1998 osoitettu katuvaraus Hylliniitynkadun jatkamiseksi Loukkaankadulle tulisi säilyttää, sillä varauksen toteuttaminen selkeyttäisi alueen liikenneverkon rakennetta. Muistutuksen liitteenä on alueella vireillä olevasta asemakaavasta (nro. 8617) annettu mielipide, jossa on yksityiskohtaisesti käyty läpi alueen liikenteellisiä ongelmia.

Mikäli Hylliniitynkadun jatkeen varaus poistuu kokonaan, tulisi yleiskaavassa alueelle esitetty pyöräreitti varata myös muulle ajoneuvoliikenteelle.

Katso vastine muistutukseen E_105

E_161 Maarit Riitijoki-Lindström

Valtatien 9 uusi eritasoliittymä uhkasi Viialan rauhallisuutta, ympärivuotisessa käytössä olevaa Kalle Pääntalon puistoa ja Vasaratien luonnetta asutnoalueen sisäistä liikennettä palvelevana katuna. Viialan taimitarhan alueella asuntorakentaminenkin olisi eritasoliittymää parempi vaihtoehto. Mikäli liikenne Annalasta Juvankadulle on ongelma, on mahdollista kehittää Juvankadun liikenne- ratkaisuja.

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Mikäli liikenneverkkoa halutaan kehittää, voidaan tutkitun eritasoliittymän kohdalle rakentaa kevyen liikenteen silta Viialasta Lukonmäen/Finninmäen suuntaan. Tämä auttaisi mm. nuoria käyttämään paremmin hyödykseen Kaukajärven ja Iso-Vilusen monipuolisia urheilumahdollisuuksia.

E_162 Juho Jokinen

Viialan eritasoliittymä lisäisi melua alueen virkistysalueilla. Asuinalueen läpiajoliikenne kasvaisi huomattavasti; tiet ovat jo valmiiksi vaarallisia lapsille.

E_163 Eeva-Kaisa Ruohotie ja Veikko Ruohotie

Pohtolan alueen puistoja ei ole enää vara vähentää. Ainoa kunnon metsäinen alue, Miesmäenpuisto, on tärkeä henkireikä alueella. Miesmäen- ja Backmanipuistojen arvo virkistysalueena todetaan kaupungin teettämissä selvityksissä ja kaupungin suunnitelmissa: vuonna 2000 vahvistuneessa kantakaupungin yleiskaavassa ja vuonna 1992 Elmar Badermanin laatimassa selvityksessä. Miesmäenpuisto on sen lisäksi 2016 selvityksen mukaan osa liito-oravan kulkureittiä, alueen muinaisjäänös suoja-alueineen kattaa suuren osan puiston länsiosasta. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi Miesmäenpuisto ja Backmanipuisto tulee säilyttää virkistysalueena ja merkitä ne yleiskaavaan osaksi keskuspuistoverkostoa.

E_164 Markku Otonkorpi

Kaavassa on ristiriitaisuuksia ja epätarkkuutta. Yrittäjänkadun ja Valtatien 9 välinen alue on osoitettu paljon tilaa vievän kaupan alueeksi. Kaavoitus on kovin tulkinnanvaraista. Olisi kohtuullista, että näin keskeinen alue saisi enemmän huomiota ja kiinnostusta kaavoittajalta. Asiasta on annettu palautetta jo luonnosvaiheessa.

E_165 Tatu Järvinen

Liikennesuunnitelmat (tarkoittaa eritasoliittymää) olisivat uhka Viialan rauhallisuudelle ja heikentäisivät alueen virkistysmahdollisuuksia poistamalla ulkoilualueen, leikkipuiston ja pallokentän. Tällä hetkellä läpiajoliikenne Viialassa on vähäistä, mikä tekee alueesta mm. turvallisen lapsille. Viialan aluetta ei saa tuhota keskustojen kehittämisen vuoksi (viittaa Kaukajärven keskustan kehittämiseen).

E_166 Mika Björkqvist

Vastustan Kalle Päättalon muiston ja -puiston tuhoamista suunnitelluilla liikennejärjestelyillä. Olen liikennerampin naapuri. Piittaamattomuus Viialan pientaloalueen viihtyisyydestä on myös muistutukseni aiheena.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Yhdyskuntarakennekartalla osoitettu ohjeellinen liikenneverkon kehittämisen kohdealue mahdollistaa myös muistutuksessa esitetyn kevyen liikenteen kehittämisen. Huomioimme ehdotuksen, kun tutkimme jatkossa alueen liikenneverkon kehittämistoimenpiteitä.

Katso vastine muistutukseen E_106

Katso vastineet muistutuksiin E_101 ja E_135

Kantakaupungin yleiskaava 2040 on strateginen ja esittää eri lähtökohdista johdettuja tavoitteita alueiden kehittämiseksi. Asuntorakentamisen sijoittamista muille kuin asumisen ja keskustatoimintojen alueille on rajoitettu, jotta voidaan varmistaa, että kantakaupungissa on riittävästi tilaa myös niille toiminnoille jotka sopivat huonosti asumisen käyttötarkoituksen kanssa. Tampereen kantakaupungin asukasmäärän kasvaessa on tarve varata tilaa myös vähittäiskaupan palveluille. Alueen sijainti VT:n 9 liittymän tuntumassa sekä alueen nykyinen käyttö ovat hyvät lähtökohdat alueen maankäytön kehittämiseksi nykyisen kaltaisena.

Katso vastine muistutukseen E_106

Katso vastine muistutukseen E_106

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ
VASTINE JA TOIMENPITEET
E_167 Petsamon omakotiyhdistys

Kaavakarttojen pohjakartat erottuvat huonosti ja ovat epätarkkoja. Tämä vaikeuttaa karttojen lukemista, alerajauksien hahmottamista ja vaikutusten arviointia. Kartat ovat toisiaan kumoavia, ristiriitaisia tai epäselviä ja karttamerkintöjen selityksissä ympäripyöreitä.

Yleiskaavaan on valittu tarkoituksenmukainen pohjakartta kaavoituksen pohjaksi. Yleiskaava on yleispiirteinen kaavamuoto ja esitysmittakaava on valittu sen mukaisesti. Kaikki neljä kaavakarttaa ovat oikeusvaikutteisia. Kartat eivät kumoa toisiaan, vaan ne täydentävät toisiaan.

Koljontien ja Kalevan puistotien päään liittymä on lisätty ehdotusvaiheessa.

Liittymä on osin keskustan strategisen osayleiskaava-alueen puolella. Merkintä poistetaan kaavakartalta.

Karttojen 1 ja 3 ristiriita: kartassa 1 kasvun vyöhyke ylittää osittain Petsamon ja kartassa 3 alue on maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitava rakennettu kulttuuriympäristö. Kartan 1 merkinnät (kasvun ja elinvoiman vyöhykkeet) uhkaavat siirtolapuutarhan olemassaoloa. Merkinnät on rajattava kulkemaan Litukan siirtolapuutarhan rajojen ulkopuolella.

Kartalla 1 esitetty kasvun vyöhyke on strateginen vyöhyke, jonka avulla suunnataan Tampereen kaupunkistrategiassa 2025 linjattua kasvua ja ohjataan palveluiden sijoittumista. Vyöhyke on luonteeltaan yleispiirteinen. Vyöhykkeen määräystekstissä painotetaan, että uudisrakentamisen tulee sijoittua alueelle luonnonympäristön, viherympäristön ja kulttuuriympäristön arvot säilyttäen. Kasvun vyöhyke ei itsessään ole uhka alueilla todettujen arvojen säilymiselle vaan sen tehtävänä on kantakaupungin mittakaavassa suunnata asemakaavatyön painopisteitä keskustoja, rakevyöhykettä ja joukkoliikenteen laatuikäviä tukeviksi.

Asumisen aluetta ei pidä levittää puistoalueelle Petsamossa, vaan raja on tehtävä nykyisen asemakaavan mukaan. Kaupissa puistoa ja viheralueita ei saa pienentää. Kaupin kansanpuiston raja pitää kulkea Petsamon asuintonttien mukaisesti. Litukanpuisto ja Saukonpuisto on merkittävä keskuspuistoverkostoon. Litukan siirtolapuutarha-alueella on molemmien puolin Kekkosen tie, mutta kaavamerkintä ei tätä kerro. Merkintöjä pitää muuttaa tarkemmin rajaaviksi tai alueet pitää määrittellä kaavamerkinnän yhteydessä tarkemmin. Kaavaselostuksessa lukee, että merkinnällä "maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitava rakennettu kulttuuriympäristö" (M10) yleiskaavan merkinnät ja määräykset tukevat arvojen säilymistä. Ristiriita selostuksen ja kaavakarttojen välillä on suuri. Maakunnallisesti arvokaiden alueiden selvä merkintä puuttuu kartoista, myös Petsamon kohdalla. Kaavamerkinnöistä tulee selvitä, onko alue säilytettävä/suojeltu eli onko alue sellaista, että täydennysrakentaminen ei ole kulttuuriympäristöä tuhoamatta mahdollista.

Yleiskaava tähtää kantakaupungin kestäväan kehittämiseen jo kertaalleen kaavoitettuja alueita uudistamalla ja täydentämällä. Yleiskaava ohjaa ensisijaisesti kaupungin strategista kehittämistä ja siinä esitetään maankäytön osalta alueiden käyttötarkoitukset sekä rajausten että määräysten suhteen hyvin yleispiirteisesti. Petsamoon on merkitty kaavamääräys maisemallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomioitavasta rakennetusta kulttuuriympäristöstä. Merkinnässä sanotaan, että aluetta koskevissa toimenpiteissä on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Tämä tarkoittaa että uudis- ja täydennysrakentamisessa on huomioitava maisema, kaupunkikuva ja kulttuuriympäristö ja kulttuuriympäristön arvot otetaan rakentamisessa huomioon. Petsamon maankäyttöä ohjaava asemakaava on saanut lainvoiman v. 2017, ja siinä merkittävä osa alueesta on osoitettu pientaloalueeksi, jolla rakennettu ympäristö säilytetään ja vaalitaan alueen kulttuurihistoriallisia arvoja. Kantakaupungin yleiskaava ei ole ristiriidassa asemakaavan kanssa.

Rauhaniemen uimarannan läheisyyteen tarvitaan toinenkin uimaranta, johon Kaupinojan ranta soveltuu hyvin.

Kaavassa on osoitettu uimarannat. Uimapaikkoja on tämän lisäksi eri puolilla Tamperetta.

Kaavaselostuksessa kerrotaan asemakaavassa olevan varaus sähköasemalle. Kuitenkaan verrattaessa asemakaavaan 8311 ei kartan 3 mukaisesta kohdasta löydy varausta. Asemakaavan 8311 varaus on merkittävästi idempänä. Sähköaseman sijainti on korjattava asemakaavan mukaiseen paikkaan.

Kaupin sähköasema siirretään asemakaavassa varatulle paikalle.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

VASTINE JA TOIMENPITEET

E_168 Hans Gransten ja perikunta

Yhtenäistä viheraluetta koko Kaukajärven ympäri ei ole mahdollista toteuttaa, koska kiinteistöjä on kaavoitettu 1900-luvun alkupuolella omarantaisiksi asuintonteiksi.

Yleiskaavassa esitetään tavoite Kaukajärven rantareiteistä. Kokonaan järven kiertävää rantaa sijoittuvaa reittiä ei voida enää toteuttaa, mutta reittejä voidaan kuitenkin kehittää nykyisestä.

Kaukajärven etelärannan pysyvän asutuksen aluetta on laajennettu rantaa pitkin kohti länttä ja poistettu viheraluemerkintä. Tältä osin kohtelu meihin pohjoisrannalla kiinteistön omistajiin, ei ole tasapuolista. Kiinteistön omistajien näkökulmasta on huomioitava heidän tasapuolinen kohtelunsa, sekä kaavoituksen ennakoitavuus. Kiinteistöjen yli sata vuotta jatkunut asuinkäyttö on virallistettava ja asia on korjattava myös Tampereen kantakaupungin yleiskaavaluonnoksessa 2040.

Katso vastine muistutukseen E_143

Kaukajärven pohjoisrannalla olevat kiinteistöt ovat kokonaan asemakaavan mukaisella virkistysalueella ja ne on myös voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu viheralueiksi. Kaukajärven eteläranta on kokonaisuudessaan asemakaavatonta aluetta eikä esim. liikenteen melu aiheuta rajoituksia alueen käytölle. Kiinteistönomistajien kohtelun tulee toteutua tasapuolisena kun lähtökohdat ja olosuhteet ovat samanlaiset.

E_169 Tomi Kanerva

VT9 Kaukajärven liittymän rakentaminen Vasaratien alueelle lisää Vasaratien liikennettä liialliseksi. Tälläkin hetkellä autoilijoilla tuntuu olevan vaikeuksia noudattaa 40 km/h nopeusrajoitusta. Lisäksi alueen puisto sekä urheilukenttä ovat elintärkeitä alueen asukkaille.

Katso vastine muistutukseen E_106

E_170 Alessandro Foi

Voimassa olevassa kaavassa Salinintien pohjoispuolella sijaitseva vanha metsä on "s-2" -merkinnällä (alueen osa, jolla on suojelullista arvoa). Kaavaehdotuksessa se on V-merkinnällä (keskuspuistoverkosto). Sitä koskeva kaavamerkintä tulisi muuttaa SL-alueeksi (luonnonsuojelualue tai -kohde).

Yleiskaavan luonnonsuojelualueiksi osoitetaan luonnonsuojelulain mukaisella rajauspäätöksellä suojellut luonnonsuojelualueet ja ne Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaiset alueet tai kohteet, jotka on tavoitteena suojella luonnonsuojelulain nojalla. Kaavallisesti suojeltavia alueita tai kohteita ja osittain luonnonsuojelulaila rauhoitettavia kohteita ei osoiteta yleiskaavaan tarkkuustasosta johtuen.

E_171 Urbaani Tampere ry

Korkean osaamisen palveluliiketoiminta on oleellinen osa Pirkanmaan elinkeinoelämää ja vientiä. Tietointensiivisille yrityksille tärkeää on muiden yritysten ja ihmisten läheisyys, kohtaamisten mahdollisuus. Myös nopeat raideyhteydet kaupungin ja maakunnan sisällä, sekä toisaalta valtakunnalliset ja kansainväliset kaukojunayhteydet (Helsingin, Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Pietarin suuntiin) ovat oleellisia kehityskohteita.

Elinkeinoja on käsitelty yleiskaavan kartalla 1, jonka Elinvoiman vyöhykkeellä edistetään innovaatioympäristöjen ja muun korkean osaamisen toimintojen toimintaedellytyksiä. Yleiskaavan yleispiirteisyyden vuoksi voidaan kaavassa esittää vain keskeisimmät ko. toimintaa tukevat linjaukset, joista raitiotie ja siihen kytkeytyvä maankäyttö ovat merkittävimpiä kantakaupungin sisällä. Tehokkaan ja nopean joukkoliikenteen kehittäminen nykyistä laajemmalla mitalla on ennen kaikkea seudullinen ja maakunnallinen kysymys.

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

Yleiskaavaehdotuksessa ei ole riittävästi esitetty kehittämistoimia raiteilla kulkevalle lähiliikenteelle, vaikka tavoitevaiheessa lähijunaseisaketta esitettiin useisiin kohtiin kantakaupungissa (Tesoma, Lielähti, Rautaharkko ja Hankkio). Yleiskaavassa tulisi olla Rakennesuunnitelman 2040 mukaiset seisakkeet eli edellä lueteltujen lisäksi Kalkku, Amuri, Rantaperkiö, Vuohenoja ja Hankkio. Mediapoliksen alueella lähijuna on bussiin nähden matka-ajaltaan ylivoimainen. Pasilan ja Tohlopin välinen aikaetäisyys voisi lähijunaan tukeutuen olla alle kaksi tuntia. Asema olisi näin ollen elinkeinostrategisesti perusteltu.

Lähijunaliikenteen seisakkeita tulisi sijoittaa sekä Messukylään että Hankkioon. Messukylän seisake palvelisi vähintään 5000 asukasta. Lisäksi alueella on potentiaalia tiivistämiseen. Hankkion seisakkeet palvelisivat puolestaan ensisijaisesti alueelle suuntautuvaa työmatkaliikennettä ja tämän lisäksi myös lähistöllä sijaitsevien Kaukajärven ja Koilliskeskuksen asukkaita. Alueen maankäyttöä olisi mahdollista kehittää vaihteittain toiminnallisesti sekoittuneeksi, tehokkaasti rakennetuksi alueeksi.

Kalkun seisakeen läheisyydessä on asuinalueiden lisäksi Myllypuron teollisuusalue, jonne odotetaan kehitystä vuoteen 2040 mennessä. Tässä valossa lähijunaseisakkeen sijoittaminen alueelle ei ole epärealistista ja näin ollen seisakevaraus tulisi kaavaan lisätä.

Tampereen kaupunki on hyväksynyt strategiakseen korostaa raideliikenteen voimakasta kehittämistä ja radan varsien rakentamista. Kaavan tulee olla strategian mukainen. Lähijuna tuottaa lisäarvoa seisakkeen alueella oleville asukkaille ja yrityksille sekä kaupungin imagolle, vaikka se alkuvaiheessa korvaakaan runkobussiliikennettä.

Kaavaan tulisi merkitä varaukset myös rakennesuunnitelman ulkopuolella oleville seisakkeille Santalahdessa, Tampellassa, Järvensivulla, Messukylässä ja Vehmaisissa. Tämä edistäisi kestävästä kaupunkirakennetta ja tilaa säästävää liikennettä. Lähijunilla on tärkeä rooli myös 2020-luvun matkakettujärjestelmässä. Pyörän ja junan yhdistelmällä voidaan saavuttaa merkittävää matka-aikaa kaikkien muihin liikkumismuotoihin nähden. Tästäkään näkökulmasta ei seisakevarausten lukumäärää pitäisi karsia.

Santalahden seisake on olemassa varauksena nykyisessä Santalahden osayleiskaavassa, eikä sitä saa poistaa uudesta yleiskaavasta.

On outoa, että yleiskaavassa ei ole huomioitu kaupunkistrategian mukaisia ja osallistenkin palautteissa runsaasti esiin tulleita tavoitteita lähijunaliikenteen kehittämistä. Tämä heikentää koko kuulemisprosessin uskottavuutta.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Tampereen seudulla lähijunaliikenteellä tunnistetaan kaksi erilaista roolia, seudullinen lähijunaliikenne sekä tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne. Seudullinen lähiliikenne palvelee työssäkäyntialueen kaupungeista keskuskaupungin ydinkeskustaan suuntautuvaa pendelöintiä. Tähän seudulliseen lähijunaliikenteeseen pätee muistutuksessa mainittu: "Tavoiteltava on vähintään 10 000 asukkaan tai työpaikan sijoittuminen 2,5 kilometrin etäisyydelle asemista. Maankäytöstä yli puolet tulisi sijaita kilometrin etäisyydellä asemista."

Seudullisen lähiliikenteen vuorotarjonta on vähintään kerran tunnissa, ruuhka-aikaan tiheämpi. Mediapoliksen ja Tampereen keskustan välillä liikennöidään jo vuonna 2017 bussiliikenteessä 10 minuutin vuorovälillä. Sen sijaan tiheä kaupunkimainen lähijunaliikenne voi toimia joukkoliikenteen runkona. Kaupunkimaisessa tiheässä liikenteessä tarjonta edellyttää lähiliikennettä tukevaa maankäyttöä ja sen kehittämistä.

Liikenneviraston vuonna 2015 julkaisemaan Rautateiden tulevaisuuden henkilöliikenneselvityksen mukaan "kaupunkimaisen lähiliikenteen tulee kulkea tiiviin asutuksen keskeltä kaupungin keskustaan. Lähiliikenteen runkoyhteyksiä täydentää kattava syöttöliikennejärjestelmä. Liikenne on nopeaa ja täsmällistä, vuoroväli on tiheä (ruuhkassa enintään 10 minuuttia). Kaupunkimainen lähiliikenne on kiinteä osa seudun joukkoliikennejärjestelmää." Urbaani Tampere viittaa muistutuksessaan em. selvitykseen. Tuossa selvityksessä todetaan Tampereen seudusta seuraavaa: "Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelmaluonnoksessa 2040 on esitetty lähijunaliikenteen kehittämistä Lempäälän ja Nokian suuntiin. Tämä tarkoittaa Nokian suunnassa varautumista vuoteen 2040 mennessä uusien Tesoman ja Harjuniityn asemien toteuttamiseen ja Nokian aseman kehittämiseen. Lempäälän suunnassa varaudutaan uusien Rantaperkiön, Lakalaivan ja Sääksjärven asemien toteuttamiseen ja Lempäälän aseman kehittämiseen."

Seudullisen ja tiheän kaupunkimaisen lähijunaliikenteen välillä on ero. Tämän eron vuoksi joukkoliikenteen näkökulmasta useiden Tampereen kaupungin asuinalueiden joukkoliikennetarkaisu ei voi perustua vuorotarjonnaltaan harvaan seudulliseen lähijunaliikenteeseen. Joukkoliikenteen palvelutasotavoitteen mukainen joukkoliikenne nähdään pääosin hoidettavan muilla kulkuvälineillä. Tätä täydentävä mahdollisuus on seudullinen lähijunaliikenne ja sen kehittäminen Tampereella Tesoman sekä Rantaperkiö/Lakalaivan asemien kautta. Pidämme yleiskaavassa esitettyjä asemia toistaiseksi riittävinä.

Kaavamerkintänä lähijunapysäkillä kuvataan yleiskaavassa asemanseutua, jota kehitetään monipuolisena asumisen ja palveluiden alueena. Merkintä ei ota kantaa lähijunaliikenteen toteutukseen tai rooliin joukkoliikennejärjestelmässä. Yleiskaavassa kuvataan seudullisen lähijunaliikenteen pysäkit vuoteen 2040 mennessä. Yleiskaava tullaan jatkossa päivittämään useammin. Kaupunkimaisen tiheän lähijunaliikenteen toteutusmahdollisuuksien täsmentyessä voidaan seuraavissa yleiskaavoissa myös tämän kaltaisten lähijuna-asemien merkintöjä lisätä yleiskaavaan.

Muistutus nähtävillä olon jälkeen ja siihen laadittu vastine

MUISTUTUKSEN JÄTTÄJÄ / MUISTUTUKSEN TIIVISTELMÄ

E_172 Eija Honkasalo

Vuokraoikeuden haltijan 3.4.2017 jättämässä muistutuksessa todetaan, että muutos on ristiriitainen eikä ole oikeudenmukainen, vaan rekisteritila 183 tulee merkitä loma-asuntoalueen (RA) korttelialueeseen kuten rekisteritila 184 ja ne muodostavat yhdessä yhden yhtenäisen rakennuspaikan. Kaukajärven ranta-alueen rekisteritilat 182, 183 ja 184 ovat toimineet yhdessä vakiintuneena yhtenä lomarakennuksen rakennuspaikkana yli 80 vuoden ajan vuodesta 1938.

Perusteluna muistuttaja esittää, että Rakennusvalvonnan mukaan rekisteritilat 183 ja 184 muodostavat yhden yhtenäisen vakiintuneen rakennuspaikan, koska päärakennus sijaitsee osittain molempien rekisteritilojen puolella ja tilan 183 puolella on lisäksi myös talousrakennus, tieliittymä, maastoportaat rantaan, kivipengerryksiä, kiivortaita sekä terasseja, jolloin molemmat rekisteritilat yhdessä muodostavat vakiintuneen pihapiirin. Tilan 183 olisi merkitseminen keskuspuistoverkoston osaksi, aiheuttaa sen, että tilan 183 puolelle ei voisi rakentaa eikä myöskään korvata nykyisellä paikalla olevaa päärakennusta uudelleen entisille sijoilleen. Pelkkä kiinteistörajan siirto tonttia suurentaen ei muuta tilannetta. Olemassa olevan rakennuksen alta olisi siis silloin viety oikeus rakennuspaikkaan.

Lisäksi vuokrasopimuksissa vuodesta 1938 alkaen kyseiset kolme rekisteritilaa on vuokrattu aina yhtenä kokonaisuutena yhdellä vuokrasopimuksella.

VASTINE JA TOIMENPITEET

Kantakaupungin yleiskaavan ratkaisun mukaisesti RA-alueiksi on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu ne tilat joilla on, poikkileikkausajankohdan 06/2017 mukaan, rakennusvalvonnan rakennusrekisteriin merkityjä rakennuksia. Yleiskaavaa varten ei ole tehty maastokatselmuksia toteutuneesta tilanteesta rakennuspaikoilla. Käytössä ei ole myöskään ollut lähes 80 vuotta vanhoja vuokrasopimuksia. Ratkaisu perustuu rekisterissä olleeseen tietoon, joka on yhtäpitävä kantakartan kanssa.

Virheen korjaamatta jättäminen ei olisi maanomistajia tasapuolisesti kohteleva ratkaisu, mikäli kaavaratkaisun perusteluna käytettäisiin muita kuin rakennustietokanan ja pohjakartan tietoja. Kaupunki voi ko. alueen maanomistajana laatia sellaisen maanmittaustoimenpiteen jossa tilojen välistä rajaa siirretään siten, että olemassa oleva rakennuskanta ja pihapiiriin toteutetut rakenteet sijoittuvat yhdelle tilalle.

Lisäksi ranta-alueilla yleiskaavassa keskuspuistoverkoston alueilla voidaan edelleen hakea ranta-alueen poikkeamislupaa, jolla rakentamisen mahdollisuutta myös muille kuin yleiskaavan RA -alueille voidaan tutkia yleiskaavaratkaisua tarkemmin.

Muistutus ei aiheuta muutoksia yleiskaavaehdotukseen.

Asukas- ja yleisötilaisuudet

Ehdotusvaiheessa yleiskaavan osalta haluttiin järjestää asukastilaisuuksia eri puolilla kaupunkia. Tilaisuudet järjestettiin Alue-Alvareiden avustuksella ja niistä tiedotettiin Aamulehden kuulutuksella ja kaupungin nettisivuilla. Keskustan tilaisuus järjestettiin aamupäivällä ja

muut tilaisuudet arki-iltoina. Yhteensä tilaisuudet keräsivät noin 95 asukasta. Tilaisuuksien tavoitteena oli kertoa asukkaille yleiskaavaprosessista ja sen vaiheesta sekä yleiskaavaratkaisusta eli siitä millä tavalla kaupunkia kehitetään tulevien vuosikymmenten aikana asumi-

sen, liikkumisen, palvelujen ja työpaikka-alueiden suhteen. Lisäksi haluttiin vastata kysymyksiin ja selventää epäselväksi jääneitä asioita sekä ottaa vastaan palautetta niin kaavaprosessista kuin kaavan sisällöstä.

Asukastilaisuus Hervannassa elokuvateatteri Cinolassa 15.2.2017

Ensimmäinen asukastilaisuus järjestettiin Hervannan elokuvateatteri Cinolassa ja paikalle saapui 17 alueen asukasta. Kaupungin puolesta yleiskaavaehdotuksen esittelivät projektiarkkitehti Lotta Kauppila, kaavoitusarkkitehti Dani Kulonpää ja erikoissuunnittelija Jukka Aaltonen. Lisäksi paikalla oli joukkoliikenneinsinööri Petri Hakala vastaamassa asukkaiden kysymyksiin.

Raitiotiehen liittyvät suunnittelukysymykset nousivat voimakkaasti esiin. Erityisesti Hallilan pysäkin paikka ja järjestelyt ovat erittäin huonot saavutettavuuden näkökulmasta. Toisaalta todettiin, että raitiotie saattaa lisätä kiinnostusta Hervannan kortteleiden täydentämiseen erityisesti siinä vaihees-

sa, kun yhtiöissä on tarvetta suuremmille remonteille. Osa toivoi, että raitiotie ei ulottuisi Hervantajärvelle asti ja että varikko sijoitettaisiin Ruskon sijasta Iidesjärven tuntumaan.

Täydennysrakentamisesta esitettiin kysymyksiä. Turtolan rakentamisen toteutuminen keskustamaisena alueena epäilytti, sillä aiemminkin on alueelle hyväksytty asemakaavoja, jotka eivät ole toteutuneet. Lisäksi kysyttiin Lukonmäen ja Hervannan valtavyölyän väliin esitetyn EHYT-täydennysalueen toteutumisesta, mutta siitä todettiin, että asiaa ei ole tehty päätöksiä.

Hyvänä asiana pidettiin sitä, että Kaukajärven keskustan liikennettä voitaisiin rauhoittaa rakentamalla itäiselle

ohikulkutielle eritasoliittymä Juvankadulta. Sen sijaan Lakalaivan aluekeskusten toteutumisen ajankohta ja jopa realistisuus mm. saavutettavuuden suhteen mietitytti. Teollisuusalueiden säilyttämistä nykyisessä käytössään pidettiin hyvänä asumiselle muuttamisen sijasta.

Pyöräilyn osalta pidettiin kiinnostavana avauksena pyöräreitin linjaamista Vilusenharjun kautta Kaukajärveltä keskustan suuntaan. Lisäksi esitettiin pyöräily-yhteyttä Hervannan ja Lakalaivan välille osaksi tavoiteverkkoa ja toivottiin Pyhäjärven rantareitin selkeämpää kehittämistä reitin jatkuvuuden suhteen. Myös lähijunaliikenteen kehittämistä Jyväskylän radan osalta toivottiin.

Asukastilaisuus Lielahden kirjastossa 16.2.2017

Toinen asukasilta järjestettiin Lielahdessa, kirjaston monitoimitila Tuikkeessa. Paikalle saapui 15 alueen asukasta. Kaupungin edustajina tilaisuudessa olivat yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, kaavoitusarkkitehdit Hannu Eerikäinen, Anna-Maria Niilo-Rämä ja Dani Kulonpää. Lisäksi tilaisuudessa oli hankekehitysjohtaja Reijo Väliharju esittelemässä Hiedanranta-hanketta.

Karttojen äärellä keskusteltiin kaavan yleispiirteisyydestä ja kiitettiin luonnosvaiheen palautteen tarkasta käsittelystä ja vastineista.

Hiedanrannan aluetta pidettiin hyvänä täydennysrakentamisalueena ja todettiin, että alueella voisi joihinkin kohtiin sopia myös korkeampi rakentaminen. Toisaalta ihmeteltiin miten kaupungin rahat riittävät kaikkiin suuriin hankkeisiin. Lielahden rakentuessa tulisi liityntäpysäköinti ratkaista ilman suuria parkkikenttiä. Lisäksi kysyttiin Santalahden aikataulusta ja siihen vastattiin, että asuinrakentamisen toteutus käynnistyy heti kun asemakaavat on vahvistettu.

Hulevesien kannalta nostettiin esiin huonona ratkaisuna Hyhkyn tonttien

laajat asfaltoinnit. Ryydynpohjan veden laatu keskusteltiin; Nuoralahden alue pitäisi ruopata ja Siivikkalaan johtavan sillan aukkoa pitäisi suurentaa, jotta vesi vaihtuisi paremmin. Lisäksi kysyttiin, koska Ryydynpuiston uimapaikka kunnostetaan, sillä pari vuotta sitten on lehdessä ollut juttu asiasta, mutta mitään ei ole tapahtunut.

Arkeologiseen selvitykseen liittyvät kohteet herättivät kiinnostusta. Lentävänniemessä lähellä Pyhällönpolun muinaisjäännöstä on lähde, joka on turvallisuussyiden vuoksi peitetty joku aika sitten hiekalla. Lähteellä saattaa olla historiallista merkitystä.

Asukastilaisuus Leinolan koululla 21.2.2017

Leinolan koululle kokoontui runsaasti väkeä. Tilaisuudessa oli paikalla noin 35 osallistujaa, vaikka ulko-ovien kanssa oli ongelmia ja lukittujen ovien taakse jäi osa halukkaista osallistujista. Kaupungin puolesta kaavaehdotusta esittelivät yleiskaavapäällikkö Pia Hastio sekä projektiarkkitehdit Lotta Kauppila, Kaisu Kuusela ja Aulikki Graf. Paikalla oli myös joukkoliikennejohtaja Mika Periviita vastaamassa asukkaiden kysymyksiin.

Tilaisuudessa kysyttiin muistutusten poliittisesta käsittelystä, yleiskaavan toteutusaikataulusta ja osayleiskaavojen jäämisestä voimaan. Suurimmat kehittämispaineet ovat raitiotien varsilla, mutta esimerkiksi Koilliskeskuksen kehittämisen aikataulua ei tiedetä. Tilaisuudessa ihmeteltiin pitkäjänteisen suunnittelun mahdollisuuksia, jos kaikki uudistetaan 4 vuoden välein. Tavoitteena on pitää yleiskaava aina ajan tasalla. Tämä johtaa toisaalta yleispiirteisyyteen ja toisaalta muutoksiin.

Kauppi-Niihaman suunnittelu ja kehittäminen keskusteluttivat paljon. Useassa puheenvuorossa toivottiin tarkkuutta rantarakentamisen merkitsemiseen ja varmistamiseen. Kauppi-Niihaman osalta kantakaupungin yleiskaava 2040 on Kauppi-Niihaman osayleiskaavan kanssa yhdenmukainen. Yhdessä puheenvuorossa toivottiin, että Näsijärven rantaan osoitettu reitti poistetaan kaavaehdotuksesta valtuuston tuoreeseen päätökseen nojaten ja toisessa puolestaan toivottiin reittiä kohennettavan. Lisäksi toivottiin, että Kauppi-Niihaman alueelle voisi yhdistysvoimin kehittää luontopolun, jolla voisi ulkoilla, mutta josta ei tulisi pyöräilyn nopeata reittiä. Luhtaantien varrelle toivottiin kevyen liikenteen väylää, koska tiellä ajetaan lujaa ja sillä on myös kävelijöitä ja pyöräilijöitä. Yhteys pitäisi jatkaa nykyisen alikulun kautta Atalaan.

Hankkion alueen tilaa vaativan kaupan sijaintia pidettiin huonona ja tilalle toivottiin asumista. Yhtä mieltä oltiin siitä, että alue tulisi saada viemäriverkostoon. Myös Kauppi-Niihaman kohdalla valtatie 9 varrelle toivottiin asumista. Nekalan alue kiinnostaa ja sinne ehdotettiin asuinkerrostaloja. Kaupungin tavoitteena on kuitenkin, että Nekalan alue pidetään monipuolisena ja edullista vuokratilaa sekä erilaisia toimintoja sisältävänä työpaikka- ja kauppa-alueena.

Teiskontien pohjoispuolen rakentamista pidettiin perustelemattomana. Golfkenttä on seudullinen kohde ja sen siirto on tarkkaan pohdittava. Petsamon osalta oltiin huolissaan kasvun vyöhykkeen mahdollistamasta täydentämisestä, vyöhykettä ei saisi osoittaa Petsamon päälle. Kalevan puistotien eritasoliittymän tarpeeton kehittäminen pitäisi poistaa kaavasta.

Näkymäkuva tulevaisuuden Hiedanrannasta. (Hiedanrannan ideakilpailu, jaettu 2. sija "Reflecting TRE", Arkkitehtuurityöhuone BUENAVENTURA).

Asukastilaisuus keskustassa pääkirjasto Metsossa 22.2.2017

Aamupäivän tilaisuus järjestettiin keskustassa pääkirjasto Metson Tuomi-salissa. Tilaisuuteen saapui 13 asukasta. Kaupungin edustajina oli lähes koko yleiskaavoituksen suunnittelijajoukko; projektiarkkitehdit Lotta Kauppila, Kaisu Kuusela ja Aulikki Graf, kaavoitusarkkitehdit Dani Kulonpää ja Anna-Maria Niilo-Rämä, johtava erikoissuunnittelija Jarno Kinnunen ja erikoissuunnittelija Jukka Aaltonen. Lisäksi asukkaiden kysymyksiin oli vastaamassa liikenneinsinööri Jaana Kalliolaakso ja joukkoliikenneinsinööri Petri Hakala.

Yleisöstä esitettiin kysymys, kuinka joukkoliikenne ja asuminen sopivat yhteen Sammon valtatiellä. Tähän vas-

tattiin, että ne tukevat toisiaan. Ilman asukkaita ei ole hyvää joukkoliikennettä. Kaavatyön luonnosvaiheessa tehtiin sisääntuloväylien selvitys ja sen mukaan katualueita voidaan jäsenellä tulevaisuudessa uudella tavalla.

Puistojen ottaminen asuinkäyttöön huolestutti. Asemakaavoitetut puistot tulevat säilymään. Myös Eteläpuisto herätti keskustelua mutta siitä todettiin, että Eteläpuiston maankäyttöä ei ratkaista kantakaupungin yleiskaavassa.

Läntiseltä Tampereelta Hiedanrannan suunnitelmia pidettiin mielenkiintoisina, mutta alueen koettiin olevan kaukana keskustasta. Ryydynlahden ja Ryydynojan veden laatu huolestutti

ja vesistöjen tilaa pitäisi parantaa heti. Myös Ryydynlahden uimarantaa on pidettävä kohtuullisessa kunnossa eikä sitä saa poistaa käytöstä, sillä se on tärkeä alueen asukkaille. Tohlopin uimaranta on liian kaukana Ryydynpohjan asukkaille. Lisäksi mietitytti, tuleeko Lielahden uudesta hakelaitoksesta melua.

Teiskontien golfkentän siirtämistä pois Teiskontien varresta pidettiin hyvänä asiana. Positiivisena palautteena voitaneen ottaa yhden osallistujan toteamus pitkien keskustelujen jälkeen, että hän ei keksi oikein mitään huonoa sanottavaa tästä kaavasta.

KUVA SKYLINE FOTO

Teiskontien varren golfkentän alue on yleiskaavaehdotuksessa osoitettu asumisen ja virkistyssekoittuneeksi alueeksi, jota kehitetään mahdollisena täydennysrakentamisen alueena nykyisen virkistyskäytön lähtökohdista.

Asukastilaisuus Hatanpään koululla 22.2.2017

Viimeinen asukastilaisuus järjestettiin Hatanpään koululla ja paikalle saapui 15 alueen asukasta. Kaupungin edustajina tilaisuudessa olivat yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, projektiarkkitehdit Kaisu Kuusela ja Aulikki Graf. Yleisön kysymyksiin olivat vastaamassa myös liikenneinsinööri Jaana Kalliolaakso ja joukkoliikenneinsinööri Petri Hakala. Keskustelu oli erittäin vilkasta ja yleisestä keskustelusta ei päästy ollenkaan karttojen äärelle yksityiskohtaisempaan keskusteluun.

Heti alkuun asukkaat totesivat Lakalaivan olevan vaikea sijainti Härmälän, Nekalan, Koivistonkylän ja Nirvan asukkailla. Osallistujat painottivat, että suunnittelussa ei ole kuunneltu alusta alkaen annettua viestiä Lakalaivan sijainnin hankaluudesta. Myös vähittäiskaupalle Lakalaivaa parempi sijainti olisi Pirkkahallin luona tai Sarankulman alueella. Etelä-Tampereen liikennejärjestelyt sekä joukkoliikenne pitäisi saada toimimaan.

Terveyspalvelujen sijainnit herättivät kysymyksiä. Yleiskaavaa tehdessä tulisi palveluverkko ja kaavatyö yhdistää alusta alkaen mahdollisimman tiiviisti. Palveluiden vähyys herätti kysymyksiä ja määrää oli vaikea arvioida esitystavan perusteella. Nekalan, Viinikan, Koivistonkylän ja Nirvan alueella ei ole palveluita ja Härmälän alueelle tarvittaisiin lisää kauppaa. Härmälänrannassa ei ole noudatettu asemakaavaa ja kaikki kaupan tila on muutettu asuinkäyttöön. Asukkaat pahoittelivat, että yleis- ja asema-kaavojen arvokkaat tavoitteet vesittyvät

rakentamisvaiheessa haettavilla poikkeusluvilla, joita Tampereella saa todella helposti. Pohdittiin Kuuselakeskuksen tulevaisuutta ja kysyttiin mahdollisuutta terveyskeskuksen rakentamisesta Nekalaan. Uimahallia toivottiin Pirkkahallin yhteyteen Lakalaivan sijaan.

Muinaismuistolistaukseen pyydettiin lisäämään Enqvistin huvilan suihkulähde ja kaivo ja huomioimaan Lepolan huvilan kulttuuriperintöarvot. Hiedanrannan alue ihmetytti veden päälle rakentamisineen. Eteläpuistoon kohdistuneiden mielipiteiden huomioimattomuudesta huomautettiin, mutta siitä todettiin, että Eteläpuiston maankäyttöä ei ratkaista kantakaupungin yleiskaavassa. Vihreyden unohtaminen ja puistojen rakentaminen huolestutti, pitäisi rakentaa Nurmi-Sorilaan ja Teiskoon, eikä tiivistää kaupunkia.

Lähijuniin liittyviä asioita on tutkittu yleiskaavassa liian ohuesti. Niillä voisi palvella hyvin työpaikka-alueita, kuten Hankkiota tai Messukylää. Maakunta-kaavassa on vain seudullisia seisakkeita, mutta seututoimiston teettämässä lähijunaselvityksessä oli osoitettu useita paikkoja. Yleiskaavassa voisi olla vielä enemmän.

Esitystekniikkaan otettiin kantaa. Kaavan hahmotettavuutta parantaisi kaavan selostuksen kartta, jossa Tampereen keskusta olisi mukana. Lisäksi vanha yleiskaava olisi hyvä nähdä uuden rinnalla, jotta muutoksen ymmärtäisi paremmin. Myös aluevarausten ja kohdemerkintöjen keskinäinen suhde puhu-

tutti ja karttojen tulkinta tuotti haasteita. Hyvänä pidettiin sitä, että uusi yleiskaava ei ole niin määräävä kuin aikaisempi.

Asukkaiden mielestä aikaisemmat mielipiteet eivät ole vaikuttaneet kaavaan ja epäiltiin, onko muistutuksen jättämiselläkään vaikutusta. Toisaalta tilaisuudessa myös pelättiin, että hyvät asiat jäävät valitusten jalkoihin. Asukkaille tuotiin esiin, että päättäjät saavat tietoonsa kaikki muistutukset sellaisenaan. Alvareiden lopettamisesta syntyy pelko, että tiedonkulku kaupungin hallinnon ja asukkaiden välillä huonontuu. Yleiskaava pidettiin todella tärkeänä asiana ja toivottiinkin vielä laajempaa esittelyä. Lean-ajattelun pitäisi olla mukana kaavoituksessa.

Tilaisuudessa käytiin keskustelua suunnittelujärjestelmästä ja eri suunnittelutasojen välisestä hierarkiasta. Asukkaat kokivat, että Suomen kaavahierarkiaa tulisi kunnioittaa suunnittelussa nykyistä tarkemmin. Ensin pitäisi olla lainvoimainen maakuntakaava ja vasta sitten tehdä yleiskaava. Tämän yleiskaavan pitäisi vastata voimassa olevaa maakuntakaavaa eikä uuden ehdotuksen mukaista. Lisäksi ihmeteltiin miksi vanha valtuusto päättää tästä kaavasta. Nykyiset valtuutetut ovat olleet mukana kaavan laadinnassa alusta alkaen. Koska yleiskaava tehdään jatkossa rullaavana valtuustokausittain, tulevat valtuustot päättävät seuraavien yleiskaavojen sisällöistä.

TAMPEREEN KAUPUNKI

